

Strålsäkerhetsmyndigheten

Swedish Radiation Safety Authority

Intern rapport

Datum: 2022-09-09

Dokumentnr: 21-2362

Process: 1.1

SSM:s hållbarhetsutredning 2022

Innehåll

Ordlista.....	4
Sammanfattning.....	6
1 Bakgrund och syfte.....	8
2 Strålsäkerhetsmyndighetens uppdrag.....	9
2.1 Miljökvalitetsmålet Säker strålmiljö.....	10
2.2 Uppdrag i genomförandet av Agenda 2030.....	10
2.3 Författningskrav.....	11
3 Myndighetens styrning mot ett systematiskt hållbarhetsarbete.....	11
3.1 Myndighetens organisation och styrning.....	11
3.2 Ledningssystem.....	13
3.3 Hållbarhetsarbete.....	14
3.4 Hållbarhetsbarometer.....	15
4 Omvärld och samverkan.....	15
4.1 SSM:s omvärldsanalys 2020.....	15
4.2 Agendans mål om genomförande och globalt partnerskap.....	15
4.3 Regeringens handlingsplan och proposition.....	16
4.4 Nationell samordnare för Agenda 2030.....	17
4.5 GD-forum för Agenda 2030.....	17
4.6 Samverkan i Miljömålsrådet.....	18
4.7 Samverkan i klimatanpassningsarbetet.....	18
4.8 Samverkan i REMM-arbetet.....	19
5 Myndighetens direkta påverkan på hållbarhet.....	19
5.1 Indelning av direkta miljöaspekter.....	20
5.2 Upphandling.....	20
5.3 Resor och möten.....	21
5.4 IT-utrustning.....	23
5.5 Lokal och energi.....	24
5.6 Representation, konferenser och personalvårdande insatser.....	25
5.7 Städning.....	25
5.8 Kontorspapper.....	26
5.9 Möbler.....	26
5.10 Laboratieverksamhet.....	26
5.11 Avfall.....	27
5.12 Slutsatser direkta hållbarhetsaspekter.....	27
6 Myndighetens indirekta påverkan på hållbarhet.....	28
6.1 Normering.....	28
6.2 Tillståndsprovning.....	29

6.3 Tillsyn	30
6.4 Kunskapsförsörjning	32
6.5 Beredskap	34
6.6 Slutsatser indirekta hållbarhetsaspekter	35
Bilaga 1. Kopplingar mellan globala hållbarhetsmål, Sveriges miljömål respektive folkhälsopolitiska mål och SSM:s verksamhet	36
1. Inledning och syfte	36
2. Metod	36
3. Resultat	36
4. Sammanfattning	56
Bilaga 2: Bedömning av SSM:s påverkan på ett hållbart samhälle	58
1. Inledning	58
2. Metod	58
3. Resultat	59
Bilaga 3. Författningskrav som berör hållbarhet	69

Ordlista

Agenda 2030 med globala hållbarhetsmål	Agenda 2030 med de globala målen för hållbar utveckling syftar till att utrota fattigdom och hunger, förverkliga de mänskliga rättigheterna för alla, uppnå jämställdhet och egenmakt för alla kvinnor och flickor samt säkerställa ett varaktigt skydd för planeten och dess naturresurser. De globala målen är integrerade och odelbara och balanserar de tre dimensionerna av hållbar utveckling: den ekonomiska, den sociala och den miljömässiga. ¹
GD-Forum	GD-Forum är en plattform för samverkan mellan myndigheter för att genomföra Agenda 2030, de globala målen för hållbar utveckling, i statsförvaltningen. Inom GD-Forum samverkar och driver svenska myndigheter tillsammans arbetet för att nå målen i agendan. ²
Hållbar utveckling	En utveckling som tillfredsställer dagens behov utan att äventyra kommande generationers möjligheter att tillfredsställa sina behov. ³ En hållbar utveckling omfattar dimensionerna ekologisk/miljömässig, social och ekonomisk hållbarhet.
Hållbarhetsaspekt	Del av SSM:s aktiviteter eller verksamhet som kan inverka positivt eller negativt ur ett hållbarhetsperspektiv.
Direkt aspekt	Aspekt som SSM själv kan styra över, med en påverkan som uppstår inom organisationen. Det kan t.ex. vara tjänsteresande, avfallshantering, arbetsvillkor, arbetsmiljö och tillgänglighet.
Indirekt aspekt	SSM:s aktiviteter eller verksamhet som påverkar <i>andra aktörers påverkan</i> ur ett hållbarhetsperspektiv. Påverkan som t.ex. uppstår genom myndighetsutövning såsom normering eller tillsyn.
Betydande aspekt	En aspekt som påverkar eller kan påverka ur ett hållbarhetsperspektiv i högre grad än andra aspekter ⁴ . Det handlar om vilka aktiviteter som har störst påverkan. Begreppet är relativt och bedöms av myndigheten genom en värderingsmodell.
Miljöpåverkan	Negativ eller positiv förändring i miljön som helt eller delvis påverkas av myndighetens miljöaspekter.

¹ <https://www.regeringen.se/regeringens-politik/globala-malen-och-agenda-2030/>, 2021-03-11

² Folkhälsomyndigheten, GD-Forum, www.folkhalsomyndigheten.se/gd-forum-agenda-2030/, 2021-03-11

³ Brundtland kommissionen, *Vår gemensamma framtid*, 1987

⁴ Begreppet *Betydande aspekt* i detta sammanhang ska inte tolkas som en aspekt som ger upphov till *betydande miljöpåverkan* enligt Miljöbalkens definition. Se vidare fotnot 9 nedan.

Direkt miljöpåverkan	Negativ eller positiv förändring i miljön som uppkommer som ett resultat av myndighetens verksamhet och som inte är indirekt miljöpåverkan.
Indirekt miljöpåverkan	Negativ eller positiv förändring i miljön som uppkommer som ett resultat av att någon annan än myndigheten vidtar en åtgärd som en följd av att myndigheten har meddelat föreskrifter eller fattat något annat beslut, gett råd, genomfört utbildning eller lämnat information.
Sveriges miljömål	Ett miljömålssystem med mål som antagits av riksdagen. Systemet består av ett generationsmål, sexton miljö kvalitetsmål samt ett antal etappmål. Målen visar vägen för det nationella genomförandet av den ekologiska dimensionen av de globala hållbarhetsmålen. ⁵
Hållbarhetsutredning	En utredning som visar vilka delar i SSM:s verksamhet som påverkar samhället mest ur ett hållbarhetsperspektiv (med de sociala, ekonomiska och miljömässiga dimensionerna). Utredningen lägger därmed en grund för myndighetens fortsatta hållbarhetsarbete.
Ledningssystem	Ett ledningssystem beskriver hur en organisation styr sin verksamhet. Det fungerar som ett verktyg för högsta ledningen att säkerställa att verksamheten bedrivs enligt rutiner och som ett stöd för medarbetarna i deras dagliga arbete. Det omfattar en organisations policy, mål och processer med rutiner.

---

⁵ Naturvårdsverket, *Budskapsplattform – Miljömålen 2020 och kopplingen till Agenda 2030*, 2020-02-13

Sammanfattning

Syftet med denna utredning är både att svara upp mot författningskravet att uppdatera och hålla en miljöutredning aktuell, samt att lägga grunden för myndighetens fortsatta långsiktiga hållbarhetsarbete. Vi har reviderat myndighetens miljöutredning från 2015 och breddat den till en hållbarhetsutredning och därmed även utrett och identifierat de delar i SSM:s verksamhet som är väsentliga utifrån hållbarhetsmålen i FN:s Agenda 2030.

Utredningen utgår från SSM:s övergripande uppdrag att verka för strålsäkerhet; den beskriver myndighetens styrning mot ett systematiskt hållbarhetsarbete, vår omvärld och de plattformar i vår omvärld där vi samverkar med andra aktörer i hållbarhetsfrågor.

Utredningen innehåller en nulägesanalys som översiktligt beskriver myndighetens befintliga hållbarhetsarbete, hur kopplingen ser ut mellan verksamheten, de globala hållbarhetsmålen och de nationella målen för miljö respektive folkhälsa.

Vi beskriver hur SSM:s hållbarhetsarbete är integrerat i myndighetens ledningssystem genom att mål som bidrar till hållbarhet formuleras och följs upp inom ramen för ledningsprocessen. Ledningssystemet följer krav på säkerhet m.m. enligt IAEA-standarder och Riksmätplatsen för joniserande strålning granskas regelbundet av Swedac. Ledningssystemet är ett sätt att strukturera dokumentera hur verksamheten styrs.

Vi beskriver i utredningen vilka aktiviteter eller vilken del av verksamheten som bedöms påverka mer än andra ur ett hållbarhetsperspektiv, så kallade hållbarhetsaspekter. Vi beskriver vidare vilka hållbarhetsaspekter som utgör myndighetens direkta och indirekta hållbarhetsaspekter och som därmed påverkar samhällets hållbara utveckling på ett betydande⁶ sätt. En aspekt kan antingen ha en positiv eller negativ påverkan. Ett exempel på en positiv aspekt är SSM:s strålsäkerhetsarbete som indirekt påverkar samhället och samhällsaktörer då myndighetens arbete syftar till att öka strålsäkerheten hos till exempel tillståndshavare. Ett exempel på en negativ aspekt med direkt påverkan är SSM:s tjänsteresor som orsakar utsläpp av klimatpåverkande gaser.

I utredningen redogör vi även för väsentliga författningskrav inom hållbarhetsområdet som berör SSM:s verksamhet.

En analys av vilka globala hållbarhetsmål inom Agenda 2030, samt nationella mål för miljö⁷ och folkhälsa⁸, som berör SSM visar att verksamheten har bäring på de flesta av målen, såväl de globala målen som de nationella målen för miljö och folkhälsa.

Alla verksamhetens deluppdrag bedöms ha en betydande indirekt påverkan avseende hållbarhet. Det är en naturlig följd av myndighetens kärnuppdrag där SSM arbetar för att säkerställa strålsäkerhet i samhället. Genom SSM:s normering, tillståndsprövning, tillsyn, kunskapsförsörjning och beredskap påverkar SSM hur andra aktörer kan bidra till strålsäkerhet.

---

⁶ *Betydande påverkan* i detta sammanhang är inte detsamma som Miljöbalkens definition. I detta sammanhang avses verksamhet som bedömts ha en poäng över en viss nivå enligt en egenframtagen metodik, se bilaga 2 ”Bedömning av SSM:s påverkan på ett hållbart samhälle”.

⁷ Naturvårdsverket, *Sveriges miljömål*, www.sverigesmiljomal.se, 2020-12-08

⁸ Folkhälsomyndigheten, *Folkhälsopolitiska mål*, www.folkhalsomyndigheten.se/folkhalsoarbete/folkhalsopolitikens-mal, 2021-03-11

De flesta av myndighetens direkta hållbarhetsaspekter bedöms vara betydande och kunna ha en positiv påverkan avseende hållbarhet ur såväl miljömässigt som socialt och ekonomiskt perspektiv.

- Antikorrruption
- Arbetsvillkor och arbetsmiljö
- Inkludering
- Intern kompetensförsörjning avseende hållbarhet (inkl. kommunikation och utbildning)
- Intern ledning och styrning avseende hållbarhet (inkl. värdegrund, målstyrning, planering och uppföljning)
- Jämställdhet och jämlikhet
- Hyra lokaler
- Tillgänglighet.

Betydande direkta aspekter som bedöms kunna ha en negativ påverkan avseende främst den miljömässiga dimensionen av hållbarhet är avfallshantering, energianvändning, kontorsinköp och tjänsteresor.

Hållbarhetsutredningen visar att myndighetens betydande indirekta hållbarhetsaspekter utgörs av myndighetens huvudprocesser samt tjänsteupphandling. Processerna har en positiv påverkan avseende hållbarhet, främst inom den miljömässiga och sociala dimensionen av hållbar utveckling i och med att strålsäkerhetsarbetet syftar till att skydda både människor och miljö från oönskade effekter av strålning. Myndighetens tjänsteupphandling kan ha såväl positiv som negativ påverkan, beroende på vilka upphandlingskrav som ställs. SSM har i skrivande stund kommit längre i arbetet med miljöpåverkan jämfört med den sociala och ekonomiska dimensionen av hållbarhet, och detta reflekteras i utredningen.

Baserat på utredningen har ett antal möjligheter till förbättringar identifierats:

- Förtydliga SSM:s miljöpolicy för utökat stöd till det fortsatta hållbarhetsarbetet
- Etablera ett robust system för uppföljning av relevanta parametrar och analys av trender
- Utföra benchmarking mot andra myndigheter inom utvalda områden
- Ta fram en upphandlingsstrategi som ger vägledning i vilka områden som ska prioriteras
- Arbeta aktivt med avtalsuppföljning för att säkerställa efterlevnad av hållbarhetskrav
- Kartlägga vilka beteenden/arbetsätt från pandemin som inneburit minskade resor och som kan behållas utan försämrade resultat/försämrade effekt i verksamheten
- Utveckla arbetet med digitala och hybrida möten, inklusive utbildning i mötesteknik
- Genomföra hållbarhetsbarometer i ledningsgruppen, och om möjligt även på enhetsnivå, för att få nulägesbild kopplat till direkta och indirekta aspekter
- Minska kontorsytan och därmed energiförbrukning, i den mån det är förenligt med inriktningen att medarbetare har egna kontorsrum
- Höja kunskapsnivån i hållbarhetslära på myndigheten för att förbättra möjligheten att integrera hållbarhetsfrågor i all myndighetsutövning

1 Bakgrund och syfte

Syftet med denna hållbarhetsutredning är att analysera och kartlägga vilka delar av myndighetens verksamhet som påverkar samhället mest utifrån ett brett hållbarhetsperspektiv, såväl miljömässigt som socialt och ekonomiskt. Vi lägger därmed grunden för ett fortsatt arbete mot de miljö- och hållbarhetsmål som bedöms mest relevanta för vår verksamhet och vårt uppdrag. Utredningen är ett underlag för myndighetens ledning vid planering och vidareutveckling av myndighetens verksamhet.

Enligt förordningen om miljöledning i statliga myndigheter¹ ska en miljöutredning tas fram som utgångspunkt för myndigheters miljöarbete. Utredningen ska hållas aktuell genom att uppdateras vid väsentliga förändringar i verksamheten eller minst vart femte år. Strålsäkerhetsmyndighetens första miljöutredning gjordes i samband med att myndigheten bildades den 1 juli 2008 och vi har därefter genomfört miljöutredningar år 2012 och 2015. SSM:s miljöutredning omhändertas nu inom ramen för analysen av de miljömässiga aspekterna i denna hållbarhetsutredning.

Sedan regeringen gav uppdrag till statliga myndigheter att bidra med underlag för Sveriges genomförande av Agenda 2030 har SSM arbetat med hållbarhetsfrågor i successivt ökande omfattning.

I slutet av 2019 genomförde SSM:s ledningsgrupp GD-forums hållbarhetsbarometer. Det konstaterades bland annat att SSM genom sitt kärnuppdrag starkt bidrar till hållbarhet och att hållbarhet är en viktig fråga, men att SSM inte har satt verksamheten i kontexten för Agenda 2030. Vidare lyftes att det är viktigt att hållbarhetsarbetet inte bedrivs som en separat aktivitet och att den integreras i verksamheten. Det framfördes även att SSM samverkar med andra myndigheter, bland annat genom miljömålssamarbetet och i GD-forum, samt att SSM tydligt bidrar till de globala målen för hållbarhet genom att stötta andra länder via utvecklingssamarbete och att det finns förutsättningar att utveckla denna verksamhet.

Hållbarhetsutredningen omfattar hela myndighetens uppdrag, verksamhet och samtliga processer. I utredningen beskriver vi översiktligt SSM:s nuvarande hållbarhetsarbete, de väsentliga författningskrav inom hållbarhetsområdet som berör verksamheten samt vår senaste omvärldsanalys. Vi identifierar myndighetens s.k. betydande direkta och indirekta hållbarhetsaspekter och vilka delar av verksamheten som är mest väsentliga utifrån ett hållbarhetsperspektiv. Analysen av miljöaspekterna fokuserar på de områden där SSM:s påverkan på miljön bedöms vara störst.

Genomförande:

- SSM:s verksamhet mappades mot de globala hållbarhetsmålen samt de nationella målen för miljö och folkhälsa.⁹
- Med mappningen som grund identifierades SSM:s hållbarhetsaspekter.
- För varje aspekt bedömdes verksamhetens påverkan utifrån
  1. aspektens konsekvenser,
  2. aktivitetens eller verksamhetens omfattning,
  3. sannolikheten att aspekten påverkar samhället, och
  4. om det finns författningskrav avseende hållbarhet som berör aspekten.

Mer detaljerad metodbeskrivning finns i bilagorna 1 och 2 med kopplingar mellan SSM:s verksamhet och de globala hållbarhetsmålen, samt de nationella målen för miljö och folkhälsa, och bedömning av aspekterna.

Hållbarhetsutredningen ska revideras minst vart femte år, fr.o.m. det år som utredningen fastställs. Tidsintervallet grundar sig i det förordningsstyrda kravet¹⁰ att myndighetens miljöutredning ska hållas

---

⁹ SSM, *Kopplingar mellan hållbarhetsmål och SSM:s verksamhet*, dokument-nr. 20-2517

¹⁰ Förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter

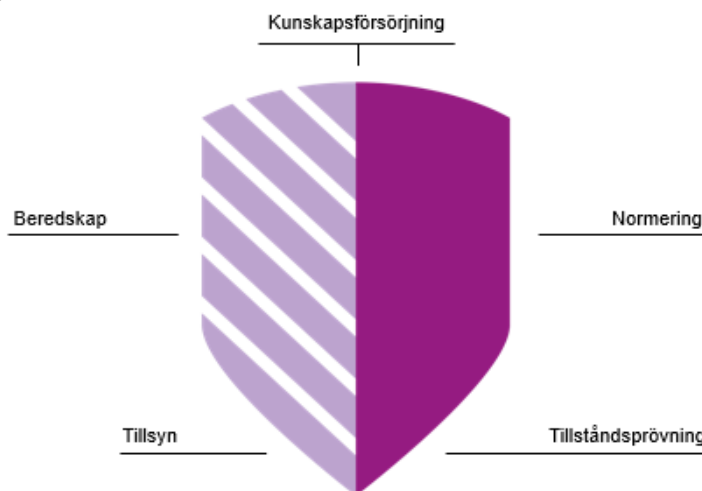
aktuell genom att den ses över och uppdateras vid väsentliga förändringar i verksamheten eller minst vart femte år. Mindre revisioner av hållbarhetsutredningen sker vid behov, i syfte att utföra erforderliga uppdateringar och korrigera eventuella felaktigheter. Denna årliga översyn genomförs förslagsvis i samband med SSM:s årliga miljöredovisning, som genomförs under perioden december-februari.

2 Strålsäkerhetsmyndighetens uppdrag

SSM är en förvaltningsmyndighet under regeringen. Myndigheten arbetar med frågor om skydd av miljö och människors hälsa mot skadlig verkan av joniserande och icke-joniserande strålning, med frågor om säkerhet och fysiskt skydd i kärnteknisk och annan verksamhet med strålning samt med frågor om nukleär icke-spridning.

Verksamhet med strålning bidrar till välbefinnande och samhällsnytta men kan vid felaktig användning eller olyckor orsaka allvarliga hälso- och miljöproblem. Det radioaktiva avfallet måste tas om hand på ett säkert sätt, i vissa fall under tusentals år. För att förebygga risken för skador på hälsa och miljö behövs lagar och regler, en effektiv tillståndsprovning samt tillsyn som gör att användningen av strålningen och radioaktiva ämnen sker under kontrollerade former. Om det ändå skulle ske en radiologisk olycka med konsekvenser för omgivningen är beredskapsverksamheten av största vikt.

Ett sammanfattande begrepp för myndighetens arbete är strålsäkerhet. SSM bedriver verksamhet inom fem deluppdrag:

- Normering: SSM bidrar i utvecklingen av lagstiftning och andra styrmedel för att skydda hälsa och miljö från skadlig verkan av strålning. Arbetet sker i Sverige, inom EU och på internationell nivå.
- Tillståndsprovning: SSM prövar ansökningar om tillstånd i enlighet med strålskyddslagen och lagen om kärnteknisk verksamhet.
- Tillsyn: SSM ser till att lagstiftningen efterlevs. SSM utövar tillsyn över tillståndshavare och möjliggör för IAEA och EU-kommissionen att utöva kärnämneskontroll.
- Kunskapsförsörjning: SSM upprätthåller kunskap och kompetens inom strålsäkerhetsområdet. SSM fördelar årligen nära 80 miljoner kronor i forskningsmedel.
- Beredskap: SSM utvecklar och medverkar i den nationella beredskapsplaneringen inför en eventuell radiologisk olycka.

SSM ska vara pådrivande för en god strålsäkerhet i samhället och verka för att:

- förebygga radiologiska olyckor samt säkerställa strålsäker drift och avfallshantering i kärnteknisk verksamhet,
- minimera riskerna med och optimera effekterna av strålning vid medicinsk tillämpning,
- minimera riskerna med strålning som används i produkter och tjänster eller som uppstår som en biprodukt vid användning av produkter och tjänster,
- minimera riskerna med exponering av naturligt förekommande strålning, och
- förbättra strålsäkerheten internationellt.

2.1 Miljökvalitetsmålet Säker strålmiljö

SSM ska enligt instruktionen verka för att riksdagens generationsmål för miljöarbetet samt miljökvalitetsmål nås. SSM ska vid behov föreslå åtgärder för miljöarbetets utveckling samt samordna uppföljning, utvärdering och rapportering i fråga om miljökvalitetsmålet Säker strålmiljö. SSM ska rapportera sitt miljöarbete till Naturvårdsverket och inom ramen för sitt ansvar i miljömålssystemet ska myndigheten fortlöpande uppskatta de risker som strålningen innebär såväl för befolkningen i sin helhet som för särskilda grupper.

Målet Säker strålmiljö är ett av få miljökvalitetsmål som är nära att nås och strålsäkerheten är godtagbar på flera områden. Antalet fall av hudcancer har dock ökat under lång tid. Minskad exponering för ultraviolett strålning (UV-strålning) är avgörande för att minska antalet hudcancerfall, och för detta krävs en förändrad livsstil och nya attityder kring utseende och solning. Även om exponeringen för UV-strålning skulle minska kommer antalet cancerfall att öka en period eftersom det kan ta decennier för hudcancer att utvecklas.

Inom ramen för miljömålsarbetet har samverkansåtgärden *Staten går före* startats, i vilket SSM deltar. Syftet är en samlad insats för att ge svar på och förslag till hur staten kan eller bör gå före i miljöarbete. SSM deltar i dess delprojekt *Organisation, styrning, arbetsätt som leder till innovation/utveckling (ledningssystem, innovation, förändringsledning)*. Som en följd av projektet startade Vinnova under våren 2021 lärandeprojektet *Systeminnovation för en hållbar framtid*. Det ettåriga projektet har genomförts med hjälp av föreläsningar, praktiska testmoment, reflektion och diskussion. En annan samverkansåtgärd är Elektrifiering, som syftar till att utreda och öka kunskapen om möjliga effekter av och förutsättningar i elsystemet för elektrifiering av olika typer av energianvändning för att vidare analysera hur elektrifieringen kan bidra till ett leveranssäkert och klimatneutralt elsystem som minimerar annan negativ miljö- och hälsopåverkan. SSM deltar som stöd gällande frågor som rör elektromagnetiska fält och bevakar att exponeringsnivåer för olika tekniska lösningar beaktas.

2.2 Uppdrag i genomförandet av Agenda 2030

Regeringen uppdrog 2016 åt flera statliga myndigheter, däribland SSM, att bidra med underlag för Sveriges genomförande av Agenda 2030. Inom ramen för regeringens uppdrag tog SSM 2016 fram en rapport med en kartläggning om förhållandet mellan hållbarhetsmålen och miljökvalitetsmålet Säker strålmiljö. Arbetet med Säker strålmiljö bedömdes rymmas inom flera hållbarhetsmål bland annat inom agendans mål 3, Säkerställa hälsosamma liv och främja välbefinnande för alla i alla åldrar. Hela spännvidden inom områdena strålskydd, kärnsäkerhet och nukleär icke-spridning behöver beaktas när SSM ska fastställa på vilket sätt myndighetens verksamhet kan bidra i arbetet med att genomföra Agendans mål.

SSM:s har i regleringsbrev för 2020-2022 fått i uppdrag att redovisa hur myndigheten utvecklat sitt arbete med att integrera relevanta mål inom Agenda 2030 i sin verksamhet, hur myndigheten har samverkat med andra aktörer samt bidragit till de globala målen för hållbar utveckling inom sitt verksamhetsområde. Som ett led i detta arbete fastställs denna hållbarhetsutredning som ska ligga till grund för vidare arbete med hållbarhetsfrågor, inklusive framtagande av relevanta miljömål.

SSM:s generaldirektör har avgett en avsiktsförklaring för att inom ramen för GD-forum samverka för genomförande av FN:s Agenda 2030. Genom vårt engagemang i GD-forum kan SSM ta ansvar och ledarskap för att genomföra Agenda 2030 och för att uppnå de globala målen för hållbar utveckling. GD deltar i den så kallade Lilla GD-gruppen och på tjänstemannanivån deltar SSM i den operativa gruppen som bland annat hjälper GD-forum att ordna en årlig konferens för generaldirektörerna inom forumet.

2.3 Författningskrav

Lagar och andra författningskrav om hållbarhet och som berör SSM:s verksamhet finns samlade i laglistor som nås via SSM:s processverktyg Ps. Egenkontroll av att kraven efterlevs genomförs med årliga stickprovskontroller. Mer om författningskrav på hållbarhetsområdet finns i bilaga 3.

3 Myndighetens styrning mot ett systematiskt hållbarhetsarbete

3.1 Myndighetens organisation och styrning

SSM är en enrådgivningsmyndighet och leds av en generaldirektör. Myndighetens uppdrag framgår av förordningen (2008:452) med instruktion för Strålsäkerhetsmyndigheten och myndighetsförordningen (2007:515). Enligt instruktionen är Strålsäkerhetsmyndigheten förvaltningsmyndighet för frågor om skydd av människors hälsa och miljön mot skadlig verkan av joniserande och icke-joniserande strålning, frågor om säkerhet och fysiskt skydd i kärnteknisk och annan verksamhet med strålning samt frågor om nukleär icke-spridning.

SSM har under åren 2020 och 2021 bedrivit ett myndighetsövergripande utvecklingsarbete. Vi har därvid tagit fram en ny omvärldsanalys, genomfört en intressentanalys samt utfört ett antal interna workshoppar med medarbetare, enhetsvisa diskussioner samt intervjuer av chefer. Omvärldsanalysen identifierar vilka interna och externa faktorer som påverkar myndighetens arbete, bland annat utifrån ett hållbarhetsperspektiv. Intressentanalysen visar att myndigheten har ett stort förtroende hos allmänheten, verksamhetsutövarna och andra intressenter. Som ett resultat av detta utvecklingsarbete fastställdes den 1 juni 2021 en ny organisationsstruktur för myndigheten.

Med utgångspunkt i myndighetens uppdrag och övergripande vision om ett strålsäkert samhälle fastställde myndighetens ledning under 2020 en ny övergripande långsiktig strategisk målbild som lägger fokus på viktiga områden för myndigheten att ytterligare stärka eller vidareutveckla. Verksamhetens långsiktiga inriktning utgår från myndighetens strategiska målbild¹¹ för åren 2021–2025 enligt bilden nedan. Som en del i genomförandet av den strategiska målbilden har en färdplan tagits fram.¹² Färdplanen består av ett antal åtgärder som kopplar till de olika målområdena i den strategiska målbilden.

---

¹¹ <http://intranatet/Om-myndigheten/Strategisk-malbild/>

¹² SSM2021-8026-1 Beslut färdplan till strategisk målbild

Flera av målen i den strategiska målbilden ovan är intressanta ur ett hållbarhetsperspektiv. Att vara en strålsäkerhetsmyndighet i världsklass omfattar bland annat att SSM ska bredda sitt internationella arbete genom Agenda 2030 och att kompetensen inom myndighetens uppdrag bibehålls och utvecklas. Att vara ett förvaltningsmässigt föredöme i staten innebär att alla medarbetare ska stå stadigt i statstjänstemannarollen som utgår från den statliga värdegrunden. Värdegrunden består av sex principer för hur alla anställda i staten ska agera, våra beteenden och förhållningssätt:

1. Demokrati: Anställda i staten arbetar på uppdrag av medborgarna och ska främja demokratiska värderingar i sitt uppdrag.
2. Legalitet: Myndigheter ska följa reglerna i sin verksamhet.
3. Objektivitet: Myndigheter ska agera sakligt och opartiskt i all verksamhet.
4. Fri åsiktsbildning: Alla medborgare har rätt till yttrandefrihet, informationsfrihet, mötesfrihet, demonstrationsfrihet, föreningsfrihet och religionsfrihet.
5. Respekt: Den offentliga makten ska utövas med respekt för människors lika värde.
6. Effektivitet och service: Myndigheter ska ge ett gott bemötande, vara tillgängliga och på ett effektivt sätt ge medborgarna service.

Att vara ett förvaltningsmässigt föredöme innebär också att SSM:s medarbetare ska agera opartiskt och sakligt i verksamhetens alla delar samt att myndigheten ska vara väl rustad för att förebygga oegentligheter. Hanteringen av alla typer av ärenden ska dessutom vara skyndsam, effektiv och korrekt.

Enligt Strålsäkerhetsmyndighetens instruktion ska det vid myndigheten finnas ett insynsråd, en nämnd för frågor om reaktorsäkerhet, en nämnd för frågor om radioaktivt avfall och använt kärnbränsle samt en nämnd för forskningsfrågor. Rådet och nämnderna har beröring med hållbarhetsfrågorna i alla dess tre dimensioner genom att de bland annat syftar till opartiskhet och transparens i myndighetens verksamhet samt genom nämndernas stöd i strålsäkerhetsfrågor. Enligt myndighetens rutin¹³ för motverkande av intressekonflikter, korruption och andra oegentligheter ska ledamöter i nämnderna underteckna en jävsdeklaration. Det är ett av myndighetens instrument för att leva upp till förvaltningslagens krav på objektivitet och opartiskhet.¹⁴

¹³ STYR2021-2 Rutin för motverkande av intressekonflikter, korruption och andra oegentligheter

¹⁴ SSM, *Årsredovisning 2020*, www.stralsakerhetsmyndigheten.se/globalassets/stralsakerhetsmyndighetens-arsredovisning-2020.pdf, 2021-03-11

- Insynsrådets uppgift är att utöva insyn och att ge myndighetschefen råd. Det medverkar till en demokratisk insyn och medborgerligt inflytande. SSM:s generaldirektör är ordförande i insynsrådet och håller rådet informerat om myndighetens verksamhet. Ledamöterna utses av regeringen och representerar olika intressen i samhället inom strålsäkerhetsområdet.
- Reaktorsäkerhetsnämnden uppgift är att stödja myndigheten med råd och synpunkter i ärenden som berör kärnkraftssäkerhet.
- Nämnden för radioaktivt avfall och använt kärnbränsle är rådgivande till SSM i frågor som rör hanteringen av radioaktivt avfall och använt kärnbränsle.
- Nämnden för forskningsfrågor har i uppgift att bistå myndigheten med omvärldsanalyser och råd kring den strategiska inriktningen av SSM:s forskningsfinansiering.
- Vid Strålsäkerhetsmyndigheten finns även två vetenskapliga råd; Vetenskapliga rådet för UV-frågor och Vetenskapliga rådet för elektromagnetiska fält. De båda vetenskapliga råden följer den vetenskapliga utvecklingen och ger myndigheten råd och vägledning inom sina respektive vetenskapliga områden.

3.2 Ledningssystem

Myndighetens styrning dokumenteras i ett ledningssystem som säkerställer att myndigheten uppnår verksamhetens mål och uppfyller kraven i myndighetsförordningen (2007:515) om intern styrning och kontroll. Ledningssystemet stödjer ett systematiserat arbetssätt och en god förvaltning.

Arbetsordningen är det högst styrande dokumentet i ledningssystemet. Om ett annat styrande dokument (policy, strategi, rutin) inte stämmer överens med arbetsordningen gäller arbetsordningen. Arbetsordningen beskriver myndighetens organisation och ansvarsfördelningen inom myndigheten. Arbetsordningen beskriver också grundläggande principer för fördelning av ansvar på såväl alla medarbetare som alla chefer, delegering av beslutanderätt och handläggning av ärenden.

SSM har en besluts- och beredningsrutin som ger riktlinjer för att beredningen av ärenden och beslut ska vara allsidig och säkerställa att hänsyn tas till eventuella ekonomiska, organisatoriska och juridiska konsekvenser av beslutet, inklusive konsekvenser för andra delar av SSM:s verksamhet.

I SSM:s rutin¹⁵ för motverkande av intressekonflikter, korruption och andra oegentligheter anges övergripande målsättningar och vägledande principer för myndighetens arbete. Syftet är att framförallt att säkerställa att det ständigt bedrivs ett förebyggande arbete, att risker identifieras och minimeras och att säkerställa att verksamheten bedrivs effektivt och enligt gällande rätt samt i enlighet med den statliga värdegrunden.

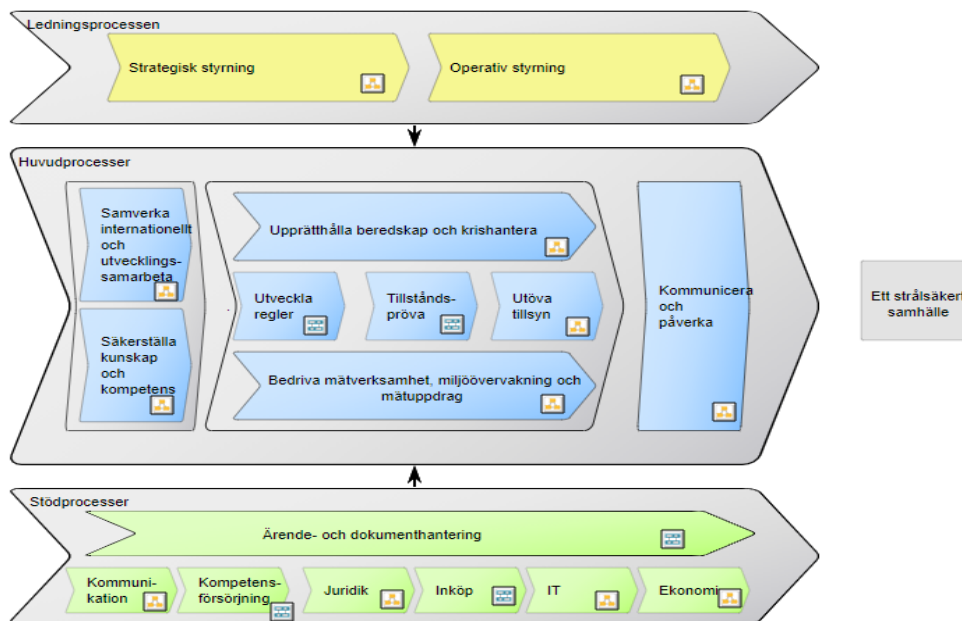
Myndigheten har också en policy för verksamhetsstyrning.¹⁶ Där beskrivs sambanden mellan SSM:s uppdrag, värdegrund, strategiska målbild och den operativa verksamhetens styrning och genomförande.

Ledningssystemet består av ledningsprocesser, huvudprocesser och stödprocesser med utsedda processägare och processledare (se figur 1).

---

¹⁵ STYR2021-1 Rutin för motverkande av intressekonflikter, korruption och andra oegentligheter

¹⁶ STYR2011-71 Policy för verksamhetsstyrning

Figur 1. Strålsäkerhetsmyndighetens övergripande processkarta

3.3 Hållbarhetsarbete

SSM:s ledningssystem ger en struktur för att dokumentera hur vi arbetar och styr verksamheten. Ledningssystemet följer krav på säkerhet m.m. enligt IAEA-standarder och Riksmätplatsen för joniserande strålning följer dessutom kvalitetskrav enligt ISO/IEC 17025 och granskas regelbundet av Swedac. SSM:s hållbarhetsarbete integreras i vårt ledningssystem genom att mål som bidrar till hållbarhet formuleras och följs upp inom ramen för ledningsprocessen. När SSM:s ledningsgrupp genomförde Hållbarhetsbarometern 2019 lyftes just denna integrering fram med betoning på vikten av att integrera hållbarhetsarbetet i verksamheten, för att det inte ska bedrivas vid sidan av (se 3.4); SSM jobbar sedan dess med att förbättra integreringen av hållbarhetsarbetet i ledningssystemet och implementera det i verksamheten.

SSM arbetar pådrivande och förebyggande för att skydda människor och miljö från oönskade effekter av strålning, nu och i framtiden. Det innebär att huvuddelen av miljöarbetet bedrivs när vi utför vårt uppdrag för att öka strålsäkerheten i samhället. Utöver det ska vi minska den egna miljöbelastningen, varav den största delen kommer från våra tjänsteresor. Av SSM:s övergripande miljömål följer att ”Strålsäkerhetsmyndigheten minimerar den direkta miljöpåverkan av verksamhetens tjänsteresor och resursanvändning, samtidigt som myndigheten bidrar till att nå målen för strålsäkerhet”.

SSM redovisar årligen myndighetens miljöarbete till regeringen (Miljödepartementet) och Naturvårdsverket och utgår då från den senaste miljöutredningen samt verksamhetspolicyn. Vi redovisar även årligen myndighetens klimatanpassningsarbete till regeringen (Miljödepartementet) och SMHI. Redan innan förordningen om klimatanpassning började gälla 2019 vidtog SSM åtgärder mot klimatanpassning, t.ex. kravställning om oberoende hårdkylning på kärnkraftverken. SSM arbetar med en klimat- och sårbarhetsanalys som ska kunna ligga till grund för det fortsatta arbetet med klimatanpassning.

SSM genomför löpande olika typer av kommunikationsinsatser, t.ex. seminarier, föreläsningar och utbildningar. I myndighetens egna podcast ”Strålsäkert” tar SSM upp olika aspekter av strålning, bl.a. radon, UV-strålning, strålning i vården, radioaktivt avfall, och kärnsäkerhet. Myndigheten genomför även riktade informationskampanjer och webinarier, t.ex. om radon och UV-strålning.

3.4 Hållbarhetsbarometer

SSM:s ledningsgrupp genomförde i slutet av 2019 GD-forums hållbarhetsbarometer, ett självskattningsverktyg som ska indikera inom vilka områden det finns utvecklingspotential för myndighetens hållbarhetsarbete. Diskussionen rörde myndighetens styrning och ledning, interna processer och samverkan med andra aktörer. Det konstaterades bland annat att SSM genom sitt kärnuppdrag om strålsäkerhet starkt bidrar till hållbarhet och att hållbarhet är viktigt, men att arbetet inte nödvändigtvis har etiketterats på det sättet. Vidare lyftes att det är viktigt att integrera hållbarhetsarbetet i verksamheten; att det inte bedrivs vid sidan av. En insikt från diskussionen var att arbetet med Agenda 2030 är en del av att vara en attraktiv arbetsgivare; ska myndigheter kunna attrahera kompetens för framtiden behöver det framgå att de arbetar med fokus på hållbarhet. Det framfördes också att SSM samverkar med andra myndigheter bland annat genom miljömålssamarbetet och i GD-forum, samt att SSM tydligt bidrar till att stötta andra länder via utvecklingssamarbetet och har förutsättningar att utveckla verksamheten i samverkan med Sida.

4 Omvärld och samverkan

4.1 SSM:s omvärldsanalys 2020

SSM genomför regelbundet en samlad bedömning av omvärldsförändringar som på kortare eller längre sikt kan få väsentlig betydelse för SSM:s verksamhet. I juli 2020 fastställdes den senaste analysen.¹⁷ Omvärldsanalysen syftar till att öka myndighetens beredskap för förändringar, och skapa förmåga att anpassa verksamheten till de förändringar som sker i vår omvärld. Analysen syftar också till att hålla personal, huvudman och andra intressenter informerade om vilka förändringar myndighetens ledning ser kommer att få stor betydelse för myndighetens verksamhet. Omvärldsanalysen 2020 utgjorde ett underlag till GD:s inriktning, verksamhetsplanering samt framtagandet av myndighetens strategiska målbild. En uppdaterad omvärldsanalys fastställdes i juni 2022.

Omvärldsanalysen för 2020 tar bland annat upp utvecklingen i det svenska Agenda 2030-arbetet. Det konstateras att det är en lång väg kvar att gå för att målen ska kunna uppnås och att det råder stor osäkerhet kring hur en återhämtning från nuvarande pandemi ska hanteras i relation till hållbarhetsmålen. SSM bedömer att myndigheten redan nu och på ett års sikt påverkas av regeringens förväntningar om ökade ansträngningar i samhället för att nå målen. SSM, liksom övriga myndigheter och samhällsaktörer, förväntas öka engagemang och delta mer aktivt och i samverkan med andra i arbetet mot en hållbar utveckling. SSM:s löpande internationella arbete och Sveriges ordförandeskap i IAEA:s styrelse har haft en direkt koppling till de globala hållbarhetsmålen. IAEA:s verksamhet omfattar både icke-spridning av kärnvapen men också att bevaka staters rätt att använda kärnteknik för fredliga ändamål. IAEA:s arbete bidrar med teknisk kompetens till att uppfylla de globala utvecklingsmålen i Agenda 2030. I ett långsiktigt perspektiv skulle SSM kunna bidra ytterligare med en utökad och en breddad kompetensöverföring till andra länder.

4.2 Agendans mål om genomförande och globalt partnerskap

IAEA stödjer länder i deras arbete för att nå de sjutton globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Många länder använder nukleär forskning och teknik för att bidra till och möta sina utvecklingsmål på områden

---

¹⁷ SSM, *Omvärldsanalys 2020*, dnr SSM2020-3071

som inkluderar energi, hälsa, livsmedelsproduktion, miljöskydd och vattenförvaltning¹⁸. Användningen av nukleär teknik bidrar direkt till nio av hållbarhetsmålen.¹⁹

Partnerskap är viktigt för att de globala hållbarhetsmålen ska kunna nås och IAEA konstaterar att IAEA:s och dess partners hjälp till länder att använda nukleär forskning för att möta sina utvecklingsmål och arbeta tillsammans för att nå hållbarhetsmålen är viktigt. Långsiktiga IAEA-partnerskap, som till exempel med Food and Agriculture Organization of the United Nations (FAO) och World Health Organization (WHO) möjliggör för internationella organisationer att bidra med kompetens och resurser för att stödja utveckling över hela världen. IAEA stödjer tillsammans med sina partners länder att bland annat bygga upp sin kapacitet, vidga sina nätverk och utbyta erfarenheter genom IAEA:s samordnade forskning och tekniska samarbetsprojekt. Det omfattar utbildning, så kallade scientific visits, tillhandahållande av utrustning och expertstöd m.m.

4.3 Regeringens handlingsplan och proposition

Regeringens handlingsplan för åren 2018–2020 för Sveriges genomförande av Agenda 2030 syftade till att stärka arbetet med att genomföra agendan och göra det tydligt hur myndigheter och andra samhällsaktörer kan bidra. I handlingsplanen beskrev regeringen ett antal centrala åtgärder för hållbar utveckling som förväntas ge resultat och effekter under kommande år. Enligt regeringen ger existerande nationella uppföljningssystem och angivna mål, som till exempel miljömålssystemet och folkhälsomålen samt de nya välfärdsmåten, stora fördelar i Sveriges arbete med Agenda 2030. Dessa befintliga mål och processer är en viktig utgångspunkt för Sveriges genomförande av Agenda 2030.²⁰

En proposition lämnades till riksdagen innan sommaren med en samlad inriktning för arbetet med att genomföra och följa upp Agenda 2030.²¹ I samband med överlämnandet sa dåvarande statsrådet Isabella Löwin att Coronakrisen har blottat många av det globala samfundets sårbarheter och visar att genomförandet av Agenda 2030 är mer avgörande än någonsin, om vi ska skapa ett hållbart och rättvist samhälle. Med propositionen slår Sverige fast att långsiktigt hållbar utveckling såväl nationellt som internationellt ska vägleda all politik. Löwin betonade vidare att arbetet med agendan måste integreras i regeringens ordinarie arbete och alla statsråd har ett ansvar för genomförandet och att det är avgörande att alla delar av samhället bidrar.²²

I propositionen presenterar regeringen inriktningen för arbetet med att genomföra Agenda 2030 och de globala målen för hållbar utveckling. Som ett led i arbetet föreslår regeringen ett övergripande mål som förankrar och tydliggör Sveriges åtagande att genomföra Agenda 2030 för en hållbar utveckling i dess tre dimensioner – den ekonomiska, sociala och den miljömässiga – genom att föra en samstämmig politik nationellt och internationellt. Genomförandet av agendan ska präglas av agendans princip att ingen ska lämnas utanför. Agendan sträcker sig till år 2030 men arbetet för hållbar utveckling bör präglas av långsiktighet och uthållighet även bortom detta år. Propositionen understryker att agendan ska integreras i ordinarie processer och att regeringen även bör vara aktiv i den internationella uppföljningen bl.a. genom att delta i den frivilliga nationella granskningen vid FN:s politiska högnivåforum för hållbar utveckling en gång under varje mandatperiod. Behovet av samverkan inom EU och internationellt betonas. Propositionen framhåller också vikten av samordning och samverkan med aktörer i hela

---

¹⁸ Vattenförvaltning är ett samlingsnamn för det arbete som görs med vatten av svenska myndigheter och kommuner. Arbetet som utgår från EU:s vattendirektiv syftar till att vi ska förbättra och skydda våra vatten och skapa en hållbar förvaltning av dem. På så sätt kan vi både säkra tillgången på dricksvatten och bevara naturliga miljöer. <https://www.vattenmyndigheterna.se/vattenforvaltning/vattenforvaltning-i-sverige.html> 2021-03-19

¹⁹ <https://www.iaea.org/about/overview/sustainable-development-goals>

²⁰ SSM, *Omvärldsanalys 2020*, dnr SSM2020-3071

²¹ Regeringen, *Sveriges genomförande av Agenda 2030*, Prop 2019/20:188

²² <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2020/06/nasta-steg-for-att-oka-takten-i-sveriges-agenda-2030-arbete/>

samhället. Arbetet med att genomföra redan beslutade riksdagsbundna mål är avgörande för genomförandet av agendan.

I december 2020 tillstyrkte riksdagen propositionen och godkände därmed målet, som bedöms främja och synliggöra vikten av samordning och samstämmighet mellan samtliga politikområden, såväl globalt som nationellt.²³ Det konstaterades att målet för en samstämmig politik för hållbar utveckling i enlighet med Agenda 2030 är en naturlig utveckling av Sveriges politik för global utveckling (PGU). Regeringen beslöt samtidigt att regeringen ska lämna en skrivelse till riksdagen vartannat år med en samlad redovisning av genomförandet och måluppfyllelsen av arbetet med Agenda 2030.

4.4 Nationell samordnare för Agenda 2030

Regeringen har alltså aviserat höga ambitioner och vill vara ledande inom området. Bland annat har regeringen tillsatt en särskild utredare²⁴ för att driva på arbetet och under 2020 godkände riksdagen regeringens proposition om Sveriges genomförande av Agenda 2030, där bland annat ett mål för arbetet formulerats.²⁵

Regeringens särskilde utredare och nationella samordnare Gabriel Wikström har i uppdrag att driva på arbetet och uppdraget ska slutredovisas senast den 31 mars 2024. Samordnaren ska bland annat:

- stärka, främja och fördjupa de olika aktörernas arbete med att genomföra agendan genom att samverka med kommuner och regioner, regionala och lokala aktörer, näringsliv och det civila samhället
- samverka med myndigheter och universitet och högskolor, verka för att det, vid behov, tas fram underlag för nya relevanta initiativ och åtgärder som stärker de olika aktörernas arbete och som bidrar till att förbättra måluppfyllelsen
- synliggöra och kommunicera pågående arbete för att nå de globala målen för hållbar utveckling i syfte att stimulera fler aktörer att bidra till att målen nås
- ta fram ett verktyg där data och statistik på ett enkelt, inkluderande och kommunikativt sätt görs tillgängligt så att det går att följa Sveriges arbete för att nå de globala målen.

4.5 GD-forum för Agenda 2030

Regeringen ställer krav på utökad aktörssamverkan för arbetet med att nå hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Sedan september 2019 ingår SSM tillsammans med antal andra myndigheter i GD-forum. Myndigheterna har undertecknat en gemensam avsiktsförklaring som innebär att generaldirektörerna inom GD-forumet tar ansvar och ledarskap för att bidra till genomförandet av Agenda 2030 och för att uppnå de globala målen för hållbar utveckling.²⁶ Avsiktsförklaringen innehåller ett antal åtaganden. Arbetet ska enligt avsiktsförklaringen utgå från och bevaka rättsstatens principer, goda förvaltningsmetoder och antikorrup­tion. I avsiktsförklaringen anges att en årlig samverkansplan ska tas fram, med prioriterade fokusområden för samarbetet. Målet med samverkansplanen är att hantera gemensamma utmaningar och ta tillvara de möjligheter myndigheterna står inför i genomförandet av Agenda 2030. Lärande, erfarenhetsutbyte och smarta lösningar står i centrum för arbetet, liksom inspiration från internationella aktörer.

---

²³ Sveriges genomförande av Agenda 2030, Finansutskottets betänkande 2020/21:FiU28, https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/arende/betankande/sveriges-genomforande-av-agenda-2030_H801FiU28

²⁴ <https://www.regeringen.se/pressmeddelanden/2020/02/gabriel-wikstrom-utses-till-nationell-samordnare-for-agenda-2030/>

²⁵ Sveriges genomförande av Agenda 2030, Finansutskottets betänkande 2020/21:FiU28, https://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/arende/betankande/sveriges-genomforande-av-agenda-2030_H801FiU28

²⁶ <https://www.folkhalsomyndigheten.se/gd-forum-agenda-2030/>

Följande fem områden står i fokus i GD-Forums samverkansplan 2022-2023:

- Metodstöd. Syftar till att underlätta utvecklingen av hållbarhetsarbetet inom den egna myndigheten. Omfattar aktiviteterna Hållbarhetsbarometern 2.0 och Hållbarhetsutredning inklusive/eller kartläggning av verksamheten gentemot Agenda 2030.
- Gemensamt lärande. För att öka takten i genomförandet av Agenda 2030 behövs en gemensam kunskap och större förståelse för vilka samhällsutmaningar som i första hand ska adresseras och vilken roll myndigheterna kan/ska ha i det arbetet. Omfattar dialog med regeringskansliet och den nationella samordnaren för Agenda 2030 samt myndighetssamverkan om återrapporteringskrav i regleringsbrev om Agenda 2030 och innovativa arbetssätt.
- Gemensamma utmaningar. Innefattar gemensamma utmaningar som är nytänkande, beteendemönster och arbetssätt. Tillsammans ger ökad kraft för genomförande. Omfattar Hållbara konsumtions och produktionsmönster (mål 12 delmål 12.1) och AMR (Antimicrobial resistance) (mål 3).
- Kommunikation. Omfattar löpande aktiviteter såsom webbsida, nyhetsbrev och att arrangera GD-Forums årliga nätverksträff.
- Erfarenhetsutbyte. Omfattar två särskilt identifierade teman för erfarenhetsutbyte inom ramen för Operativa gruppens möten. Erfarenhetsutbyte kring Mänskliga rättigheter (MR)- och jämlikhetsanalyser respektive Hållbarhetsperspektivet med anledning av covid-19-pandemin och krisberedskap.

4.6 Samverkan i Miljömålsrådet

Sverige har sexton miljö kvalitetsmål som riksdagen beslutat om.²⁷ Regeringen har inrättat Miljömålsrådet som en plattform för fler åtgärder och ett intensifierat arbete på alla nivåer i samhället för att nå Sveriges miljömål. Miljömålsrådet presenterar den 1 mars varje år åtgärder som myndigheterna åtar sig att genomföra för att öka takten i arbetet med att nå miljömålen. Miljömålsrådets uppdrag pågår till den 6 maj 2022.²⁸ SSM deltar genom generaldirektören i rådets arbete.

SSM samverkar med andra myndigheter inom ramen för generaldirektörens deltagande i Miljömålsrådet. SSM samordnar uppföljning, utvärdering och rapportering om riksdagens miljö kvalitetsmål *Säker strålmiljö*. Målet innebär att människors hälsa och den biologiska mångfalden ska skyddas mot skadliga effekter av strålning. Regeringen har fastställt fyra preciseringar för *Säker strålmiljö*:

- Strålskyddsprinciper: Individens exponering för skadlig strålning i arbetslivet och i övriga miljön begränsas så långt det är rimligt möjligt
- Radioaktiva ämnen: Utsläppen av radioaktiva ämnen i miljön begränsas så att människors hälsa och den biologiska mångfalden skyddas
- Ultraviolet strålning: Antalet årliga fall av hudcancer orsakade av ultraviolet strålning är lägre än år 2000
- Elektromagnetiska fält: Exponeringen för elektromagnetiska fält i arbetslivet och i övriga miljön är så låg att människors hälsa och den biologiska mångfalden inte påverkas negativt.

4.7 Samverkan i klimatanpassningsarbetet

För att öka samhällets beredskap inför de klimatförändringar som kan förutspås på grund av världens klimatpåverkande utsläpp trädde 2019 en förordning i kraft om myndigheters klimatanpassningsarbete.²⁹ Enligt förordningen ska de myndigheter som förordningen gäller inom sina respektive ansvarsområden initiera, stödja och utvärdera arbetet med klimatanpassning. SSM samverkar med en rad andra myndigheter genom ett myndighetsnätverk för klimatanpassning som SMHI driver. Nätverket består av

²⁷ Naturvårdsverket, Sveriges miljömål, www.sverigesmiljomal.se/, 2020-12-08

²⁸ <https://www.sverigesmiljomal.se/sa-fungerar-arbetet-med-sveriges-miljomal/vem-gor-vad-i-miljomalssystemet/miljomalsradet/>, 2021-03-13

²⁹ Förordning (2018:1428) om myndigheters klimatanpassningsarbete

26 myndigheter med sektors- eller informationsansvar för hur samhället påverkas av nutida och framtida klimat, 21 länsstyrelser som ansvarar för samordning av klimatanpassningsarbetet på regional nivå samt Sveriges kommuner och regioner (SKR). Samtliga deltagande aktörer behöver se över sin verksamhet för att säkerställa att verksamheten och stöden till samhället är anpassade till de rådande och kommande klimatförändringarna.³⁰ Syftet med nätverket är att bidra till att utveckla ett långsiktigt hållbart och robust samhälle som aktivt möter klimatförändringar genom att minska sårbarheter och ta tillvara möjligheter. För att uppfylla sin vision stärker nätverket det svenska klimatanpassningsarbetet och förmågan till handling hos aktörer med ansvar för klimatanpassningsåtgärder är god. Målgrupp för detta utgörs av nationella expertrådet för klimatanpassning, kommuner, regioner, företag samt andra än i nätverket deltagande myndigheter. Nätverket ska samtidigt effektivisera det svenska klimatanpassningsarbetet, vilket innebär att arbetet fokuseras där det gör störst samhällsnytta. Risker för dubbelarbete och för att ansvarsfrågor ramlar mellan stolar minskar, och arbetet inkluderar samtliga samhällseffekter av klimatförändringarna.

Nätverkets nytta skapas bland annat genom arbetsgrupper och genom en klimatanpassningsportal (klimatanpassning.se) för informationsdelning som drivs av SMHI i samverkan med nätverket. Årligen sammanställs en övergripande beskrivning av nätverkets genomförda arbete. Myndighetsnätverket för klimatanpassning har ett informationsutbyte med andra, sedan tidigare etablerade myndighetsnätverk med fokus på enskilda samhällseffekter av ett förändrat klimat. Några av de andra nätverken är Nationellt nätverk för dricksvatten, Arbetsgrupp för naturolyckor och Rådet för hållbara städer.

4.8 Samverkan i REMM-arbetet

REMM (Resfria/digitala möten i myndigheter) drivs sedan 2011 av Trafikverket och samordnar arbetet inom ett antal myndigheter. Målsättningen är att öka och utveckla användningen av digitala möten inom och mellan myndigheter. Bland annat betonas att fler digitala möten kan ge stora besparingar, med lägre kostnader för tjänsteresor, tidsvinster och mindre stress. Regional utveckling, samverkan med andra organisationer och med medborgarna förenklas och sårbarheten minskar vid till exempel vulkanutbrott och terrorhot. Samtidigt minskas klimat- och miljöpåverkan. Myndigheter som deltagit i REMM sedan starten har i snitt minskat sina koldioxidutsläpp från tjänsteresor med 25 procent per anställd under en sexårsperiod, jämfört med 8 procent i övriga myndigheter.³¹ SSM följer arbetet i REMM, och tar hjälp av de erfarenheter och det material som tagits fram inom REMM-arbetet i sitt arbete med att skapa bra och effektiva förutsättningar för digitala möten. Bland annat har myndigheten deltagit vid olika möten om tekniska utmaningar samt om frågor runt uppföljning och kommunikation. I regleringsbrevet för 2022 gavs ett stort antal myndigheter, inklusive SSM, i uppdrag att minska miljö- och klimatpåverkan från tjänsteresandet och delta i samverkansarbetet REMM.

5 Myndighetens direkta påverkan på hållbarhet

Genom den verksamhet vi bedriver, både på våra kontor och med hänsyn till våra tjänsteresor, ger vi upphov till påverkan på hållbarhet. I det här kapitlet fokuserar vi på myndighetens direkta påverkan, och då främst på miljön.

Under 2020 genomfördes en utvärdering av SSM:s påverkan på ett hållbart samhälle utifrån de tre dimensionerna: ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet (se bilaga 2). Syftet var att identifiera de så kallade *betydande hållbarhetsaspekterna*, som kan vara positiva eller negativa. Utvärderingen utgör ett underlag inför myndighetens fortsatta arbete med att ta fram mål och åtgärder för en hållbar utveckling.

---

³⁰ SMHI, *Verksamhetsbeskrivning Myndighetsnätverket för klimatanpassning*, fastställd 2017, reviderad 2021

³¹ <https://www.remm.se/>

När det gäller de *direkta* aspekterna bedöms något fler än hälften ha positiv påverkan och knappt hälften negativ påverkan avseende hållbarhet. Till exempel innebär intern ledning och styrning, arbetsvillkor och arbetsmiljö samt jämställdhet och jämlikhet en positiv påverkan. Tjänsteresor, avfallshantering och energianvändning är exempel med negativ påverkan. Tillgänglighet har såväl positiv som negativ påverkan. Upphandling har både direkta och indirekta aspekter; i denna utredning har vi valt att redovisa upphandling under direkt miljöpåverkan med hänsyn till att vi kan ställa krav på de varor och tjänster som myndigheten konsumerar.

Årligen mäter vi ett antal direkta miljöaspekter, som vi också redovisar till Naturvårdsverket och Miljödepartementet i enlighet med förordningen³² om miljöledning i statliga myndigheter. En gedigen analys av myndighetens resultat jämfört med andra myndigheter, som tar hänsyn till storlek och uppdrag, har ännu inte utförts.

5.1 Indelning av direkta miljöaspekter

I kartläggningen delas de direkta aspekterna in i följande rubriker:

1. Upphandling
2. Resor och möten
3. IT-utrustning
4. Lokal och energi
5. Representation, konferenser och personalvårdande insatser
6. Städning
7. Kontorspapper
8. Möbler
9. Laboratorieverksamhet
10. Avfall

5.2 Upphandling

I denna utredning har vi valt att redovisa upphandling och inköp som en direkt aspekt, då SSM väljer vilka krav myndigheten ställer vid anbudsförfrågan. Hållbarhetskriterier vid inköp kan dock samtidigt ge en signal till den berörda marknaden om vad som efterfrågas och ha en indirekt påverkan på till exempel utsläpp och avfall från produktion samt arbetsmiljö hos producenterna. Krav på ett aktivt arbete med miljö-, jämställdhets- och jämlikhetsfrågor, tillgänglighet, arbetsmiljö, med mera, kan bidra till att allt fler leverantörer bedriver eller förbättrar sitt hållbarhetsarbete. Kriterierna kan även stimulera ett väl fungerande näringsliv med en variation av leverantörer och sund konkurrens, samtidigt som korruption och andra oegentligheter kan motverkas.³³

Det är värt att notera att regeringen i juni 2022 beslutade om en lagrådsremiss med förslag till skärpta regler för upphandlande myndigheter och enheter att beakta bland annat klimatet, människors hälsa och djuromsorg vid offentlig upphandling. SSM följer regeringens vidare hantering av förslagen.

Genom de krav vi ställer vid inköp kan miljöpåverkan uppstå under myndighetens användning och så småningom avfallshantering när varan har använts klart. Kraven och produktvalet kan också få betydelse för SSM-medarbetares arbetsmiljö. Till exempel kan möblers materialval och form påverka medarbetarnas hälsa och välbefinnande, liksom att olika typer av kontorsmaterial och datorutrustning kan vara mer eller mindre ergonomiskt utformade. Datorutrustning och programvaror kan t.ex. främja tillgänglighet för människor med särskilda behov. Kravställande vid inköp kan alltså påverka hållbarhetsarbetet ur såväl miljömässigt som socialt perspektiv.

---

³² Förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter

³³ www.upphandlingsmyndigheten.se/om-hallbar-upphandling/#ekonomiskt_hallbar_upphandling

SSM:s kontorsinköp bedöms innebära en betydande påverkan på hållbarheten då konsekvenserna för miljön, arbetsmiljön och tillgängligheten kan innebära stor negativ eller positiv påverkan beroende på produktval. Under 2021 gjordes 23 upphandlingar för ca 49 MSEK där merparten är tjänster. Varuinköp stod 2021 för ca 26 MSEK där merparten avser teknisk utrustning samt kaliumjodidtabletter.³⁴

Vid all upphandling och avtalstecknande är det viktigt att det sker på ett opartiskt sätt, för att undvika risk för korruption eller andra oegentligheter. SSM:s policy mot korruption och andra oegentligheter (STYR 2021-1) lägger en grund för myndighetens fortsatta arbete med att förekomma korruption och andra oegentligheter. Prioriterat är bl.a. att skapa en förebyggande kultur där var och en förstår sitt ansvar samt att utveckla myndighetens riskanalys och kontrollfunktioner på området.

Färdplanen³⁵ som har tagits fram som en del i genomförandet av myndighetens strategiska målbild omfattar en åtgärd som innebär att utveckla och implementera en upphandlingsstrategi, i syfte att åstadkomma en ändamålsenlig balans mellan vilka tjänster vi köper och vad vi gör själva, samt tydliggöra processen för hur vi genomför våra upphandlingar. Detta arbete pågår för närvarande och bedöms i utredningen vara ett viktigt arbete för att säkerställa ansvarsfulla upphandlingar och att avtalsuppföljning sker. Vi arbetar i nuläget endast i mindre omfattning med avtalsförvaltning (inklusive avtalsuppföljning).

5.3 Resor och möten

5.3.1 Tjänsteresor

SSM:s tjänsteresande ger upphov till betydande negativa konsekvenser för miljön i form av utsläpp av klimatpåverkande gaser och partiklar, övergödning, buller med mera. Tjänsteresandet minskade rejält under 2020 och 2021 som en följd av inställda möten och resor på grund av pandemin. Koldioxidutsläppen från flygresor minskade med 49 % från 2020 till 2021, och med 86 % mellan 2019 och 2020. Bilresornas utsläpp minskade med en tredjedel 2021 och lika mycket 2020 jämfört med föregående år.

Minskningen i koldioxidutsläpp är avsevärd för både 2020 och 2021 jämfört med tidigare år och bedöms vara en direkt följd av pandemin. I regleringsbrevet för 2022 har SSM fått i uppdrag att fortsatt minska koldioxidutsläpp till följd av tjänsteresor och att ta fram uppföljningsbara mål för resande för 2025 i förhållande till 2019. Inom ramen för regeringsuppdraget ska SSM redovisa hur myndigheten arbetar för att ta tillvara de erfarenheter av vad pandemin inneburit med hänsyn till minskade utsläpp från tjänsteresor.

SSM:s reseriktlinjer innebär att miljöhänsyn ska tas vid resor, t.ex. genom att medarbetare inför varje resa ska överväga möjligheten att genomföra distansmöte i stället. Medarbetare ska om möjligt välja färdssätt med minst miljöbelastning. Tåg ska användas inrikes om avståndet till resmålet understiger femtio mil eller om restiden är mindre än fyra timmar; medarbetare får boka biljett i första klass. Om biltransport krävs ska i största möjliga utsträckning hyrbil användas i stället för egen bil och i första hand ska miljöbil i mellanklass väljas.

---

³⁴ I dagsläget har SSM inte möjlighet att redovisa värdet av avrop från lokala ramavtal och därför redovisas ramavtalet i sin helhet. SSM hanterar värdet av ett ramavtal som att det totala värdet förbrukas och ser inte till det faktiska inköpsvärdet per år. Ett ramavtal tecknas oftast på 4 år med ett ”maxtak” för vad som får förbrukas under hela avtalsperioden. Statistiken för upphandlingar som redovisas här blir därför missvisande, men dessa siffror redovisas eftersom jämförbara siffror redovisades föregående år. Li74kl8I statistiken ingår även avrop från statliga ramavtal.

³⁵ SSM, *Färdplan till strategisk målbild*, dnr SSM2021-8026-1

Om myndigheten kan använda digital mötesteknik i större utsträckningen även efter pandemin kan miljöbelastningen minska jämfört med före pandemin. För de resor som ändå behöver göras kan utsläppen minska om SSM ställer krav vid upphandling av resebyrå, för att färdval och transportmedel för medarbetarnas resor ska väljas utifrån minsta möjliga miljöpåverkan.

5.3.2 Pendling till arbetsplats

Pendlingsresor är en annan kategori av resande som bör nämnas i hållbarhetssammanhang. Kartläggning av SSM:s pendlingsvanor har inte gjorts och det finns idag inga uppgifter på koldioxidutsläpp kopplat till arbetspendling.

Sedan april 2022 kan de medarbetare vars arbetsuppgifter tillåter komma överens med SSM om att jobba upp till 40 % på distans. Majoriteten av SSM:s tjänster är av sådan karaktär att distansarbete tillåts. Kartläggning har inte gjorts, men bedömningen är att denna typ av förändring i arbetssätt har bidragit till att SSM:s miljöpåverkan minskat i den bemärkelse att de som har distansavtal utför färre pendlingsresor till jobbet.

Nedan beskrivs sådana aspekter som är relevanta, sett från pendlingsynpunkt, för Katrineholms- och Solnakontoret.

SSM Katrineholm

Katrineholmskontoret är beläget i centrala Katrineholm. Tåg- och busstationen ligger ca 300 meter från kontoret. Bilpendlare utnyttjar i första hand de parkeringsmöjligheter som staden erbjuder. SSM erbjuder även tre bokningsbara platser i garage för de som till exempel behöver ställa bilen inför en inspektionsresa. För de som cyklar utnyttjas stadens cykelställ eller ett rum i byggnaden som är avsett för cykelparkering.

SSM Solna

SSM:s Solnakontor är beläget i ett utpräglat arbetsplatsområde i Solna kommun. Närmaste tunnelbane- och pendeltågsstation ligger ca 200 meter, respektive ca 800 meter, från kontoret. Ett antal busslinjer passerar inom gångavstånd från kontoret.

I byggnadens garage finns flera fasta parkeringsplatser som hyrs ut till anställda. Utöver detta finns så kallade flytande parkeringsplatser på närliggande gata som också hyrs ut till anställda.

Utanför Solnakontoret finns en allmän cykelparkering. Samtliga anställda får utan kostnad säsongsbiljett till en eldriven båt som under månaderna maj-sep pendlar mellan Riddarfjärden och Solna Strand (kajplats ca 50 meter från kontoret) med flera stopp däremellan.

5.3.3 Digitala möten

Tekniska lösningar för distansmöten har införts på hårdvarusidan. Konferensrum och dess teknik har uppdaterats. Det finns numera utrustning för att arrangera eller delta i distansmöten i samtliga konferensrum. Den tekniska utrustningen har konfigurerats med automatiska strömsparfunktioner. Samtliga medarbetare kan bjuda in och organisera Skype-möten även om mottagaren för mötet saknar Skype. SSM har modifierat policys gällande deltagande i externa digitala möten via andra mötesverktyg (Webex, Adobe Connect, ZOOM, Teams m.m.) utan att säkerheten har riskerats. Brandväggsregler har justerats och endast klienter för webbläsare har använts. Även tekniska lösningar för digitala möten hemifrån uppdateras kontinuerligt, och kameror och headsets har delats ut.

Under 2021 genomfördes 32 472 digitala möten, enligt rapport framtagen från den interna Skype for Business Reporting-servern. Motsvarande uppgifter saknas för tidigare år, dock kan det konstateras att digitala möten i stor utsträckning har ersatt fysiska möten och tjänsteresor på grund av pandemin.

Skype som verktyg är sparsamt med hjälpsamma funktioner för mötesledare och -deltagare. Det är till exempel inte möjligt att se fler än sex deltagare samtidigt eller dela in deltagare i mindre grupper för diskussion.

Även om konferensrummen är försedda med utrustning är bedömningen att det är relativt vanligt med problem vid hybrida möten, och att detta skapar frustration.

Under hösten 2020, inom ramen för SSM:s chefsförsörjningsprogram, genomfördes en omfattande enkät om distansarbete som besvarades av 164 anställda.³⁶ Med hänsyn till just digitala möten visar undersökningen att det finns en stor önskan att digitala möten förbättras på SSM. Majoriteten av förbättringsförslagen syftar till bättre tekniska lösningar och funktioner, samt att mötesformat inklusive deltagande sker mer genomtänkt.

5.4 IT-utrustning

IT-produkter har en global leveranskedja som omfattar ett flertal högriskländer när det gäller mänskliga rättigheter, arbetares rättigheter, miljöskydd och antikorrupcion.³⁷ Framtagandet av råvaror och material som behövs i form av mineraler och metaller sker ofta i länder med obefintlig miljölagstiftning och med dåliga arbetsvillkor där barnarbete är vanligt förekommande.³⁸ Den oreglerade gruvdriften av de så kallade konfliktmineralerna tantal, tenn, volfram och guld, är extra problematisk, då den dessutom är starkt förknippad med finansiering av väpnade grupper och därigenom underblåser olika konflikter i världen. Att återanvända IT-utrustning istället för att köpa nytt kan innebära mindre efterfrågan på konfliktmineraler, samtidigt som det kan ge stora klimatbesparingar. Att återbruka en bärbar dator istället för att köpa en ny kan i snitt spara 280 kg koldioxidutsläpp. Att återbruka datorskärmar kan spara 520 kg koldioxidutsläpp i snitt.³⁹

Användningstiden för mobiltelefoner har utökats till minst två år. Numera repareras mobiltelefoner i högre grad än tidigare. Utbyte av Laptop-klienter baseras idag i högre utsträckning på hårdvarans skick istället för på den tid som hårdvaran har varit i drift. IT-systemen installeras så långt som möjligt i myndighetens virtuella servermiljö. Nya energisnålare värdserverar har installerats för driften av den virtuella miljön. Flera fysiska serverar har avvecklats och ersatts av virtuella serverar. Samtliga skrivare stängs av/sätts i energisparläge nattetid och utanför kontorstid enligt automatiskt schema. Utskriftsmängden har minskat vilket ger längre livslängd på skrivarna och färre servicetillfällen. Operativsystem på serverar och klienter uppdateras ständigt till den senaste versionen där det är möjligt. Krav har ställts i upphandling på leverantör att returhantering ska ingå. Rapporter krävs avseende att utrustning har återanvänts eller kasserats på ett miljövänligt sätt. Redovisning av koldioxidbesparingar krävs också.

Under senare år har många medarbetare fått dubbla skärmar vilket för många leder till effektivisering och förbättrad ergonomi.

Genomgång av samtliga IT-relaterade upphandlingar under 2021 har visat att miljökrav ställts i samtliga IT-anskaffningar under året. Värdet till dessa anskaffningar uppgick till drygt 22 miljoner kronor. De krav som ställts kan delas in i krav på leverantören, krav på IT-utrustningen och krav på returhantering.

---

³⁶ SSM360 doknr. 20-2856 *Rapport och enkätsammanställning – Leda på distans*

³⁷ https://www.upphandlingsmyndigheten.se/om-hallbar-upphandling/socialt-hallbar-upphandling/arbetsrättsliga-villkor/ansvarsfulla-leveranskedjor/kartlagga-och-analysera/elektronik-och-it/#elektronik_och_it_produkter

³⁸ <https://internetstiftelsen.se/guide/kom-igang-med-hallbar-it/det-har-ska-du-tanka-pa-nar-du-koper-ny-it-utrustning/>

³⁹ <https://www.ivl.se/toppmeny/press/pressmeddelanden-och-nyheter/pressmeddelanden/2020-03-30-ny-rapport-visar-klimatfordelarna-med-aterbruk-av-it-utrustning.html>

Krav på Leverantören

Leverantören ska uppfylla de krav som ställs i svensk och i förekommande fall hemlandets gällande miljölagstiftning. Leverantören ska ha ett systematiskt hållbarhetsarbete med dokumenterade rutiner och en ledningsstruktur, det vill säga ett miljöledningssystem. Miljöledningssystemet ska omfatta den eller de delar av leverantörens verksamhet som berörs av tjänsten. Miljöarbetet ska omfatta de miljöaspekter som är relevanta för utförande av den aktuella typen av tjänst. Miljöledningssystemet ska vara dokumenterat och öppet för granskning av SSM på myndighetens begäran. I de fall uppdraget innefattar resor, ser SSM att leverantören i första hand väljer kollektiva färdmedel, alternativt resa med miljöbil som uppfyller Skatteverkets definition av miljöbil.

Krav på IT-utrustning

Datorer ska ha en lägre årlig energianvändning (E TEC -värde) än värdena som anges i förordning (EG) nr 617/2013 om krav på ekodesign för datorer och dataservrar, bilaga II. Teknisk dokumentation ska kunna uppvisa som anger produktkategori (A-D för stationära datorer, A-C för bärbara datorer) samt uppmätt E TEC -värde i enlighet med ovan nämnda förordning. Eventuella kapacitetsjusteringar enligt bilaga II, punkt 1.2.2 (stationära datorer) och punkt 1.4.2 (bärbara datorer) ska anges.

Bildskärmar ska uppfylla kraven på energieffektivitet enligt Energy Star 7.1 eller senare för bildskärmar. Datorer ska vara halogenfria. Kravet tillämpas på samtliga homogena plastdetaljer över tjugofem gram. Med halogenfritt avses ämnena brom och klor, med maximalt tillåtna koncentrationer enligt standarden IEC61249-2-21. Undantag från kravet gäller för moderkort. SSM ser helst att produkter levereras utan PVC.

Krav på Returhantering

Leverantören ska vid tidpunkt som bestäms av SSM rapportera följande:

1. fabrikat, modell, serienummer och utraneringsdatum för de enheter som skickats in för destruktion.
2. testresultat under förberedelse för återanvändning
3. hur stor del av den insamlade utrustningen som har återanvänts, återvunnits eller kasserats
4. koldioxidbesparingar för de enheter som går till återanvändning
5. ekonomisk ersättning till den upphandlande myndigheten

Myndigheten har mätt energianvändningen under 2021 för PC-arbetsplats, skrivare samt servrar och serverrum med följande resultat:

- PC-arbetsplats: 27 900 kWh
- Skrivare: 16 554 kWh
- Servrar och serverrum: 168 190 kWh.

5.5 Lokal och energi

När hyresavtal för myndighetens kontor ska tecknas, eller våra lokaler byggas om, kan hållbarhetskrav gälla energifrågor i form av hur lokalerna värms, kyls och ventileras samt lokalernas energieffektivitet. Om SSM ställer krav på att energin ska vara miljömärkt eller komma från förnybara energikällor samt på lokalernas energieffektivitet kan det bidra till en betydligt minskad miljöbelastning. Motsvarande krav kan ställas när kontrakt ska tecknas om co-location av serverhall. Krav på lokalers utformning, tillgänglighet, ljusinsläpp med mera kan påverka arbetsmiljön samt möjligheten att vara en jämlik arbetsplats där alla kan vara delaktiga.

I samband med tecknande av lokalhyra görs överenskommelse om el, värme, kyla och ventilation i lokalerna. SSM har idag endast ställt krav på förnybara energikällor för elen till kontorsverksamheten i Katrineholm. Det innebär att krav ställts på endast fem procent av SSM:s verksamhetsel, som totalt uppgick till drygt 530 000 kWh för år 2021. Energin för värme och kyla i Solnafastigheten är förnybar till 99 %, motsvarande uppgifter saknas för Katrineholmskontoret och det mindre Göteborgskontoret.

Den totala energianvändningen i SSM:s dryga tolv tusen kvadratmeter kontorslokaler uppgick 2021 till nära 1 200 000 kWh. Till det kommer den energi som används för SSM:s co-location av serverhall. Kontorens verksamhetsel (för t.ex. datorer, annan IT-utrustning och kontorsbelysning) utgjorde 2021 drygt 45 % av totala energianvändningen.

SSM har de senaste åren uppgraderat till LED-armaturer när lampor behövt bytas samt infört närvarostyrning av belysningen, i syfte att undvika kvicksilverarmaturer samt minska energianvändningen

Den reservkraft som ingår i beredskapen vid SSM drivs med diesel, vilket påverkar miljön negativt främst från klimatsynpunkt. Reservkraften provkörs ett antal gånger per år, men koldioxidutsläppen däriifrån är små, ca 200 kg per år.

Det finns tröskelfri entré till alla plan samt möjlighet till motoröppning på majoriteten av våningsplanen; dessa är dock inte aktiverade för användning. Vidare finns det flera handikappöletter på varje plan och 2021 uppdaterades alla hissknappar med brailleskrift.

5.6 Representation, konferenser och personalvårdande insatser

Myndighetens konsumtion av kaffe, te och frukt ger upphov till energi- och kemikalieanvändning samt utsläpp i producentländerna. Under transporten används fossila bränslen och utsläpp sker i form av bland annat koldioxid, kväveoxider, svavelföreningar. Kaffe och te beställs från Kammarkollegiets ramavtal och de är till synes inte hållbarhetsupphandlade. Inte heller de dagliga fruktkorgarna är hållbarhetsupphandlade. För cateringprodukter i Solna har krav ställts på att minst 50 % av de livsmedel som leverantören använder sig av i cateringtjänsten ska vara ekologiska.

Catering köps framförallt in i samband med SSM:s utbildningsverksamhet för externa målgrupper. Catering eller bokning av konferenser externt kan också köpas för vissa interna sammanhang. För catering som levereras till SSM:s lokaler har krav ställts på att minst 50 % av de livsmedel som leverantören använder sig av i cateringtjänsten ska vara ekologiska. Konferenser som anordnas utanför SSM:s lokaler ska bokas via Kammarkollegiets ramavtal och deras kravställning kan SSM inte påverka när avtalet är på plats.

SSM har i tidigare upphandling av catering och representation försökt att ställa hårdare hållbarhetskrav men leverantörerna kunde inte leva upp till kraven. SSM har idag inget avtal för representation.

Myndigheten har en rutin för hantering av ergonomiska frågor. Ergonomironder, liksom ergonomiska hjälpmedel, beställs vid behov av närmaste chefen.

5.7 Städning

I samband med upphandling av lokalvård kan krav ställas med bäring på sociala frågor som arbetsvillkor, arbetsmiljö, tillgänglighet och inkludering, jämställdhet och jämlikhet. Miljömässiga krav kan också ställas, exempelvis på kemikalieanvändningen och avfallshanteringen.

I dag har SSM avtal med leverantörerna Samhall och MIAB. I den kommande upphandlingen kommer vi att ställa krav inom samtliga områden nämnda ovan, med undantag för tillgänglighet och inkludering. I den senast genomförda upphandlingen ingick bl.a. att det inte får förekomma allergena kemikalier i arbetet och att leverantören förutsätts följa befintlig lagstiftning.

SSM har inte några uppgifter från leverantörerna av intresse ur hållbarhetsperspektiv, t.ex. mängder rengöringsmedel, och de avtalsuppföljningar som har gjorts har inte berört miljö eller sociala frågor. Leverantörerna uppger att de idag städar på ett miljövänligt sätt genom t.ex. torrstädning.

5.8 Kontorspapper

SSM använder kontorspapper märkt med EU Ecolabel. Medarbetare uppmuntras att lämna allt kontorspapper till återvinning, och det finns kärl utställda för detta ändamål i samtliga skrivarrum. Återvinning sker gemensamt för hela byggnaden, som SSM delar med andra företag, och även om det gjordes uppföljning av hur mycket kontorspapper som årligen återvinns skulle denna siffra alltså inte vara rättvisande.

Under år 2021 låg årsförbrukningen av kontorspapper på 312000 ark (drygt 1000 sidor per medarbetare), vilket kan jämföras med 2020 då årsförbrukningen var 479000 ark (drygt 1700 sidor per medarbetare). Myndigheten har inte tillräcklig statistik bakåt i tiden för att kunna göra en långtidsjämförelse av förbrukningen, men det minskade antalet utskrivna sidor under 2021 kan antas bero på att 2021, av de tre år som hittills inneburit hemarbete pga. pandemin, är det år med flest hemmadagar.

SSM har sedan flera år tillbaka en inställning på skrivarna (follow-me-print) som innebär att utskrift möjliggörs först vid identifiering med personlig bricka vid skrivaren. Användaren behöver alltså bekräfta utskriften först vid datorn och därefter vid skrivaren, vilket minskar onödiga utskrifter. Utan tillgång till statistik är bedömningen att detta bör ha minskat åtgången av papper avsevärt.

Grundinställningen för utskrift är dubbelsidigt och svartvitt. Då flera utskrifter kräver färg och enkelsidig utskrift förekommer risk för multipla utskrifter av samma dokument om användaren inte ändrat inställningarna inför första utskriftstillfället. Bedömningen är dock att det är en bra grundinställning då de flesta utskrifter inte kräver färg och dessutom önskas vara dubbelsidiga, bl.a. för att minska papperssvinn. Ett alternativ kan vara att användare för varje utskrift aktivt måste välja enkel-/dubbelsidig och färg/svartvit. Om det är möjligt att skapa en sådan inställning i mjukvaran är oklart.

Myndighetens handlingar arkiveras alltmer som digitala handlingar i ärende- och dokumenthanteringssystemet SSM360 och numer är majoriteten av handlingarna digitala. Det har inte gjorts någon uppföljning av hur förbrukningen av kontorspapper har minskat som följd av detta, men bedömningen är att det har haft en positiv effekt på vår miljöpåverkan.

5.9 Möbler

SSM har förhållandevis gamla möbler och har t.ex. över 20 år gamla höj- och sänkbara bord från tiden innan myndigheten bildades. Vi har inte statistik över möbelinköp, men vi köper inte några större mängder möbler på årsbasis. Framförallt inhandlas möbler då befintliga möbler har gått sönder (förväntad livslängd på stolar och bord är 5-7 år). En större upphandling skedde med anledning av utlokaliseringen till Katrineholm 2018, då det bl.a. köptes kontorsstolar och höj- och sänkbara bord. Möbler upphandlas i enlighet med statliga ramavtal. SSM ställer inte krav utöver ramavtalen.

5.10 Laborieverksamhet

I myndighetens laboratorier hanteras kemikalier och strålkällor. Interna rutiner syftar till att säkerställa en säker arbetsmiljö och säker hantering med hänsyn till miljöpåverkan. Laboratorierna har utsedda handläggare med särskilda uppgifter att bevaka externa krav och verksamhetens implementering av dessa gällande kemiska risker och strålkällor. För hantering av riskkällorna finns rutiner för utbildning, framtagande av riskanalyser, arbetssätt, inventering, avfallshantering och nödläge.

I SSM:s kemilaboratorium används ett antal ämnen som finns med i Kemikalieinspektionens PRIO-lista, med anledning av särskilt farliga egenskaper. Dessa har utvärderats i förhållande till deras användningsområde och möjligheten att hitta substitut, och bedömts vara nödvändiga för verksamheten.

Inom mätverksamheten genomförs en årlig skydds rond som syftar till att upptäcka risker, bland annat kopplat till arbetssätt, utrustning och lokaler, vilket omfattar nyttjandet av strålkällor och kemikalier. Upptäckta risker värderas i allvarlighetsgrad och tillskrivs åtgärd och ansvarig för åtgärd.

5.11 Avfall

Genom en bra källsortering kan olika material återanvändas eller återvinnas på ett sätt som bidrar till minskad förbrukning av naturresurser i samhället samt minskad spridning av skadliga kemikalier.

Kärl för att källsortera avfall, inklusive matavfall, finns fördelade i SSM:s lokaler. På kontorsrummen har medarbetare möjlighet att sortera ut använt kontorspapper. Uppgifter om verksamhetens avfallsmängder i Solnakontoret saknas, då avfallet hanteras samlat av fastighetsägarna. Pga. att det finns fler hyresgäster i samma byggnad är det svårt att särskilja SSM:s del, det kan dock vara intressant att göra en uppskattning baserat på helheten om denna information går att ta del av. Utredning av avfallet på Katrineholmskontoret har inte gjorts.

När det gäller IT-utrustning upphandlar SSM omhändertagande av avfall av samma leverantör som vunnit upphandlingen; tjänsten ingår i upphandlingen.

Laboratoriernas avfall tas om hand i enlighet med rutiner för farligt avfall; det avfall som inte får slängas i hushållssopor eller spolas i vasken hämtas årligen för omhändertagande av Ragnsells.

5.12 Slutsatser direkta hållbarhetsaspekter

Av de direkta hållbarhetsaspekterna bedöms utsläpp från tjänsteresor med flyg fortsatt utgöra den faktor med störst negativ påverkan på miljön. Av de 181 myndigheter som rapporterade in värden för CO₂-utsläpp i miljöledningsrapporten till Naturvårdsverket för 2021, är SSM på 101:e plats med ca 35 000 kgCO₂ (medel=185 000 kgCO₂, median=28000 kgCO₂).⁴⁰

Vi gör även bedömningen att det finns flera andra områden inom vilka SSM kan förbättras. Inom t.ex. upphandling saknar SSM tydliga mål och riktlinjer för hållbarhetsarbetet, vilket är en grundförutsättning för att arbeta med prioriterade områden. Vi kan konstatera att många andra myndigheter har tydliggjort och synliggjort sina mål och riktlinjer för hållbarhetsarbetet.

SSM saknar i viss utsträckning systematik i uppföljning och utvärdering av parametrar med påverkan på miljön, förutom den årliga rapporteringen till Naturvårdsverket i enlighet med miljöledningsförordningen. För att kunna dra goda slutsatser, både kring nuläge och förflyttning, och ta fram relevanta åtgärder, är det viktigt att utveckla en sådan systematik.

Det är viktigt att SSM:s hållbarhetsarbete synliggörs. För att hitta hållbara lösningar på våra kontor och i vår tjänsteutövning är det viktigt att hela myndigheten känner till våra utmaningar och möjligheter.

5.12.1 Möjligheter och förbättringsområden

Sammanfattningsvis finns det flera åtgärder och förbättringar som kan göras. Nedan listas de möjligheter och förbättringsområden som har identifierats i utredningen:

- Förtydliga SSM:s miljöpolicy för utökat stöd till det fortsatta hållbarhetsarbetet
- Etablera ett robust system för uppföljning av relevanta parametrar och analys av trender (flera relevanta parametrar bör överlappa med de som rapporteras till Naturvårdsverket inom ramen för miljöledning i staten).

---

⁴⁰ Miljöledning i staten 2021: redovisade uppgifter från statliga myndigheter. Utgivare: Naturvårdsverket.

- Utföra benchmarking mot andra myndigheter inom utvalda områden
- Ta fram en upphandlingsstrategi som ger vägledning i vilka områden som ska prioriteras, samt arbeta aktivt med avtalsuppföljning för att säkerställa efterlevnad av hållbarhetskrav
- Kartlägga vilka beteenden/arbetsätt från pandemin som inneburit minskade resor och som kan behållas utan försämrade resultat/försämrade effekt i verksamheten
- Utveckla arbetet med digitala och hybrida möten, inklusive utbildning i mötesteknik
- Genomföra hållbarhetsbarometer i ledningsgruppen, och om möjligt även på enhetsnivå, för att få nulägesbild kopplat till direkta aspekter.
- Minska kontorsytan och därmed energiförbrukning, i den mån det är förenligt med inriktningen att medarbetare har egna kontorsrum

6 Myndighetens indirekta påverkan på hållbarhet

Myndigheten har identifierat att av de sjutton globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 kopplar verksamhetens indirekta påverkan till tio stycken. Påverkan är i huvudsak positiv. Av agendamålets delmål finns kopplingar till tjugo stycken (motsvarande tolv procent av delmålen).

Under 2020 genomfördes en utvärdering av SSM:s påverkan på ett hållbart samhälle utifrån de tre dimensionerna: ekologisk, social och ekonomisk hållbarhet (se bilaga 2). Syftet var att identifiera de så kallade *betydande hållbarhetsaspekterna*, som kan vara positiva eller negativa. Utvärderingen utgör ett underlag inför myndighetens fortsatta arbete med att ta fram mål och åtgärder för en hållbar utveckling.

Alla myndighetens deluppdrag har tydlig indirekt påverkan på hållbarheten, och resultatet av utvärderingen visade att samtliga betydande *indirekta* aspekter har positiv påverkan avseende hållbarhet. Exempelvis innebär processerna utveckla regler, tillståndspröva och utöva tillsyn en betydande positiv påverkan på hållbarhet.

Nedan diskuteras myndighetens indirekta påverkan för respektive deluppdrag:

- Normering
- Tillståndsprövning
- Tillsyn
- Kunskapsförsörjning
- Beredskap

6.1 Normering

Arbetet inom myndighetens deluppdrag Normering har en indirekt, och främst positiv, påverkan på nio av de globala hållbarhetsmålen (inom tretton av deras delmål) i Agenda 2030. Av de nationella miljö kvalitetsmålen berörs tio mål, och den starkaste kopplingen finns till målet Säker strålmiljö. Inom folkhälsopolitiska målet berörs tre målområden.

Genom myndighetens föreskrifter ställs krav på verksamheter med joniserande strålning, användning av laser och intensivt pulserande ljus (IPL) samt radon på arbetsplatser, elektromagnetiska fält (EMF) och personalstrålskydd. Kraven kan säkerställa att människors hälsa och välbefinnande inte äventyras och att miljöpåverkan minimeras.

Föreskriftskraven samt myndighetens internationella samverkan som kan bidra till internationellt regelverk avseende EMF, utsläpp av radioaktiva ämnen samt om naturligt förekommande radioaktivt material (NORM) och hantering av radioaktivt avfall kan påverka tillgången till rent vatten, ge förutsättningar för en hållbar industri, produktion och konsumtion, förhindra havsföroreningar och bidra till att skapa hållbara städer och samhällen. Normeringsarbete kan dessutom bidra till att nå mål om

klimateanpassning. Till exempel har SSM ställt krav på oberoende härdkylning i kärnkraftverken, vilket medför mindre sårbarhet för bl.a. effekter av klimatförändringarna.

Genom normering om svensk kärnteknisk verksamhet och export av kärnämnen, kärnteknisk utrustning och teknisk information kan SSM bidra till att förhindra spridning av kärnvapen och på så sätt verka för mål om fredliga och inkluderande samhällen. Här kan även SSM:s arbete för att förhindra korruption i samband med föreskriftsarbetet vara en del.

Koppling till Agenda 2030	Koppling till de svenska miljömålen	Koppling till målområdena för det nationella målet för folkhälsopolitiken
3. Hälsa och välbefinnande 6. Rent vatten och sanitet 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt 9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur 11. Hållbara städer och samhällen 12. Hållbar konsumtion och produktion 13. Bekämpa klimatförändringarna 14. Hav och marina resurser 16. Fredliga och inkluderande samhällen	Främst 6. Säker strålmiljö, men även: 1. Begränsad klimatpåverkan 3. Bara naturlig försurning 4. Giftfri miljö 7. Ingen övergödning 8. Levande sjöar och vattendrag 9. Grundvatten av god kvalitet 10. Hav i balans samt levande kust och skärgård 15. God bebyggd miljö 16. Ett rikt växt- och djurliv	3. Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö 5. Boende och närmiljö 8. En jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård

Figur 3. Deluppdraget Normering kan kopplas till fler än hälften (nio stycken) av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Koppling finns även till tio av de svenska miljö kvalitetsmålen samt tre målområden inom den nationella folkhälsopolitiken. Deluppdraget kan också ha viss direkt påverkan på hållbarheten, inom områdena antikorrusion och tjänsteresor.

6.2 Tillståndsprövning

Arbetet inom myndighetens deluppdrag Tillståndsprövning har en indirekt, och främst positiv, påverkan på nio av de globala hållbarhetsmålen (inom tolv av deras delmål) i Agenda 2030. Av de nationella miljö kvalitetsmålen berörs målet Säker strålmiljö och inom folkhälsopolitiska målet berörs två målområden.

Viss verksamhet med strålning bedöms innebära sådan risk att den kräver tillstånd enligt strålskyddslagen eller kärntekniklagen. SSM prövar och beslutar om tillstånd och villkor för sådan verksamhet. Myndigheten bereder även tillståndsbeslut som fattas av regeringen, vilket gäller ansökningar om att bygga, inneha och driva en kärnteknisk anläggning eller när verksamhetsutövaren vill göra en effekthöjning. Deluppdraget omfattar också att hantera de anmälningar som krävs av verksamhetsutövare som omfattas av SSM:s föreskrifter om anmälningspliktiga verksamheter, om naturligt förekommande radioaktivt material och byggnadsmaterial samt om radon på arbetsplatser.

Genom myndighetens tillståndsprövning för verksamhet med joniserande strålning inom exempelvis slutna strålkällor med hög aktivitet (HASS), viss sjuk- och tandvård respektive veterinärmedicinsk verksamhet, öppna strålkällor, acceleratorverksamhet och industriell radiografering bidrar SSM till att strålsäkerheten inte äventyras vid utförandet av verksamheterna. Detsamma gäller för SSM:s beredning avseende tillstånd för kärntekniska anläggningar.

Strålsäkerheten upprätthålls genom att miljön skyddas från till exempel utsläpp av radioaktiva ämnen medan verksamheten bedrivs eller på grund av hanteringen av det radioaktiva avfall verksamheten ger

upphov till. Tillståndsprövningen knyter i detta sammanhang an till den miljömässiga dimensionen av hållbar utveckling och bidrar till mål som gäller rent vatten, hållbar industri, produktion och konsumtion, hållbara städer och samhällen, hav och marina resurser samt samhällets anpassning till ett förändrat klimat.

Utöver miljöskydd syftar tillståndsprövningen bland annat till att skydda personal som arbetar inom verksamhet med strålning samt till att skydda patienter som behöver genomgå röntgenundersökningar, undersökning eller behandling med radioaktiva ämnen samt strålbehandling. Därigenom bidrar tillståndsprövningen till den sociala dimensionen av hållbar utveckling och målen om hälsa och välbefinnande samt om anständiga arbetsvillkor.

Vid transporter av kärnbränsle kan det finnas förhöjd risk för stöld. För att få transportera kärnavfall, använt och oanvänt kärnbränsle samt råvaror och halvfabrikat för kärnbränsle och radioaktiva ämnen som används inom sjukvård, forskning och industri krävs tillstånd från SSM. För att en transport ska få ske krävs även att transportbehållaren är godkänd för det tänkta innehållet så att omgivningen skyddas från det radioaktiva innehållet. Tillståndsprövningen avseende transporter kan påverka målen som berör miljöskydd, hälsa och arbetsvillkor. Genom att prövningen dessutom kan bidra till att motverka att radioaktiva ämnen hamnar i orätta händer, påverkas målet om fredliga och inkluderande samhällen som bland annat handlar om att minska olagliga finansiella flöden och vapenflöden, vilket berör den ekonomiska dimensionen av hållbarhet. Målet om fredliga och inkluderande samhällen handlar också om att minska alla former av korrupktion och mutor. I samband med tillståndsprövning är det därför viktigt att den sker på ett opartiskt och vederhäftigt sätt.

Koppling till Agenda 2030	Koppling till de svenska miljömålen	Koppling till målområdena för det nationella målet för folkhälsopolitiken
3. Hälsa och välbefinnande 6. Rent vatten och sanitet 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt 9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur 11. Hållbara städer och samhällen 12. Hållbar konsumtion och produktion 13. Bekämpa klimatförändringarna 14. Hav och marina resurser 16. Fredliga och inkluderande samhällen	6. Säker strålmiljö	5. Boende och närmiljö 8. En jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård

Figur 4. Deluppdraget Tillståndsprövning kan kopplas till nio av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Koppling finns även till det svenska miljö kvalitetsmålet Säker strålmiljö samt två målområden inom den nationella folkhälsopolitiken. Deluppdraget kan ha viss direkt påverkan på hållbarheten, inom området antikorrupktion.

6.3 Tillsyn

Arbetet inom myndighetens deluppdrag Tillsyn har en indirekt, och främst positiv, påverkan på nio av de globala hållbarhetsmålen (inom tretton av deras delmål) i Agenda 2030. Av de nationella miljö kvalitetsmålen berörs nio mål, och den starkaste kopplingen finns till målet Säker strålmiljö. Inom folkhälsopolitiska målet berörs två målområden.

Tillsynsinsatser genomförs för att se till att kraven enligt strålskyddslagen, kärntekniklagen samt lagen om transport av farligt gods efterlevs. SSM utövar tillsyn över de som har tillstånd enligt strålskyddslagen och kärntekniklagen för verksamhet med strålning. Inspektioner, som utförs med hjälp av digital teknik eller på plats i berörd verksamhet, syftar till att bedöma om verksamhetsutövaren bedriver verksamheten på ett strålsäkert sätt. Tillsyn görs även mot anmälningspliktig verksamhet med strålning enligt strålskyddslagen. Tillsynen bedrivs utifrån lagar, föreskrifter och tillståndsvillkor. SSM gör observationer, identifierar och bedömer eventuella brister och värderar allvarlighetsgraden. En viktig del är att bedöma verksamhetsutövarens förmåga att leda och styra verksamheten med en väl utvecklad egenkontroll som bidrar till att uppfylla krav och som leder till ständiga förbättringar av strålsäkerheten. Efter en tillsynsinsats beslutar SSM om eventuella krav på åtgärder hos den berörda verksamhetsutövaren.

Tillsynen bedrivs mot kärnkraftverk och andra kärntekniska anläggningar, hälso- och sjukvård, industri, veterinärer och forskningsverksamhet samt avseende hanteringen av radioaktivt avfall, transporter av radioaktiva ämnen och kärnämnes- och exportkontroll och icke-joniserande strålning. Inriktningen av tillsynen följer av fleråriga riskinformerade tillsynsprogram som bygger på bedömningar av tillsynsbehov, erfarenheter av genomförd tillsyn och kravbilderna för en viss verksamhet.

Genom tillsynen bidrar SSM till ökad strålsäkerhet i samhället, där miljön skyddas genom att krav efterlevs när det gäller till exempel utsläpp av radioaktiva ämnen i samband med att verksamheter bedrivs eller i samband med att avfall från verksamheterna hanteras. Därigenom bidrar tillsynen främst till de globala målen om rent vatten, hållbar industri, innovationer och infrastruktur samt hav och marina resurser.

Genom tillsynen säkerställs även att krav efterlevs när det gäller människors skydd från exponering för strålning, vilket till stor del berör den sociala dimensionen av hållbarhet. Kontroller ska till exempel ske av att stråldosen inte är för hög till allmänheten som bor i närheten av kärnkraftverk eller personal i verksamheter med strålning. Inom hälso- och sjukvården kan strålning användas i diagnostik och behandling. Genom tillsynen på det området kontrolleras efterlevnad av krav som berör även strålskydd för patienterna. De globala målen om hälsa och välbefinnande, rent vatten, anständiga arbetsvillkor, hållbara städer och samhällen, hållbar industri, innovationer och infrastruktur, hållbar produktion och konsumtion är de mål som främst kan kopplas till myndighetens tillsyn.

Målet om att bekämpa klimatförändringarna påverkas också genom att SSM kan kontrollera att tillståndshavare genomför åtgärder som behövs för att anpassa verksamheten till förändrade klimatförhållanden.

SSM arbetar med nukleär icke-spridning för att kärnämnen, kärnteknisk utrustning och teknisk information endast ska användas för fredliga ändamål. Med kärnämnen menas uran, plutonium och torium. Det är ämnen som används i kärnkraftsindustrin, men som också kan användas för att tillverka kärnvapen. Myndigheten kontrollerar att den som hanterar kärnämnen, kärnteknisk utrustning och teknisk information följer reglerna och inte bidrar till spridning av kärnvapen. SSM samarbetar även internationellt och möjliggör för IAEA och EU-kommissionen att utöva kärnämneskontroll för att förhindra att kärnämnen och kärnteknisk utrustning hamnar i orätta händer. Detta tillsynsarbete kopplar främst till den ekonomiska dimensionen av hållbarhet och det globala hållbarhetsmålet om fredliga och inkluderande samhällen, vilket samtidigt kopplar till vikten av att se till att tillsynen genomförs opartiskt och utan korruption.

Koppling till Agenda 2030	Koppling till de svenska miljömålen	Koppling till målområdena för det nationella målet för folkhälsopolitiken
3. Hälsa och välbefinnande 6. Rent vatten och sanitet 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt 9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur 11. Hållbara städer och samhällen 12. Hållbar konsumtion och produktion 13. Bekämpa klimatförändringarna 14. Hav och marina resurser 16. Fredliga och inkluderande samhällen	Främst 6. Säker strålmiljö, men även: 1. Begränsad klimatpåverkan 3. Bara naturlig försurning 7. Ingen övergödning 8. Levande sjöar och vattendrag 9. Grundvatten av god kvalitet 10. Hav i balans samt levande kust och skärgård 15. God bebyggd miljö 16. Ett rikt växt- och djurliv	5. Boende och närmiljö 8. En jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård

Figur 5. Deluppdraget Tillsyn kan kopplas till nio av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Koppling finns även till nio av de svenska miljö kvalitetsmålen samt två målområden inom den nationella folkhälsopolitiken. Deluppdraget kan ha direkt påverkan på hållbarheten, inom områdena antikorrupktion och tjänsteresor.

6.4 Kunskapsförsörjning

Arbetet inom myndighetens deluppdrag Kunskapsförsörjning har en indirekt, och främst positiv, påverkan på tio av de globala hållbarhetsmålen (inom sju av deras delmål) i Agenda 2030. Av de nationella miljö kvalitetsmålen berörs elva mål, och den starkaste kopplingen finns till målet Säker strålmiljö. Inom folkhälsopolitiska målet berörs fem målområden.

Inom deluppdraget arbetar SSM för att upprätthålla kunskap och kompetens inom strålsäkerhetsområdet. Uppdraget att bygga upp och sprida kunskap sträcker sig över ett brett område. Myndigheten ska ta initiativ till forskning och studier samt bedriva omvärldsanalys och utvecklingsverksamhet. Det långsiktiga målet är att tillräcklig och adekvat kunskap inom strålsäkerhetsområdet ska finnas i Sverige.

Myndigheten ska också genomföra beräkningar och mätningar samt ta fram underlag för bedömningar inom strålskyddsområdet. Därtill har SSM ett särskilt uppdrag vad gäller miljö kvalitetsmålet Säker strålmiljö. Myndigheten är även huvudman för riksmätplatsen för joniserande strålning. Ytterligare ett uppdrag är att genom information och öppenhet bidra till att ge allmänheten insyn i all verksamhet som omfattas av myndighetens ansvar. Arbetet syftar till att främja hälsa och motverka ohälsa, förebygga akuta strålskador och minska risken för sena skador till följd av strålning, och ge råd och informera om strålning, dess egenskaper och användningsområden samt om strålskydd.

SSM:s verksamhet bidrar på flera sätt till det globala målet om hälsa och välbefinnande respektive om hållbara städer och samhällen. Ett exempel är arbetet med hudcancerprevention genom miljöövervakning, forskningsprojekt och informationsinsatser. Ett annat är att myndigheten genomför mätningar och utvärderar forskning inom områdena magnetfält och trådlös teknik samt ger råd och rekommendationer som berör allmänhetens exponering för elektromagnetiska fält. Ytterligare exempel är informationsinsatser, riskbedömningar och utbildningar om radon samt myndighetens kalibreringslaboratorium för radonmätningar bidrar till att minimera riskerna med exponering av naturligt förekommande strålning.

Målet om hälsa och välbefinnande kan utöver ovanstående påverkas av SSM:s utvecklingssamarbete i Öst- och Centraleuropa, vilket bland annat syftar till att förbättra strålskyddet för människa och miljö.

På miljöområdet kan nämnas SSM:s arbete med miljöövervakning, nationell samverkan med andra myndigheter och forskningsfinansiering avseende radioaktiva ämnen i dricksvatten, vilket bidrar till målet om rent vatten. Till det målet kan också utvecklingssamarbetet bidra. Samverkan internationellt och utvecklingssamarbete som berör utsläpp av radioaktiva ämnen och avfallshantering kan bidra till målet om hav och marina resurser. Utvecklingssamarbete för att sprida kunskap runt miljökonsekvensbeskrivningar och stärka myndigheters förmåga att bedriva tillsyn av strålsäkerhet och hantering av radioaktivt avfall bidrar till målen om hållbar industri och infrastruktur, hållbara städer och samhällen samt hållbar konsumtion och produktion.

Myndighetens informationsinsatser för att återvinna strålkällor i rökdetektorer och joniserande brandvarnare i stället för att slutförvara dem samt myndighetens egen användning av kemikalier och strålkällor i laboratorierna och hanteringen av avfallet därifrån kan kopplas till målet Hållbar konsumtion och produktion. I SSM:s laboratorier behöver personalens strålskydd upprätthållas, vilket kan kopplas till målet om anständiga arbetsvillkor där en trygk och säker arbetsmiljö för medarbetare ska säkerställas.

Det globala hållbarhetsmålet om att bekämpa klimatförändringarna omfattar bland annat att stärka motståndskraften mot och förmågan till anpassning till klimatrelaterade faror och naturkatastrofer samt att integrera klimatåtgärder i politik, strategier och planering på nationell nivå. Myndighetens arbete enligt förordningen om myndigheters arbete med klimatanpassning som syftar till att öka samhällets beredskap inför kommande klimatförändringar, ligger väl i linje med målet. En klimat- och sårbarhetsanalys tas fram inom ramen för myndighetens ansvarsområde och med den som utgångspunkt ska anpassningsåtgärder som behöver genomföras i samhället identifieras. SSM:s möjligheter att driva på för behövda anpassningsåtgärder i samhället ska speglas i myndighetsmål och en handlingsplan.

Samarbetet internationellt för att stärka och utveckla det nukleära icke-spridningsarbetet genom att förstärka förmågan hos ansvariga institutioner bidrar till målet om fredliga och inkluderande samhällen där olagliga finansiella flöden och vapenflöden ska minskas. Den internationella samverkan och utvecklingssamarbetet bidrar även till målet Genomförande och globalt partnerskap vilket bland annat handlar om att stärka det regionala och internationella trepartssamarbetet kring och tillgången till vetenskap, teknik och innovation samt om att öka kunskapsutbytet.

Koppling till Agenda 2030	Koppling till de svenska miljömålen	Koppling till målområdena för det nationella målet för folkhälsopolitiken
3. Hälsa och välbefinnande 6. Rent vatten och sanitet 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt 9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur 11. Hållbara städer och samhällen 12. Hållbar konsumtion och produktion 13. Bekämpa klimatförändringarna 14. Hav och marina resurser 16. Fredliga och inkluderande samhällen 17. Genomförande och globalt partnerskap	Främst 6. Säker strålmiljö, men även: 1. Begränsad klimatpåverkan 2. Frisk luft 3. Bara naturlig försurning 4. Giffri miljö 7. Ingen övergödning 8. Levande sjöar och vattendrag 9. Grundvatten av god kvalitet 10. Hav i balans samt levande kust och skärgård 15. God bebyggd miljö 16. Ett rikt växt- och djurliv	2. Kunskaper, kompetenser och utbildning 3. Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö 5. Boende och närmiljö 6. Levnadsvanor 8. En jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård

Figur 6. Deluppdraget Kunskapsförsörjning kan kopplas till tio av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Koppling finns även till elva av de svenska miljö kvalitetsmålen samt fem målområden

inom den nationella folkhälsopolitiken. Deluppdraget kan ha direkt påverkan på hållbarheten, inom områdena antikorrusion, avfallshantering, kemikalier och strålkällor samt tjänsteresor.

6.5 Beredskap

Arbetet inom myndighetens deluppdrag Beredskap har en indirekt, och främst positiv, påverkan på fyra av de globala hållbarhetsmålen (inom sex av deras delmål) i Agenda 2030. Av de nationella miljökvalitetsmålen berörs elva mål, och den starkaste kopplingen finns till målet Säker strålmiljö. Inom folkhälsopolitiska målet berörs ett målområde.

Vid radiologiska nödsituationer samverkar berörda aktörer för att på bästa sätt skydda människor och miljö mot negativa konsekvenser av strålning. SSM har till uppgift att samordna de beredskapsåtgärder som krävs för att förebygga, identifiera och upptäcka nukleära och radiologiska händelser som kan leda till skador på människor och miljö. Myndigheten upprätthåller en krisorganisation för radiologiska nödsituationer. Krisorganisationen genomför kärntekniska och radiologiska analyser, mäter joniserande strålning, kommunicerar med myndigheter och internationella organ och informerar allmänhet och massmedia om kärnteknisk verksamhet och verksamhet med strålning samt strålskyddsfrågor kopplat till en händelse. SSM är även utsedd behörig myndighet i det internationella atomenergiorganets (IAEA) konvention om tidig varning och assistans och i Europeiska rådets beslut om tidig varning⁴¹. SSM har beredskap dygnet runt för att tillsammans med andra aktörer klara av att mildra konsekvenserna av radiologiska nödsituationer.

SSM initierar och finansierar forskning och bedriver utvecklingsarbete för att stärka den nationella förmågan att motverka och hantera nukleära och radiologiska nödsituationer. Omvärldsanalyser, risk- och sårbarhetsanalyser och utbildningar genomförs också, i syfte att stärka såväl myndighetens som samhällets krisberedskap.

Tillståndshavare som bedriver kärnteknisk verksamhet eller verksamhet med joniserande strålning ska ha tillräcklig beredskap för att kunna hantera de händelser som kan uppstå och som kan leda till en radiologisk nödsituation. SSM ställer krav, granskar och inspekterar hur tillståndshavare uppfyller gällande krav på deras beredskap samt i förekommande fall förelägger om förbättringar.

SSM samarbetar också internationellt i syfte att bibehålla eller förbättra förutsättningarna för att hantera radiologiska nödsituationer om de inträffar i Sverige eller vårt närområde. Myndigheten deltar också i internationella nätverk och arbetsgrupper för att bibehålla och utveckla expertkompetens inom beredskapsområdet.

Genom beredskapsverksamheten och krisorganisationen bidrar SSM indirekt, genom att stödja andra aktörer, till de globala målen om hälsa och välbefinnande, rent vatten och sanitet samt hav och marina resurser som omfattar att minska risken för föroreningar i mark, luft och vatten så att människor och miljö skyddas. Genom stärkt motståndskraft mot och förmåga till anpassning till klimatrelaterade faror och naturkatastrofer berörs även hållbarhetsmålet om att bekämpa klimatförändringarna. Myndigheten kan också själv påverka hållbarheten ur ett miljömässigt perspektiv, bland annat genom de utsläpp som sker i samband med att mätbilarna används i beredskaps- eller krishanteringssyfte.

---

⁴¹ 87/600/Euratom: Rådets beslut av den 14 december 1987 om en gemenskapsordning för ett snabbt informationsutbyte i händelse av en nödsituation som medför risk för strålning.

Koppling till Agenda 2030	Koppling till de svenska miljömålen	Koppling till målområdena för det nationella målet för folkhälsopolitiken
3. Hälsa och välbefinnande 6. Rent vatten och sanitet 13. Bekämpa klimatförändringarna 14. Hav och marina resurser	Främst 6. Säker strålmiljö, men även: 1. Begränsad klimatpåverkan 2. Frisk luft 3. Bara naturlig försurning 4. Giffri miljö 7. Ingen övergödning 8. Levande sjöar och vattendrag 9. Grundvatten av god kvalitet 10. Hav i balans samt levande kust och skärgård 15. God bebyggd miljö 16. Ett rikt växt- och djurliv	5. Boende och närmiljö

Figur 7. Deluppdraget Beredskap kan kopplas till fyra av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Koppling finns även till elva av de svenska miljö kvalitetsmålen samt ett målområde inom den nationella folkhälsopolitiken. Deluppdraget kan ha viss direkt påverkan på hållbarheten, inom områdena mätbara samt tjänsteresor.

6.6 Slutsatser indirekta hållbarhetsaspekter

Genom den verksamhet vi bedriver inom myndighetens deluppdrag har vi stor möjlighet att påverka framförallt strålsäkerheten i Sverige. För att skapa förutsättningar för ständiga förbättringar kopplat till de indirekta sätt vi som myndighet kan påverka hållbarhetsutvecklingen är det relevant att hållbarhetsfrågor och -förståelse integreras i myndighetsutövningen.

6.6.1 Möjligheter och förbättringsområden

Liksom nämns i kapitel 3, har SSM tagit fram en strategisk målbild, vilken utgör den långsiktiga inriktningen för myndighetens verksamhet under perioden 2021–2025. Den strategiska målbilden fokuserar på särskilda utvecklingsområden som är viktiga för att myndigheten bättre ska kunna leva upp till omvärldens krav och förväntningar. Flera av målen i den strategiska målbilden är intressanta ur ett hållbarhetsperspektiv, exempelvis omfattar målet om en strålsäkerhetsmyndighet i världsklass bland annat att SSM ska bredda sitt internationella arbete genom Agenda 2030.

Som en del i genomförandet av den strategiska målbilden har en färdplan tagits fram, som kommer att utgöra grund för ledningens särskilda årliga strategiska prioriteringar. Färdplanen består av ett antal åtgärder som kopplar till de olika målområdena i den strategiska målbilden. Åtgärden om målsättning och inriktning för Agenda 2030 innebär att ta fram målsättningar och implementera inriktningen för fortsatt arbete inom ramen för Agenda 2030, i syfte att göra Agenda 2030 till en långsiktigt vägledande utgångspunkt för myndighetens verksamhet.

Utöver dessa redan framtagna mål och åtgärder vill vi lyfta fram nedanstående möjligheter och förbättringsområden som har identifierats i utredningen:

- Förtydliga SSM:s miljöpolicy för utökad stöd till det fortsatta hållbarhetsarbetet
- Höja kunskapsnivån i hållbarhetslära på myndigheten för att förbättra möjligheten att integrera hållbarhetsfrågor i all myndighetsutövning
- Genomföra hållbarhetsbarometer i ledningsgruppen och om möjligt även på enhetsnivå (se avsnitt 3.4), för att få nulägesbild kopplat till indirekta aspekter.

Bilaga 1. Kopplingar mellan globala hållbarhetsmål, Sveriges miljömål respektive folkhälsopolitiska mål och SSM:s verksamhet

1. Inledning och syfte

Som underlag till SSM:s hållbarhetsutredning har verksamheten ”mappats” mot de globala hållbarhetsmålen respektive de nationella miljömålen och målområdena inom den nationella folkhälsopolitiken. I samband med detta identifierades vilka hållbarhetsaspekter som är relevanta för SSM:s arbete. Resultatet, som redovisas i denna bilaga, togs vidare som underlag i den fortsatta analysen, i vilken myndighetens *betydande* hållbarhetsaspekter identifierades (se bilaga 2).

2. Metod

Steg ett var att gå igenom alla mål i Agenda 2030, de sexton svenska miljö kvalitetsmålen samt de åtta målområdena inom den nationella folkhälsopolitiken⁴², för att se vilka mål som kan ha en koppling till SSM:s verksamhet. Med utgångspunkt i myndighetens fem deluppdrag⁴³ samt områdena intern ledning och styrning, stödresurser respektive avtal med externa parter, beskrivs i tabellerna nedan vilken del av SSM:s verksamhet som berörs av respektive mål. Sist identifierades vilka hållbarhetsaspekter som kan kopplas till hållbarhetsmålen. De berörda aspekterna beskrivs under varje tabell och de har delats in i:

- indirekta aspekter, dvs. aktiviteter som påverkar *andra aktörers påverkan* på ett hållbart samhälle
- direkta aspekter, dvs. aktiviteter där *myndigheten själv styr över påverkan* på ett hållbart samhälle.

3. Resultat

3.1 Normering

Agenda 2030-mål	Koppling till SSM:s verksamhet
3. Hälsa och välbefinnande 3.4 Till 2030 genom förebyggande insatser och behandling minska antalet människor som dör i förtid av icke smittsamma sjukdomar 3.9 Till 2030 väsentligt minska antalet döds- och sjukdomsfall p.g.a. skadliga kemikalier samt föroreningar och kontaminering av luft, vatten och mark	SSM:s föreskrifter (SSMFS) med krav på verksamheter med joniserande strålning, användning av laser och intensivt pulserande ljus (IPL). SSMFS avseende radon på arbetsplatser.
6. Rent vatten och sanitet 6.3 Till 2030 förbättra vattenkvaliteten genom att minska föroreningar, stoppa dumpning, minimera utsläpp av farliga kemikalier och material, halvera andelen obehandlat avloppsvatten och väsentligt öka återvinningen och en säker återanvändning globalt	SSMFS med krav på verksamheter med joniserande strålning. Genom internationell samverkan bidra till internationellt regelverk som förhindrar kontaminering av vatten från radioaktiva ämnen.

⁴² UNDP, Agenda 2030: www.globalamalen.se 2020-12-08, Naturvårdsverket, Sveriges miljömål: www.miljomal.se, 2020-12-08, Folkhälsomyndigheten, Folkhälsopolitikens mål: www.folkhalsomyndigheten.se/folkhalsoarbete/folkhalsopolitikens-mal/, 2020-12-08.

⁴³ Normering, kunskapsförsörjning, beredskap, tillståndsprövning och tillsyn, enligt Strålsäkerhetsmyndighetens årsredovisning 2019, SSM2019-8347-3.

<p>6.a Till 2030 utöka det internationella samarbetet och stödet för kapacitetsuppbyggnad till u-länderna inom vatten- och sanitetsrelaterade verksamheter, inkl. genom tekniker för vatteninsamling, rening av avloppsvatten, återvinning och återanvändning m.m.</p>	
<p>8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt</p> <p>8.8 Skydda arbetstagares rättigheter och främja en trygg och säker arbetsmiljö m.m.</p>	<p>SSMFS om personalstrålskydd.</p> <p>Genom internationell samverkan bidra till internationellt regelverk om personalstrålskydd.</p>
<p>9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur</p> <p>9.4 Till 2030 rusta upp infrastrukturen och anpassa industrin för att göra dem mer hållbara med effektivare resursanvändning och fler rena och miljövänliga tekniker och industriprocesser</p>	<p>SSMFS med krav på verksamheter med joniserande strålning, inkl. hantering av radioaktivt avfall.</p> <p>Genom internationell samverkan bidra till internationellt regelverk som förhindrar utsläpp av radioaktiva ämnen.</p>
<p>11. Hållbara städer och samhällen</p> <p>11.1 Senast 2030 säkerställa allas tillgång till fullgoda, säkra bostäder</p> <p>11.6 Till 2030 minska städernas negativa miljöpåverkan per person, fokus på luftkvalitet och hantering av kommunalt och annat avfall</p>	<p>SSMFS avseende elektromagnetiska fält samt hantering av radioaktivt avfall.</p> <p>Genom internationell samverkan bidra till internationellt regelverk angående radioaktivt avfall.</p>
<p>12. Hållbar produktion och konsumtion</p> <p>12.4 Senast 2020 uppnå miljövänlig hantering av kemikalier och alla typer av avfall under hela deras livscykel</p>	<p>SSMFS om hantering av radioaktivt avfall och naturligt förekommande radioaktivt material (NORM).</p> <p>Genom internationell samverkan bidra till internationellt regelverk angående radioaktivt avfall.</p>
<p>13. Bekämpa klimatförändringarna</p> <p>13.1 Stärka motståndskraften mot och förmågan till anpassning till klimatrelaterade faror och naturkatastrofer</p>	<p>Om SSM:s klimat- och sårbarhetsanalys leder fram till behov av anpassningsåtgärder i samhället skulle det kunna bli aktuellt med normering avseende klimatanpassning hos verksamhetsutövare.</p>
<p>14. Hav och marina resurser</p> <p>14.1 Till 2025 förebygga och avsevärt minska alla slags föroreningar i havet</p>	<p>SSMFS som motverkar utsläpp av radioaktiva ämnen och bidrar till en avfallshantering som minimerar utsläpp som kan nå hav.</p> <p>Genom internationell samverkan bidra till internationellt regelverk som motverkar utsläpp av radioaktiva ämnen och bidrar till en avfallshantering som minimerar utsläpp som kan nå hav.</p>
<p>16. Fredliga och inkluderande samhällen</p> <p>16.4 Till 2030 avsevärt minska de olagliga finansiella flödena och vapenflödena, öka möjligheterna att återvinna och återfå stulna tillgångar samt begränsa alla former av organiserad brottslighet</p> <p>16.5 Väsentligt minska alla former av korruption och mutor</p>	<p>SSMFS avseende att svensk kärnteknisk verksamhet och export av kärnämnen, kärnteknisk utrustning och teknisk information inte bidrar till spridning av kärnvapen.</p> <p>Förhindrande av korruption i samband med föreskriftsarbete.</p>
<p>Svenska miljömål</p>	<p>Koppling till SSM:s verksamhet</p>

1. Begränsad klimatpåverkan	Internationell samverkan som bidrar till internationellt regelverk gällande strålning kan generera tjänsteresor med utsläpp av klimatpåverkande gaser.
3. Bara naturlig försurning	Internationell samverkan som bidrar till internationellt regelverk gällande strålning kan generera tjänsteresor med utsläpp av försurande ämnen.
4. Giftfri miljö	SSMFS och bidrag till internationellt regelverk kan förhindra att radioaktiva ämnen sprids och kontaminerar miljön.
6. Säker strålmiljö	Genom SSMFS har verksamhetsutövare tydliga krav att följa för att upprätthålla strålsäkerhet.
7. Ingen övergödning	Internationell samverkan som bidrar till internationellt regelverk gällande strålning kan generera tjänsteresor med utsläpp av övergödande ämnen.
8. Levande sjöar och vattendrag	Internationell samverkan som bidrar till internationellt regelverk gällande strålning kan generera tjänsteresor med utsläpp av övergödande, försurande ämnen.
9. Grundvatten av god kvalitet	SSMFS och bidrag till internationellt regelverk kan förhindra att radioaktiva ämnen sprids och kontaminerar grundvattnet.
10. Hav i balans samt levande kust och skärgård	SSMFS och bidrag till internationellt regelverk kan förhindra att radioaktiva ämnen sprids och hamnar i havet. Internationell samverkan som bidrar till internationellt regelverk gällande strålning kan generera tjänsteresor med utsläpp av övergödande ämnen.
15. God bebyggd miljö	SSMFS avseende elektromagnetiska fält samt avseende verksamhetsutövares hantering av radioaktivt avfall. Tjänsteresor inom deluppdraget genererar buller.
16. Ett rikt växt- och djurliv	SSMFS och bidrag till internationellt regelverk kan förhindra att radioaktiva ämnen sprids i miljön och skadar växter och djur.
Folkhälsopolitikens målområde	Koppling till SSM:s verksamhet
3. Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö	SSMFS avseende personalstrålskydd, exponering för elektromagnetiska fält, UV-strålning, laser, IPL, radon på arbetsplatser.
5. Boende och närmiljö	SSMFS avseende allmänhetens exponering för elektromagnetiska fält samt hantering av radioaktivt avfall. Buller från tjänsteresor inom deluppdraget kan påverka boende och närmiljö.
8. En jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård	SSMFS med krav avseende patientstrålskydd.

3.1.1 Aspekter

Kopplingarna till SSM:s verksamhet ger de indirekta aspekterna:

- Processen Samverka internationellt och utvecklingssamarbeta

- Processen Utveckla regler

Kopplingarna till SSM:s verksamhet ger de direkta aspekterna:

- Antikorrupktion
- Tjänsteresor

3.2 Tillståndsprovning

Agenda 2030-mål	Koppling till SSM:s verksamhet
3. Hälsa och välbefinnande 3.4 Till 2030 genom förebyggande insatser och behandling minska antalet människor som dör i förtid av icke smittsamma sjukdomar 3.9 Till 2030 minska döds- och sjukdomsfallen p.g.a. skadliga kemikalier, föroreningar och kontaminering av mark, luft, vatten.	Tillståndsprovning och villkor för tillståndspliktiga verksamheter, för att förhindra utsläpp av radioaktiva ämnen m.m. samt strålskydd för personal.
6. Rent vatten och sanitet 6.3 Till 2030 förbättra vattenkvaliteten genom att minska föroreningar, stoppa dumpning, minimera utsläpp av farliga kemikalier och material, halvera andelen obehandlat avloppsvatten och väsentligt öka återvinningen och en säker återanvändning globalt.	Tillståndsprovning och villkor för tillståndspliktiga verksamheter, för att förhindra utsläpp av radioaktiva ämnen m.m.
8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt 8.8 Skydda arbetstagares rättigheter och främja en trygg och säker arbetsmiljö m.m.	Tillståndsprovning och villkor gällande personalstrålskydd.
9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur 9.4 Till 2030 rusta upp infrastrukturen och anpassa industrin för att göra dem mer hållbara med effektivare resursanvändning och fler rena och miljövänliga tekniker och industriprocesser.	Tillståndsprovning och villkor gällande tillståndspliktiga verksamheter samt teknikutveckling inom områden som genererar joniserande strålning eller elektromagnetiska fält.
11. Hållbara städer och samhällen 11.6 Till 2030 minska städernas negativa miljöpåverkan per person, fokus på luftkvalitet och hantering av kommunalt och annat avfall	Tillståndsprovning och villkor avseende elektromagnetiska fält samt hantering av radioaktivt avfall.
12. Hållbar produktion och konsumtion 12.4 Senast 2020 uppnå miljövänlig hantering av kemikalier och alla typer av avfall under hela deras livscykel 12.5 Till 2030 väsentligt minska mängden avfall genom åtgärder för att förebygga, minska, återanvända och återvinna avfall	Tillståndsprovning och villkor avseende hantering av radioaktivt avfall och naturligt förekommande radioaktivt material.
13. Bekämpa klimatförändringarna 13.1 Stärka motståndskraften mot och förmågan till anpassning till klimatrelaterade faror och naturkatastrofer	Om SSM:s klimat- och sårbarhetsanalys leder fram till behov av anpassningsåtgärder i samhället skulle det kunna bli aktuellt med tillståndsprovning och villkor avseende klimatanpassning hos verksamhetsutövare.

14. Hav och marina resurser 14.1 Till 2025 förebygga och avsevärt minska alla slags föroreningar i havet	Tillståndsprövning och villkor som motverkar utsläpp av radioaktiva ämnen och bidrar till en avfallshantering som minimerar utsläpp som kan nå hav.
16. Fredliga och inkluderande samhällen 16.4 Till 2030 avsevärt minska de olagliga finansiella flödena och vapenflödena, öka möjligheterna att återvinna och återfå stulna tillgångar samt begränsa alla former av organiserad brottslighet 16.5 Väsentligt minska alla former av korruption och mutor	Förhindrande av korruption vid tillståndsprövning.
Svenska miljömål	Koppling till SSM:s verksamhet
6. Säker strålmiljö	Tillståndsprövning och villkor som får verksamhetsutövare att upprätthålla strålsäkerhet i verksamheten.
Folkhälsopolitikens målområde	Koppling till SSM:s verksamhet
5. Boende och närmiljö	Tillståndsprövning avseende hantering av radioaktivt avfall.
8. En jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård	Tillståndsprövning för hälso- och sjukvårdsverksamheter att ha ett gott patientstrålskydd.

3.2.1 Aspekter

Kopplingarna till SSM:s verksamhet ger den indirekta aspekten:

- Processen Tillståndspröva

Kopplingarna till SSM:s verksamhet ger den direkta aspekten:

- Antikorruption

3.3 Tillsyn

Agenda 2030-mål	Koppling till SSM:s verksamhet
3. Hälsa och välbefinnande 3.4 Till 2030 genom förebyggande insatser och behandling minska antalet människor som dör i förtid av icke smittsamma sjukdomar 3.9 Till 2030 minska döds- och sjukdomsfallen p.g.a. skadliga kemikalier, föroreningar och kontaminering av mark, luft, vatten.	Tillsyn av verksamheter med strålning inkl. hälso-och sjukvården och personal- respektive patientstrålskydd.
6. Rent vatten och sanitet 6.3 Till 2030 förbättra vattenkvaliteten genom att minska föroreningar, stoppa dumpning, minimera utsläpp av farliga kemikalier och material, halvera andelen obehandlat avloppsvatten och väsentligt öka återvinningen och en säker återanvändning globalt	Tillsyn av verksamheter med strålning.
8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt 8.8 Skydda arbetstagares rättigheter och främja en trygg och säker arbetsmiljö m.m.	Tillsyn av personalstrålskydd.

<p>9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur</p> <p>9.4 Till 2030 rusta upp infrastrukturen och anpassa industrin för att göra dem mer hållbara med effektivare resursanvändning och fler rena och miljövänliga tekniker och industriprocesser</p>	<p>Tillsyn av verksamheter med strålning.</p>
<p>11. Hållbara städer och samhällen</p> <p>11.6 Till 2030 minska städernas negativa miljöpåverkan per person, fokus på luftkvalitet och hantering av kommunalt och annat avfall</p>	<p>Tillsyn avseende allmänhetens exponering för elektromagnetiska fält samt hantering av radioaktivt avfall.</p>
<p>12. Hållbar produktion och konsumtion</p> <p>12.4 Senast 2020 uppnå miljövänlig hantering av kemikalier och alla typer av avfall under hela deras livscykel</p> <p>12.5 Till 2030 väsentligt minska mängden avfall genom åtgärder för att förebygga, minska, återanvända och återvinna avfall.</p>	<p>Tillsyn avseende hantering av radioaktivt avfall och naturligt förekommande radioaktivt material.</p>
<p>13. Bekämpa klimatförändringarna</p> <p>13.1 Stärka motståndskraften mot och förmågan till anpassning till klimatrelaterade faror och naturkatastrofer</p> <p>13.2 Integrera klimatåtgärder i politik, strategier och planering på nationell nivå</p>	<p>Om SSM:s klimat- och sårbarhetsanalys leder fram till behov av anpassningsåtgärder i samhället skulle det kunna bli aktuellt med tillsyn avseende klimatanpassning hos verksamhetsutövare.</p> <p>Medarbetares tillsynsresor med bil och flyg ger utsläpp av klimatpåverkande gaser.</p>
<p>14. Hav och marina resurser</p> <p>14.1 Till 2025 förebygga och avsevärt minska alla slags föroreningar i havet</p>	<p>Tillsyn avseende utsläpp av radioaktiva ämnen och avfallshantering.</p>
<p>16. Fredliga och inkluderande samhällen</p> <p>16.4 Till 2030 avsevärt minska de olagliga finansiella flödena och vapenflödena, öka möjligheterna att återvinna och återfå stulna tillgångar samt begränsa alla former av organiserad brottslighet</p> <p>16.5 Väsentligt minska alla former av korruption och mutor</p>	<p>SSM kontrollerar att svensk kärnteknisk verksamhet och export inte bidrar till spridning av kärnvapen.</p> <p>Förhindrande av korruption i samband med tillsyn.</p>
<p>Svenska miljömål</p>	<p>Koppling till SSM:s verksamhet</p>
<p>1. Begränsad klimatpåverkan</p>	<p>Medarbetares tillsynsresor med bil och flyg ger utsläpp av klimatpåverkande gaser.</p>
<p>3. Bara naturlig försurning</p>	<p>Medarbetares tillsynsresor med bil och flyg ger utsläpp av försurande ämnen.</p>
<p>6. Säker strålmiljö</p>	<p>Tillsyn som får verksamhetsutövare att följa författningskraven och upprätthålla strålsäkerhet i verksamheten.</p>
<p>7. Ingen övergödning</p>	<p>Medarbetares tillsynsresor med bil och flyg ger utsläpp av övergödande ämnen.</p>

8. Levande sjöar och vattendrag	Tillsyn som får verksamhetsutövare att följa författningskrav och upprätthålla strålsäkerhet så att radioaktiva ämnen inte hanteras fel och sprids till sjöar och vattendrag. Medarbetares tillsynsresor med bil och flyg ger utsläpp med övergödande, försurande ämnen.
9. Grundvatten av god kvalitet	Tillsyn som får verksamhetsutövare att följa författningskraven och upprätthålla strålsäkerhet i verksamheten så att radioaktiva ämnen inte hanteras fel och kontaminerar grundvatten.
10. Hav i balans och levande kust och skärgård	Tillsyn som får verksamhetsutövare att följa författningskraven och upprätthålla strålsäkerhet i verksamheten så att radioaktiva ämnen inte hanteras fel och sprids till hav. Medarbetares tillsynsresor med bil och flyg ger utsläpp med övergödande ämnen.
15. God bebyggd miljö	Tillsyn avseende allmänhetens exponering för elektromagnetiska fält samt över verksamhetsutövares hantering av radioaktivt avfall. Medarbetares tillsynsresor skapar buller.
16. Ett rikt växt- och djurliv	Tillsyn som får verksamhetsutövare att följa författningskraven och upprätthålla strålsäkerhet i verksamheten, så att t.ex. radioaktiva ämnen inte sprids till naturen och skadar den biologiska mångfalden.
Folkhälsopolitikens målområde	Koppling till SSM:s verksamhet
5. Boende och närmiljö	Tillsyn avseende allmänhetens exponering för elektromagnetiska fält samt över verksamhetsutövares hantering av radioaktivt avfall. Buller från tjänsteresor inom deluppdraget kan påverka boende och närmiljö.
8. En jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård	Tillsyn av hälso- och sjukvården så att patienter skyddas från icke-berättigad strålning.

3.3.1 Aspekter

Kopplingarna till SSM:s verksamhet ger den indirekta aspekten:

- Processen Utöva tillsyn

Kopplingarna till SSM:s verksamhet ger de direkta aspekterna:

- Antikorruption
- Tjänsteresor

3.4 Kunskapsförsörjning

Agenda 2030-mål	Koppling till SSM:s verksamhet
------------------------	---------------------------------------

<p>3. Hälsa och välbefinnande</p> <p>3.4 Till 2030 genom förebyggande insatser och behandling minska antalet människor som dör i förtid av icke smittsamma sjukdomar</p> <p>3.9 Till 2030 minska döds- och sjukdomsfallen p.g.a. skadliga kemikalier, föroreningar och kontaminering av mark, luft, vatten.</p> <p>3c. Stärka insatserna för att utveckla, utbilda och behålla hälso- o sjukvårdspersonal i u-länderna.</p>	<p>Hudcancerprevention genom förebyggande arbete inom UV-exponering, informationsinsatser, miljöövervakning, forskningsprojekt.</p> <p>Mätningar om magnetfält och trådlös teknik.</p> <p>Informationsinsatser, riskbedömningar, utbildningar om radon, kalibreringslaboratorium för radonmätningar.</p> <p>Tillsynsvägledning avseende radon, solarier, elektromagnetiska fält.</p> <p>Utvecklingsamarbete avseende att stärka myndigheters roll med krav på modernare utrustning och metoder i vissa länder, för att säkerställa att patienter och personal inte exponeras för alldeles för höga stråldoser.</p>
<p>6. Rent vatten och sanitet</p> <p>6.a Till 2030 utöka det internationella samarbetet och stödet för kapacitetssuppleering till u-länderna inom vatten- och sanitetsrelaterade verksamheter, inkl. genom tekniker för vatteninsamling, rening av avloppsvatten, återvinning och återanvändning m.m.</p>	<p>Miljöövervakning, nationell samverkan, ombesörjande av forskning m.m. avseende radioaktiva ämnen i dricksvatten.</p> <p>Samverkan internationellt och utvecklingsamarbete avseende kunskap kring strålskydd vid isotopteknik för vattenrening.</p>
<p>8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt</p> <p>8.8 Skydda arbetstagares rättigheter och främja en trygg och säker arbetsmiljö m.m.</p>	<p>Personalstrålskydd i SSM:s laboratorier.</p> <p>Samverkan internationellt och utvecklingsamarbete avseende personalstrålskydd.</p>
<p>9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur</p> <p>9.4 Till 2030 rusta upp infrastrukturen och anpassa industrin för att göra dem mer hållbara med effektivare resursanvändning och fler rena och miljövänliga tekniker och industriprocesser</p>	<p>Samverkan internationellt och utvecklingsamarbete avseende kunskap runt miljökonsekvensbeskrivningar samt för att stärka myndigheters förmåga att bedriva tillsyn av strålsäkerhet, inkl. reaktorsäkerhet.</p>
<p>11. Hållbara städer och samhällen</p> <p>11.1 Senast 2030 säkerställa allas tillgång till fullgoda, säkra bostäder</p> <p>11.6 Till 2030 minska städernas negativa miljöpåverkan per person, fokus på luftkvalitet och hantering av kommunalt och annat avfall</p>	<p>Forskning, miljöövervakning, information avseende radon-exponering i bostäder, arbetsplatser samt elektromagnetiska fält.</p> <p>Informationsinsatser avseende UV-exponering.</p> <p>Samverkan internationellt och utvecklingsamarbete avseende hantering och slutförvar av radioaktivt avfall.</p>
<p>12. Hållbar konsumtion och produktion</p> <p>12.5 Till 2030 väsentligt minska mängden avfall genom åtgärder för att förebygga, minska, återanvända och återvinna avfall.</p> <p>12.a Stödja u-länderna att stärka sin vetenskapliga och tekniska kapacitet att utvecklas mot mer hållbara konsumtions- och produktionsmönster.</p>	<p>Genom informationsinsatser verka för att strålkällor i rökdetektorer och i joniserande brandvarnare återvinns i stället för att slutförvaras.</p> <p>Användande av kemikalier och strålkällor i SSM:s laboratorier samt hanteringen av laboratorieavfall.</p> <p>Samverkan internationellt och utvecklingsamarbete avseende hantering av radioaktivt avfall.</p>
<p>13. Bekämpa klimatförändringarna</p>	<p>SSM:s klimatanpassningsarbete inom myndighetens ansvarsområde.</p>

<p>13.1 Stärka motståndskraften mot och förmågan till anpassning till klimatrelaterade faror och naturkatastrofer</p> <p>13.3 Förbättra medvetenheten avseende klimatanpassning, begränsning av klimatförändringarnas konsekvenser samt tidig varning</p>	
<p>14. Hav och marina resurser</p> <p>14.1 Till 2025 förebygga och avsevärt minska alla slags föroreningar i havet</p>	Samverkan internationellt och utvecklings-samarbete avseende utsläpp av radioaktiva ämnen och avfallshantering.
<p>16. Fredliga och inkluderande samhällen</p> <p>16.4 Till 2030 avsevärt minska de olagliga finansiella flödena och vapenflödena, öka möjligheterna att återvinna och återfå stulna tillgångar samt begränsa alla former av organiserad brottslighet</p> <p>16.5 Väsentligt minska alla former av korruption och mutor</p> <p>16.6 Bygga upp effektiva och transparenta institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer</p>	<p>Samarbete internationellt för att stärka och utveckla icke-spridningsfrågor: I arbetet med att förhindra/försvara handel med strålkällor och fissilt material ingår att bygga upp och förstärka förmågan hos de ansvariga institutionerna i berörda länderna.</p> <p>Förhindrande av korruption i samband med ombesörjande av forskning.</p>
<p>17 Genomförande och globalt partnerskap</p> <p>17.6 Stärka det regionala och internationella trepartssamarbetet kring och tillgången till vetenskap, teknik och innovation samt öka kunskapsutbytet på gemensamt överenskomna villkor, inkl. genom förbättrad samordning mellan befintliga mekanismer, i synnerhet på FN-nivå, och genom en global mekanism för teknikfrämjande</p>	Samverkan internationellt och utvecklings-samarbete.
Svenska miljömål	Koppling till SSM:s verksamhet
1. Begränsad klimatpåverkan	Tjänsteresor vid internationell samverkan och utvecklings-samarbete ger utsläpp av klimatpåverkande gaser.
2. Frisk luft	Med vederhäftig kunskap genom forsknings- och utrednings-verksamhet, miljöövervakning, kommunikationsinsatser, nationell samverkan samt svar på remisser och frågor minskar risken för att t.ex. radioaktiva ämnen hanteras fel och sprids i luften.
3. Bara naturlig försurning	Tjänsteresor vid internationell samverkan och utvecklings-samarbete ger utsläpp av försurande ämnen.
4. Giftfri miljö	Med vederhäftig kunskap genom forsknings- och utrednings-verksamhet, miljöövervakning, kommunikationsinsatser, nationell samverkan samt svar på remisser och frågor minskar risken för att t.ex. radioaktiva ämnen hanteras fel och sprids i naturen och kontaminerar miljön. Hanteringen av kemikalier och strålkällor i SSM:s laboratorier.
6. Säker strålmiljö	Med vederhäftig kunskap genom forsknings- och utrednings-verksamhet, miljöövervakning, kommunikationsinsatser, nationell samverkan samt svar på remisser och frågor kan

	verksamhetsutövare, myndigheter m.fl. fatta beslut som innebär en förbättrad strålsäkerhet och därmed minska riskerna med strålning. Informationsinsatser till bl.a. allmänheten avseende UV-exponering.
7. Ingen övergödning	Tjänsteresor med bil och flyg ger utsläpp av övergödande ämnen.
8. Levande sjöar och vattendrag	Med vederhäftig kunskap genom forsknings- och utredningsverksamhet, miljöövervakning, kommunikationsinsatser, nationell samverkan samt svar på remisser och frågor minskar risken för att t.ex. radioaktiva ämnen hanteras fel, sprids i naturen och förorenar sjöar och vattendrag. Tjänsteresor med bil och flyg ger utsläpp av försurande och övergödande ämnen.
9. Grundvatten av god kvalitet	Med vederhäftig kunskap genom forsknings- och utredningsverksamhet, miljöövervakning, kommunikationsinsatser, nationell samverkan samt svar på remisser och frågor minskar risken för att t.ex. radioaktiva ämnen hanteras fel, sprids i naturen och förorenar grundvattnet. Ombesörjande av forskning, nationell samverkan och miljöövervakning avseende radioaktiva ämnen i dricksvatten.
10. Hav i balans och levande kust och skärgård	Med vederhäftig kunskap genom forsknings- och utredningsverksamhet, miljöövervakning, kommunikationsinsatser, nationell samverkan samt svar på remisser och frågor minskar risken för att t.ex. radioaktiva ämnen hanteras fel, sprids i naturen och förorenar haven. Tjänsteresor med bil och flyg ger utsläpp av övergödande ämnen.
15. God bebyggd miljö	Med vederhäftig kunskap genom forsknings- och utredningsverksamhet, miljöövervakning, kommunikationsinsatser, nationell samverkan samt svar på remisser och frågor minskar risken för att felaktig hantering av radioaktivt avfall, att medborgare utsätts för skadliga nivåer av elektromagnetiska fält, UV-strålning. Hantering av kemikalier och strålkällor i SSM:s laboratorier samt myndighetens avfallshantering. Tjänsteresor inom deluppdraget genererar buller.
16. Ett rikt växt- och djurliv	Med vederhäftig kunskap genom forsknings- och utredningsverksamhet, miljöövervakning, kommunikationsinsatser, nationell samverkan samt svar på remisser och frågor minskar risken för att t.ex. radioaktiva ämnen hanteras fel, sprids i naturen och skadar den biologiska mångfalden.
Folkhälsopolitikens målområde	Koppling till SSM:s verksamhet

2. Kunskaper, kompetenser och utbildning	Genom SSM:s miljöövervakning, kommunikation, uppdragsutbildning, nationell samverkan samt svar på remisser och frågor utvecklas verksamhetsutövares och människors kompetenser och kunskaper om strålskydd.
3. Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö	Genom forsknings- och utredningsverksamhet, kommunikation, miljöövervakning, uppdragsutbildning, nationell samverkan samt svar på remisser och frågor verka för ett gott personalstrålskydd, minimerad exponering för elektromagnetiska fält, UV-strålning, laser, intensivt pulserande ljus, radon på arbetsplatser. Personalstrålskydd i SSM:s laboratorier.
5. Boende och närmiljö	Genom forskning- och utredningsverksamheten, miljöövervakning utvecklas kunskapen om strålskydds- och kärnteknikfrågor. Kommunikation, uppdragsutbildning, nationell samverkan samt svar på remisser och frågor minskar risken för felaktig hantering av radioaktivt avfall eller att medborgare utsätts för skadliga nivåer av elektromagnetiska fält, UV-strålning, radon m.m. God hantering av kemikalier och strålkällor i SSM:s laboratorier som hindrar utsläpp till miljön i människors närmiljö. Buller från tjänsteresor inom deluppdraget kan påverka boende och närmiljö.
6. Levnadsvanor	Genom kommunikation om ett sunt beteende i solen.
8. En jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård	Genom forskning och utredningsverksamhet utvecklas kunskapen om patientstrålskydd.

3.4.1 Aspekter

Kopplingarna till SSM:s verksamhet ger de indirekta aspekterna:

- Processen Bedriva mätverksamhet, miljöövervakning och mätuppdrag
- Processen Kommunicera och påverka
- Processen Samverka internationellt och utvecklingssamarbeta
- Processen Säkerställa kunskap och kompetens

Kopplingarna till SSM:s verksamhet ger de direkta aspekterna:

- Antikorruption
- Avfallshantering
- Kemikalier och strålkällor
- Tjänsteresor

3.5 Beredskap

Agenda 2030-mål	Koppling till SSM:s verksamhet
3. Hälsa och välbefinnande 3.4 Till 2030 genom förebyggande insatser och behandling minska det antal människor som dör i	Beredskap och krishantering som minskar eventuella radioaktiva utsläpp från en radiologisk nödsituation.

<p>förtid av icke smittsamma sjukdomar med en tredjedel samt främja psykisk hälsa och välbefinnande.</p> <p>3.9 Till 2030 väsentligt minska antalet döds- och sjukdomsfall till följd av skadliga kemikalier samt föroreningar och kontaminering av luft, vatten och mark.</p>	
<p>6. Rent vatten och sanitet</p> <p>6.3 Till 2030 förbättra vattenkvaliteten genom att minska föroreningar, stoppa dumpning, minimera utsläpp av farliga kemikalier och material, halvera andelen obehandlat avloppsvatten och väsentligt öka återvinningen och en säker återanvändning globalt</p>	<p>Beredskap och krishantering som minskar eventuella radioaktiva utsläpp från en radiologisk nödsituation.</p>
<p>13. Bekämpa klimatförändringarna</p> <p>13.1 Stärka motståndskraften mot och förmågan till anpassning till klimatrelaterade faror och naturkatastrofer</p> <p>13.3 Förbättra medvetenheten avseende klimatanpassning, begränsning av klimatförändringarnas konsekvenser samt tidig varning</p>	<p>SSM:s klimatanpassningsarbete inom myndighetens ansvarsområde avseende beredskap för och hantering av en ev. radiologisk nödsituation.</p>
<p>14. Hav och marina resurser</p> <p>14.1 Till 2025 förebygga och avsevärt minska alla slags föroreningar i havet, i synnerhet från landbaserad verksamhet, inklusive marint skräp och tillförsel av näringsämnen.</p>	<p>Beredskap och krishantering som minskar eventuella radioaktiva utsläpp från en radiologisk nödsituation.</p>
<p>Svenska miljömål</p>	<p>Koppling till SSM:s verksamhet</p>
<p>1. Begränsad klimatpåverkan</p>	<p>Tjänsteresor vid internationell samverkan och utvecklingsamarbete avseende krisberedskap samt de lätta lastbilar som SSM har för mätningar ger utsläpp av klimatpåverkande gaser.</p>
<p>2. Frisk luft</p>	<p>Beredskap och krishantering som förebygger och minskar risken för radioaktiva utsläpp till luft från en radiologisk nödsituation.</p>
<p>3. Bara naturlig försurning</p>	<p>Tjänsteresor med bil och flyg samt mätbilarna ger utsläpp av försurande ämnen.</p>
<p>4. Giftfri miljö</p>	<p>Beredskap och krishantering som förebygger och minskar risken för radioaktiva utsläpp till miljön från en radiologisk nödsituation.</p>
<p>6. Säker strålmiljö</p>	<p>Beredskap och krishantering som förebygger och minskar risken för radioaktiva utsläpp från en radiologisk nödsituation.</p>
<p>7. Ingen övergödning</p>	<p>Tjänsteresor med bil och flyg samt mätbilarna ger utsläpp av övergödande ämnen.</p>
<p>8. Levande sjöar och vattendrag</p>	<p>Tjänsteresor med bil och flyg samt mätbilarna ger utsläpp av försurande, övergödande ämnen.</p>

9. Grundvatten av god kvalitet	Beredskap och krishantering som förebygger och minskar risken för radioaktiv kontaminering av grundvattnet från en radiologisk nödsituation.
10. Hav i balans och levande kust och skärgård	Beredskap och krishantering som förebygger och minskar risken för radioaktiv kontaminering av hav från en radiologisk nödsituation. Tjänsteresor med bil och flyg samt mätbilarna ger utsläpp av övergödande ämnen.
15. God bebyggd miljö	Tjänsteresor inom deluppdraget genererar buller.
16. Ett rikt växt- och djurliv	Beredskap och krishantering som förebygger och minskar risken för radioaktiva utsläpp till naturen som kan skada den biologiska mångfalden vid en radiologisk nödsituation.
Folkhälsopolitikens målområde	Koppling till SSM:s verksamhet
5. Boende och närmiljö	Beredskap och krishantering som förebygger och minskar risken för radioaktiva utsläpp som påverkar boendemiljön. Buller från tjänsteresor inom deluppdraget kan påverka boende och närmiljö.

3.5.1 Aspekter

Kopplingarna till SSM:s verksamhet ger den indirekta aspekten:

- Processen Upprätthålla beredskap och krishantera

Kopplingarna till SSM:s verksamhet ger de direkta aspekterna

- Mätbilar
- Tjänsteresor

3.6 Ledning och styrning

Agenda 2030-mål	Koppling till SSM:s verksamhet
5. Jämställdhet 5.1 Avskaffa alla former av diskriminering av alla kvinnor och flickor överallt	Ledning och styrning och värdegrundsarbete kan påverka jämställdheten på SSM.
8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt 8.4 Till 2030 förbättra globala resurseffektiviteten i konsumtionen och produktionen m.m. 8.5 Senast 2030 uppnå produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla kvinnor, män, funktionsnedsatta m.fl. 8.8 Skydda arbetstagares rättigheter och främja en trygg och säker arbetsmiljö m.m.	Ledning och styrning kan påverka SSM:s arbetsvillkor och arbetsmiljö, inkl. personalstrålskydd för berörda medarbetare på SSM samt avseende medarbetares tjänsteresor och pendlingsresor till och från arbetet som kan påverka arbetsmiljö och medarbetares säkerhet.
10. Minskad ojämlikhet 10.2 Till 2030 verka för att alla människor oavsett ålder, kön, funktionsnedsättning, ras, etnicitet, ursprung, religion eller ekonomiska eller annan	Ledning och styrning, jämlika arbetsvillkor och löner, värdegrundsarbete kan minimera ev. ojämlikhet på SSM.

ställning, blir inkluderade i det sociala, ekonomiska och politiska livet	
13. Bekämpa klimatförändringarna 13.2 Integrera klimatåtgärder i politik, strategier och planering på nationell nivå	Ledning och styrning kan påverka utsläppen av klimatpåverkande gaser från medarbetares tjänsteresor och pendlingsresor så att utsläppen minimeras så långt det är möjligt.
16. Fredliga och inkluderande samhällen 16.4 Till 2030 avsevärt minska de olagliga finansiella flödena och vapenflödena, öka möjligheterna att återvinna och återfå stulna tillgångar samt bekämpa alla former av organiserad brottslighet 16.5 Väsentligt minska alla former av korruption och mutor 16.6 Bygga upp effektiva och transparenta institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer	Arbete med antikorruption i SSM:s verksamhet, genom värdegrundsarbete, styrning, kontroller m.m. kan motverka ev. korruptionsproblem på SSM.
Svenska miljömål	Koppling till SSM:s verksamhet
1. Begränsad klimatpåverkan	Ledning och styrning kan påverka utsläppen av klimatpåverkande gaser från medarbetares tjänsteresor och pendlingsresor så att utsläppen minimeras så långt det är möjligt.
3. Bara naturlig försurning	Ledning och styrning kan påverka utsläppen av försurande ämnen från medarbetares tjänsteresor och pendlingsresor så att utsläppen minimeras så långt det är möjligt.
6. Säker strålmiljö	Styrning och ledning så att personalstrålskyddet är gott hos berörda medarbetare på SSM.
7. Ingen övergödning	Ledning och styrning kan påverka utsläppen av övergödande ämnen från medarbetares tjänsteresor och pendlingsresor så att utsläppen minimeras så långt det är möjligt.
8. Levande sjöar och vattendrag	Ledning och styrning kan påverka utsläppen av försurande, övergödande ämnen från medarbetares tjänsteresor och pendlingsresor så att utsläppen minimeras så långt det är möjligt.
10. Hav i balans samt levande kust och skärgård	Ledning och styrning kan påverka utsläppen av övergödande ämnen från medarbetares tjänsteresor och pendlingsresor så att utsläppen minimeras så långt det är möjligt.
15. God bebyggd miljö	Ledning och styrning kan påverka tjänsteresor och pendlingsresor så att buller minimeras så långt det är möjligt.
Folkhälsopolitikens målområde	Koppling till SSM:s verksamhet
2. Kunskaper, kompetenser och utbildning	Styrning och ledning så att medarbetare kan vidareutvecklas.
3. Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö	Ledning och styrning kan påverka SSM:s arbetsvillkor och arbetsmiljö, inkl. personalstrålskydd för berörda medarbetare på SSM samt avseende medarbetares tjänsteresor och

	pendlingsresor som kan påverka arbetsmiljö och medarbetares säkerhet.
4. Inkomster och försörjningsmöjligheter	Styrning och ledning så att <i>när det är möjligt</i> människor långt från arbetsmarknaden får möjlighet till försörjning (vid t.ex. rekrytering, genom praktikplatser)
5. Boende och närmiljö	Ledning och styrning kan påverka tjänsteresor och pendlingsresor så att buller minimeras så långt det är möjligt.
7. Kontroll, inflytande och delaktighet	Styrning och ledning kan motverka diskriminering och främjar lika rättigheter för alla (oavsett könsidentitet, sexuell läggning, funktionsnedsättning m.m.).

3.6.1 Aspekter

Kopplingarna till SSM:s verksamhet ger de direkta aspekterna:

- Antikorruption
- Arbetsvillkor och arbetsmiljö
- Intern kompetensförsörjning avseende hållbarhet (inkl. kommunikation och utbildning)
- Intern ledning och styrning avseende hållbarhet (inkl. värdegrund, målstyrning, planering och uppföljning)
- Jämställdhet och jämlikhet
- Tjänsteresor

3.7 Direkt påverkan på hållbarheten

Agenda 2030-mål	Koppling till SSM:s verksamhet
8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt 8.4 Till 2030 förbättra globala resurseffektiviteten i konsumtionen och produktionen m.m. 8.5 Senast 2030 uppnå produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla kvinnor, män, funktionsnedsatta m.fl. 8.8 Skydda arbetstagares rättigheter och främja en trygg och säker arbetsmiljö m.m.	Inköp av kontorsutrustning, kontorsmaterial och IT-utrustning m.m. påverkar produktionens utsläpp och arbetsmiljö i och utanför Sverige. Arbetsvillkor kan påverka arbetsmiljön för SSM:s medarbetare. Tillgänglighet till SSM:s lokaler, digitala information m.m. kan påverka arbetsmiljön för SSM:s medarbetare.
9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur 9.4 Till 2030 rusta upp infrastrukturen och anpassa industrin för att göra dem hållbara, med effektivare resursanvändning och fler rena och miljövänliga tekniker och industriprocesser.	Inköp av kontorsutrustning, kontorsmaterial och IT-utrustning påverkar produktionens utsläpp och arbetsmiljö i och utanför Sverige.
10. Minskad ojämlikhet 10.2 Till 2030 möjliggöra för alla människors inkludering i det sociala, ekonomiska och politiska livet.	Vid inköp av kontorsutrustning, kontorsmaterial, IT-utrustning, kaffe och frukt m.m. kan hänsyn tas till frågor om tillgänglighet och inkludering hos leverantörerna.
11. Hållbara städer och samhällen 11.6 Till 2030 minska städernas negativa miljöpåverkan, fokus på luftkvalitet o hantering av kommunalt och annat avfall	SSM:s hantering av kontorsavfall, laboratoriernas avfall och övrigt avfall kan vid felaktig hantering kontaminera luft, mark och vatten.

<p>12. Hållbar konsumtion och produktion</p> <p>12.1 Genomföra det tioåriga ramverket för hållbara konsumtions- och produktionsmönster.</p> <p>12.2 Till 2030 uppnå en hållbar förvaltning o ett effektivt nyttjande av naturresurser</p> <p>12.4 Senast 2020 uppnå miljövänlig hantering av kemikalier o alla typer av avfall under hela deras livscykel</p> <p>12.5 Till 2030 väsentligt minska mängden avfall genom att förebygga, minska, återanvända och återvinna avfall.</p> <p>12.7 Främja hållbar offentliga upphandlingsmetoder</p>	<p>SSM:s hantering av kontorsavfall, laboratoriernas avfall och övrigt avfall kan vid felaktig hantering kontaminera luft, mark och vatten.</p> <p>Vid inköp av kontorsutrustning, kontorsmaterial, IT-utrustning m.m. kan hänsyn tas till resurs- och energieffektivisering och varors negativa påverkan på miljö och arbetsmiljö hos producenterna (kan inkludera att vid inköp välja återanvända produkter).</p>
<p>13. Bekämpa klimatförändringarna</p> <p>13.2 Integrera klimatåtgärder i politik, strategier och planering på nationell nivå</p>	<p>Energieffektivare kontorsutrustning och avtal om miljömärkt el eller motsvarande kan minska utsläppen av klimatpåverkande gaser.</p>
<p>15. Ekosystem och biologisk mångfald</p> <p>15.2 Till 2020 främja genomförandet av hållbart brukande av alla typer av skogar, stoppa avskogningen m.m.</p> <p>15.5 Minska förstörelsen av naturliga livsmiljöer, hejda förlusten av biologisk mångfald och senast 2020 skydda och förebygga utrotning av hotade arter.</p>	<p>Inköp av kontorsutrustning, kontorsmaterial, IT-utrustning, kaffe och frukt påverkar produktionen i och utanför Sverige, vilket i sin tur påverkar ekosystemen och biologisk mångfald.</p>
<p>16. Fredliga och inkluderande samhällen</p> <p>16.4 Till 2030 avsevärt minska de olagliga finansiella flödena och vapenflödena, öka möjligheterna att återvinna och återfå stulna tillgångar samt bekämpa alla former av organiserad brottslighet.</p> <p>16.5 Väsentligt minska alla former av korruption och mutor</p> <p>16.6 Bygga upp effektiva och transparenta institutioner med ansvarsutkrävande på alla nivåer</p>	<p>Förhindrande av korruption i samband med inköp och utbetalningar m.m.</p>
Svenska miljömål	Koppling till SSM:s verksamhet
1. Begränsad klimatpåverkan	SSM:s energianvändning, reservkraft och konsumtion påverkar klimatet.
2. Frisk luft	SSM:s konsumtion kan kontaminera luften vid produktion i och utanför Sverige.
3. Bara naturlig försurning	SSM:s energianvändning kan ge utsläpp som ökar försurningen.
4. Giftfri miljö	SSM:s konsumtion innebär kemikalieanvändning. Viktigt att, om möjligt, välja mindre skadliga kemikalier samt säkerställa en bra hantering.

	SSM:s hantering av avfall ska så långt möjligt hindra utsläpp till miljön. Avfallet till förbränning och deponi ger utsläpp till luft, mark och vatten.
5. Skyddande ozonskikt	SSM ska säkerställa rätt hantering av kyl- och frysanläggningar som kan innehålla freon, inkl. avfallshanteringen.
6. Ingen övergödning	SSM:s konsumtion kan påverka jordbruk och transporter, som i sin tur kan öka övergödningen.
12. Levande skogar	SSM:s konsumtion av träbaserade produkter/material kan påverka skogsbruket.
15. God bebyggd miljö	SSM:s avfallshantering kan påverka människors närmiljö.
Folkhälsopolitikens målområde	Koppling till SSM:s verksamhet
3. Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö	Kontorsutrustning, kontorsmaterial och IT-utrustning påverkar den fysiska arbetsmiljön för SSM:s medarbetare.
6. Levnadsvanor	Konsumtion och avfallshantering kopplar till kultur och våra levnadsvanor. Minskad konsumtion, bättre avfallshantering och cirkulär ekonomi (som handlar om att genom materialval, återanvändning och återvinning behålla resurserna i samhällets kretslopp i stället för att de blir avfall) påverkas av vårt beteende.

3.7.1 Aspekter

Kopplingarna till SSM:s verksamhet ger de direkta aspekterna:

- Antikorrupption
- Arbetsvillkor och arbetsmiljö
- Avfallshantering
- Energianvändning
- Reservkraft
- Tillgänglighet

Kopplingarna till SSM:s verksamhet ger den direkta och samtidigt indirekta aspekten⁴⁴:

- Kontorsinköp (Kontorsutrustning, papper, IT-utrustning, kaffe och frukt. Bäring på miljöpåverkan, arbetsvillkor och arbetsmiljö, tillgänglighet, inkludering)

3.8 Avtal med externa parter

Agenda 2030-mål	Koppling till SSM:s verksamhet
5. Jämställdhet 5.1 Avskaffa alla former av diskriminering av alla kvinnor och flickor överallt	Vid upphandling kan SSM verka för jämställdhet hos tjänsteleverantörer.
8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt	Vid upphandling kan SSM verka för goda arbetsvillkor, god arbetsmiljö och resurseffektivitet hos tjänsteleverantörer.

⁴⁴ Inköp kan vara såväl en direkt som en indirekt aspekt. SSM kan genom sin kravställning styra inköpen, samtidigt som kravställningen indirekt kan påverka marknaden.

<p>8.4 Till 2030 förbättra globala resurseffektiviteten i konsumtionen och produktionen m.m.</p> <p>8.5 Senast 2030 uppnå produktiv sysselsättning med anständiga arbetsvillkor för alla kvinnor, män, funktionsnedsatta m.fl.</p> <p>8.8 Skydda arbetstagares rättigheter och främja en trygg och säker arbetsmiljö m.m.</p>	<p>Vid hyra av lokaler kan SSM ställa krav som skapar god fysisk arbetsmiljö för SSM:s medarbetare.</p>
<p>10. Minskad ojämlikhet</p> <p>10.2 Till 2030 möjliggöra för alla människors inkludering i det sociala, ekonomiska och politiska livet.</p>	<p>Vid upphandling kan SSM verka för icke-diskriminering, inkludering, tillgänglighetsfrågor hos tjänsteleverantörer.</p> <p>Vid hyra av lokaler kan SSM ställa krav på tillgänglighet.</p>
<p>12. Hållbar konsumtion och produktion</p> <p>12.1 Genomföra det tioåriga ramverket för hållbara konsumtions- och produktionsmönster.</p> <p>12.2 Till 2030 uppnå en hållbar förvaltning o ett effektivt nyttjande av naturresurser</p> <p>12.4 Senast 2020 uppnå miljövänlig hantering av kemikalier o alla typer av avfall under hela deras livscykel</p> <p>12.5 Till 2030 väsentligt minska mängden avfall genom att förebygga, minska, återanvända och återvinna avfall.</p> <p>12.7 Främja hållbar offentliga upphandlingsmetoder</p>	<p>Vid upphandling kan SSM verka för effektivt nyttjande av naturresurser, minskning av avfall och en god avfallshantering hos tjänsteleverantörer.</p> <p>Vid hyra av lokaler eller ombyggnation kan SSM ställa krav avseende energianvändning och avfallshantering samt resurseffektivitet, bra materialval m.m. vid ombyggnation.</p>
<p>13. Bekämpa klimatförändringarna</p> <p>13.2 Integrera klimatåtgärder i politik, strategier och planering på nationell nivå</p>	<p>Vid upphandling kan SSM verka för en hållbar energianvändning och energieffektivitet samt minskade utsläpp av klimatpåverkande gaser från tjänsteresor hos tjänsteleverantörer.</p> <p>Vid hyra av lokaler kan SSM verka för en hållbar energianvändning och energieffektivitet.</p>
<p>16. Fredliga och inkluderande samhällen</p> <p>16.5 Väsentligt minska alla former av korruption och mutor</p>	<p>Vid tjänsteupphandling och hyra av lokaler kan SSM verka för antikorruption.</p>
Svenska miljömål	Koppling till SSM:s verksamhet
<p>1. Begränsad klimatpåverkan</p>	<p>Vid upphandling kan SSM verka för minskad energianvändning utan fossila bränslen, energieffektivitet samt minskade utsläpp från tjänsteresor hos tjänsteleverantörer.</p>
<p>3. Bara naturlig försurning</p>	<p>Vid upphandling kan SSM verka för minskad energianvändning utan fossila bränslen, energieffektivitet samt minskade utsläpp från tjänsteresor hos tjänsteleverantörer.</p>
<p>4. Giftfri miljö</p>	<p>Vid upphandling kan SSM verka för att minska användningen av skadliga kemikalier och en god hantering av kemikalier hos tjänsteleverantörer som förhindrar eller minimerar utsläpp till miljön.</p>

7. Ingen övergödning	Vid upphandling kan SSM verka för minskade utsläpp från tjänsteresor hos tjänsteleverantörer.
8. Levande sjöar och vattendrag	Vid upphandling kan SSM verka för minskade utsläpp från tjänsteresor hos tjänsteleverantörer.
10. Hav i balans samt levande kust och skärgård	Vid upphandling kan SSM verka för minskade utsläpp från tjänsteresor hos tjänsteleverantörer.
15. God bebyggd miljö	Vid upphandling kan SSM verka för en god avfallshantering hos tjänsteleverantörer.
16. Ett rikt växt- och djurliv	Vid upphandling av t.ex. cateringtjänst kan SSM verka för minskad användning av gödningsmedel och bekämpningsmedel, mer vegetariska produkter.
Folkhälsopolitikens målområde	Koppling till SSM:s verksamhet
3. Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö	Vid upphandling kan SSM verka för goda arbetsvillkor, god arbetsmiljö hos tjänsteleverantörer.
5. Boende och närmiljö	Vid upphandling kan SSM verka för en god avfallshantering och minskade utsläpp från tjänsteresor hos tjänsteleverantörer.
7. Kontroll, inflytande och delaktighet	Vid upphandling kan SSM verka för styrning och ledning hos tjänsteleverantörer som motverkar diskriminering och främjar lika rättigheter för alla (oavsett könsidentitet, sexuell läggning, funktionsnedsättning m.m.).

3.8.1 Aspekter

Kopplingarna till SSM:s verksamhet ger de indirekta aspekterna:

- Hyra lokaler
- Tjänsteupphandling (av t.ex. städ, catering, konsultstöd)

Kopplingarna till SSM:s verksamhet ger den direkta aspekten:

- Antikorruption

3.9 Sammanställning av mål som berör SSM

De globala hållbarhetsmål, nationella miljömål samt målområden inom den nationella folkhälsopolitiken som har identifierats ha koppling till SSM:s verksamhet är:

3.9.1 Agenda 2030-mål

3. Hälsa och välbefinnande
5. Jämställdhet
6. Rent vatten och sanitet
8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt
9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur
10. Minskad ojämlikhet
11. Hållbara städer och samhällen
12. Hållbar produktion och konsumtion
13. Bekämpa klimatförändringarna
14. Hav och marina resurser
15. Ekosystem och biologisk mångfald
16. Fredliga och inkluderande samhällen

17. Genomförande och globalt partnerskap

3.9.2 Svenska miljömål

1. Begränsad klimatpåverkan
2. Frisk luft
3. Bara naturlig försurning
4. Giftfri miljö
5. Skyddande ozonskikt
6. Säker strålmiljö
7. Ingen övergödning
8. Levande sjöar och vattendrag
9. Grundvatten av god kvalitet
10. Hav i balans samt levande kust och skärgård
12. Levande skogar
13. Ett rikt odlingslandskap
15. God bebyggd miljö
16. Ett rikt växt- och djurliv

3.9.3 Folkhälsopolitikens målområden

2. Kunskaper, kompetenser och utbildning
3. Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö
4. Inkomster och försörjningsmöjligheter
5. Boende och närmiljö
6. Levnadsvanor
7. Kontroll, inflytande och delaktighet
8. En jämlik och hälsofrämjande hälso- och sjukvård

3.10 Mål som inte bedömts koppla till SSM:s verksamhet

Det är endast ett fåtal mål som inte har bedömts ha koppling till myndighetens verksamhet och det är:

- **Agenda 2030:** nr 1 Ingen fattigdom, nr 2 Ingen hunger, nr 4 God utbildning och nr 7 Hållbar energi för alla.
- **Svenska miljömål:** nr 11 Myllrande våtmarker och nr 14 Storslagen fjällmiljö.
- **Folkhälsopolitikens målområden:** nr 1 Det tidiga livets livsvillkor.

3.11 Sammanställning av SSM:s hållbarhetsaspekter

Utifrån de beskrivna målkopplingarna har myndighetens hållbarhetsaspekter identifierats. De delas in i indirekta respektive direkta aspekter (se förklaring under rubriken Metod i bilaga 2).

3.11.1 Indirekta aspekter

- Processen Bedriva mätverksamhet, miljöövervakning och mätuppdrag
- Processen Kommunicera och påverka
- Processen Samverka internationellt och utvecklingssamarbeta
- Processen Säkerställa kunskap och kompetens
- Processen Tillståndspröva
- Processen Upprätthålla beredskap och krishantera
- Processen Utveckla regler
- Processen Utöva tillsyn
- Hyra lokaler
- Tjänsteupphandling (av t.ex. städ, catering, konsultstöd)

3.11.2 Direkta aspekter

- Antikorruption

- Arbetsvillkor och arbetsmiljö
- Avfallshantering
- Energianvändning
- Inkludering
- Intern kompetensförsörjning avseende hållbarhet (inkl. kommunikation och utbildning)
- Intern ledning och styrning avseende hållbarhet (inkl. värdegrund, målstyrning, planering och uppföljning)
- Jämställdhet och jämlikhet
- Kemikalier och strålkällor
- Kontorsinköp (Inköp har även betydelse som en indirekt aspekt³)
- Mätbilar
- Reservkraft
- Tillgänglighet
- Tjänsteresor

4. Sammanfattning

SSM:s verksamhet har ”mappats” mot de globala hållbarhetsmålen respektive de nationella miljömålen och målområdena inom den nationella folkhälsopolitiken. Mappningen visar vilka mål som kan ha en koppling till SSM:s verksamhet. Därutöver har hållbarhetsaspekter som är relevanta för SSM:s arbete identifierats. Resultatet, som redovisas i denna bilaga, utgör underlag i den fortsatta analysen i vilken myndighetens *betydande* hållbarhetsaspekter identifierades (se bilaga 2).

SSM:s påverkan på hållbarhet utifrån den genomförda mappningen sammanfattas nedan samt i tabell 1. Tabellen redovisar hur SSM:s direkta miljöpåverkan kan kopplas till nio av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030 samt visar kopplingen till de svenska nationella miljömålen och målområdena inom den nationella folkhälsopolitiken.

4.1 Kopplingen till de globala hållbarhetsmålen

Att försörja myndigheten med de stödresurser som behövs påverkar åtta av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030, främst de som handlar om anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt, hållbar industri, hållbar konsumtion och produktion samt ekosystem och biologisk mångfald. Även målet om fredliga och inkluderande samhällen kan påverkas genom att förhindra korrupktion och andra oegentligheter vid inköp och utbetalningar. Hanteringen av myndighetens kontors- och laboratorieavfall, kan påverka målen om hållbara städer och samhällen samt hållbar konsumtion och produktion. Tjänsteresorna kan påverka målet om klimatförändringarna.

4.2 Kopplingen till de svenska miljömålen

Att försörja kontoren med energi kan påverka de svenska miljömålen *Begränsad klimatpåverkan* och *Bara naturlig försurning*. Annan konsumtion kan även påverka målen *Frisk luft*, *Giftfri miljö*, *Skyddande ozonskikt*, *Ingen övergödning*, *Levande skogar* och *God bebyggd miljö*. All konsumtion av varor innebär i någon mån användning av naturresurser och kemikalier. Till exempel kan varor av förnybart material och som tillverkats med hjälp av med mindre skadliga kemikalier väljas för att minska miljöbelastningen vid såväl tillverkningen som under användningsfasen. Genom att till exempel i första hand välja att återanvända varor, eller köpa in varor av återvunnet material kan naturresurser sparas och genom att sortera allt avfall kan återanvändning och återvinning gynnas. Myndighetens tjänsteresor kan påverka målen *Begränsad klimatpåverkan*, *Ingen övergödning*, *Levande sjöar och vattendrag*, *Hav i balans och levande kust och skärgård*.

4.3 Kopplingen till det svenska folkhälsopolitiska målet

Lokaler, kontorsmaterial och kontorsutrustning inklusive IT-utrustning, påverkar den fysiska arbetsmiljön samt tillgängligheten för myndighetens medarbetare. Konsumtion, avfallshantering och tjänsteresor påverkar levnadsvanor och den fysiska miljön genom utsläpp och buller. De folkhälsopolitiska målområden som därmed berörs är *Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö, Boende- och närmiljö, Levnadsvanor respektive Kontroll, inflytande och delaktighet*.

Tabell 1. Koppling SSM:s verksamhet – Agenda 2030, svenska miljömålen och det nationella folkhälsopolitiska målet. SSM:s direkta miljöpåverkan kan kopplas till nio av de globala hållbarhetsmålen i Agenda 2030. Koppling finns även till elva av de svenska miljö kvalitetsmålen samt fyra målområden inom den nationella folkhälsopolitiken.

Koppling till Agenda 2030	Koppling till de svenska miljömålen	Koppling till målområdena för det nationella målet för folkhälsopolitiken
5. Jämställdhet 8. Anständiga arbetsvillkor och ekonomisk tillväxt 9. Hållbar industri, innovationer och infrastruktur 10. Minskad ojämlikhet 11. Hållbara städer och samhällen 12. Hållbar konsumtion och produktion 13. Bekämpa klimatförändringarna 15. Ekosystem och biologisk mångfald 16. Fredliga och inkluderande samhällen	1. Begränsad klimatpåverkan 2. Frisk luft 3. Bara naturlig försurning 4. Giftfri miljö 5. Skyddande ozonskikt 6. Ingen övergödning 8. Levande sjöar och vattendrag 10. Hav i balans samt levande kust och skärgård 12 Levande skogar 15. God bebyggd miljö 16. Ett rikt växt och djurliv	3. Arbete, arbetsförhållanden och arbetsmiljö 5. Boende och närmiljö 6. Levnadsvanor 7. Kontroll, inflytande och delaktighet

Bilaga 2: Bedömning av SSM:s påverkan på ett hållbart samhälle

1. Inledning

Strålsäkerhetsmyndighetens (SSM) verksamhet påverkar en hållbar utveckling på olika sätt, antingen positivt eller negativt. I denna bilaga bedöms myndighetens påverkan i de tre dimensionerna miljömässig, social respektive ekonomisk hållbarhet. Syftet är att identifiera de så kallade betydande hållbarhetsaspekterna. Bilagan är ett underlag till myndighetens hållbarhetsutredning och det fortsatta arbetet med att ta fram mål och åtgärder för en hållbar utveckling.

2. Metod

SSM har tagit fram en egen bedömningsmetod. Detta efter en genomgång av flera andra myndigheters och organisationers⁴⁵ miljöutredningar. Graden av SSM:s påverkan bedömdes genom en poängsättning av myndighetens hållbarhetsaspekter, enligt tabellen nedan. Resultatet visar SSM:s *betydande* hållbarhetsaspekter.

Värdering av hållbarhetsaspekter			
Kriterier	3 poäng	2 poäng	1 poäng
Konsekvenser av påverkan ¹	Aktiviteten innebär stor negativ eller positiv påverkan	Aktiviteten innebär begränsad negativ eller positiv påverkan	Aktiviteten innebär liten eller ingen negativ eller positiv påverkan
Omfattning av aktiviteten	Betydande	Medelstor	Liten
Sannolikhet att aspekten påverkar samhället		Stor sannolikhet	Liten sannolikhet

⁴⁵ Miljöutredningar av Högskolan i Borås, Locum, Naturvårdsverket, Skogsstyrelsen, SMHI, Socialstyrelsen, Transportstyrelsen m.fl.

Författningskrav avseende hållbarhet			Författningskrav kan kopplas till aspekten
---	--	--	---

3. Resultat

I tabellen på efterföljande sidor redovisas resultatet av bedömningen, och därefter följer en sammanställning.

Hållbarhetsaspekt	Precisering av positiv påverkan (samt om aspekten är direkt eller indirekt ⁴⁶)	Precisering av negativ påverkan	Koppling till exempel på författningskrav avseende hållbarhet	Poäng konsekvenser	Poäng omfattning	Poäng författningskrav	Poäng sannolikhet	Slutlig poäng
Processen Utveckla regler	Krav på tillstånd, utsläppsbegränsning, övervakning, god hantering av strålkällor och radioaktivt avfall minimerar utsläpp, stråldoser och risker. <i>(Indirekt aspekt)</i>		Förordning (2008:452) med instruktion för Strålsäkerhetsmyndigheten.	Negativ påverkan: 0 Positiv påverkan: 3	Negativ påverkan: 0 Positiv påverkan: 3	Negativ påverkan: - Positiv påverkan: 1	Negativ påverkan: 0 Positiv påverkan: 2	Negativ påverkan: 0 Positiv påverkan: 12
Processen Tillståndspröva	Genom att tillstånd prövas bedöms en verksamhets berättigande och olika villkor ställs på verksamhetens strålsäkerhet. Yttrande till regering och miljödomstol ger beslutsunderlag <i>(Indirekt aspekt)</i>		Förordning (2008:452) med instruktion för Strålsäkerhetsmyndigheten.	Negativ påverkan: 0 Positiv påverkan: 3	Negativ påverkan: 0 Positiv påverkan: 3	Negativ påverkan: - Positiv påverkan: 1	Negativ påverkan: 0 Positiv påverkan: 2	Negativ påverkan: 0 Positiv påverkan: 12
Processen Utöva tillsyn	Genom inspektion, verksamhetsbevakning m.m. säkras verksamhetsutövarens efterlevnad av regler och krav <i>(Indirekt aspekt)</i>		Förordning (2008:452) med instruktion för Strålsäkerhetsmyndigheten.	Negativ påverkan: 0 Positiv påverkan: 3	Negativ påverkan: 0 Positiv påverkan: 3	Negativ påverkan: - Positiv påverkan: 1	Negativ påverkan: 0 Positiv påverkan: 2	Negativ påverkan: 0 Positiv påverkan: 12
Processen Samverka internationellt och utvecklingssamarbeta	Genom att bistå med expertkompetens internationellt och inom EU kan strålsäkerheten i samhället öka. Samarbeta för att utveckla strålsäkerheten i andra länder kan minska risken för olycka och konsekvensen av en olycka kan mildras. <i>(Indirekt aspekt)</i>	Påverkan på andra aktörers resor. <i>(Medarbetares tjänsteresor, se aspekt Tjänsteresor).</i>	IAEA-regelverk. Förordning (2008:452) med instruktion för Strålsäkerhetsmyndigheten.	Negativ påverkan: 3 Positiv påverkan: 3	Negativ påverkan: 1 Positiv påverkan: 3	Negativ påverkan: - Positiv påverkan: 1	Negativ påverkan: 1 Positiv påverkan: 2	Negativ påverkan: 4 Positiv påverkan: 12

⁴⁶ Bedömningen av om aspekten har direkt eller indirekt påverkan visar hur SSM hanterar aspekten i hållbarhetsutredningen.

Processen Säkerställa kunskap och kompetens	Genom att ombesörja forskning och genomföra utredningar skapas intern och extern kunskap och kompetens samt underlag för ett bra strålsäkerhetsarbete. Bidrar också till en nationell kompetensförsörjning inom strålsäkerhet. <i>(Indirekt aspekt)</i>	Påverkan på andra aktörers resor. <i>(Medarbetares tjänsteresor, se aspekt Tjänsteresor).</i>	Förordning (2008:452) med instruktion för Strålsäkerhetsmyndigheten.	Negativ påverkan: 3 Positiv påverkan: 3	Negativ påverkan: 1 Positiv påverkan: 3	Negativ påverkan: - Positiv påverkan: 1	Negativ påverkan: 2 Positiv påverkan: 2	Negativ påverkan: 5 Positiv påverkan: 12
Processen Bedriva mätverksamhet, miljöövervakning, mätuppdrag	Miljöövervakning ger underlag för bedömningar och beslut. Kalibrering av kunders instrument ger verksamhetsutövare bättre möjlighet att efterleva regler och krav. <i>(Indirekt aspekt)</i>	(Laborationer och hanteringen av kemikalier och strålkällor kan bidra till utsläpp, se aspekt Kemikalier och strålkällor. Felaktig hantering av kemikalier och strålkällor kan ge arbetsmiljöproblem för medarbetare, se aspekt Arbetsvillkor och arbetsmiljö)	Förordning (2008:452) med instruktion för Strålsäkerhetsmyndigheten.	Negativ påverkan: - Positiv påverkan: 3	Negativ påverkan: - Positiv påverkan: 3	Negativ påverkan: - Positiv påverkan: 1	Negativ påverkan: - Positiv påverkan: 2	Negativ påverkan: - Positiv påverkan: 12
Processen Kommuniera och påverka	Genom kommunikation bidrar SSM till ökad kunskap hos verksamhetsutövare, arbetstagare och allmänhet om risker och strålskydd, så att de kan minimera risk för exponering för skadlig strålning. Genom att utbilda samt ge tillsynsvägledning sprider SSM kunskap som kan minska risker, exponering och utsläpp. Genom att kommunicera sitt hållbarhetsarbete kan SSM bidra till att skapa engagemang för hållbarhetsfrågorna. <i>(Indirekt aspekt)</i>	Andra aktörers resor till möten/utbildningar som SSM anordnar <i>(Indirekt aspekt)</i>	Förordning (2008:452) med instruktion för Strålsäkerhetsmyndigheten.	Negativ påverkan: 3 Positiv påverkan: 3	Negativ påverkan: 1 Positiv påverkan: 3	Negativ påverkan: - Positiv påverkan: 1	Negativ påverkan: 2 Positiv påverkan: 2	Negativ påverkan: 5 Positiv påverkan: 12
Processen Upprätthålla beredskap och krishantera	Genom att organisera och öva en nationell, regional och lokal beredskap för händelser med strålning kan olyckor förebyggas. Krishantering begränsar en olyckas skadliga effekter på människa och miljö. <i>(Indirekt aspekt)</i>	(Medarbetares tjänsteresor i samband med samverkan, övningar och krishantering, se aspekt Tjänsteresor). (Mätbilarnas körsträckor i samband med beredskapsövningar, mätningar och	Förordning (2008:452) med instruktion för Strålsäkerhetsmyndigheten.	Negativ påverkan: - Positiv påverkan: 3	Negativ påverkan: - Positiv påverkan: 3	Negativ påverkan: - Positiv påverkan: 1	Negativ påverkan: - Positiv påverkan: 2	Negativ påverkan: - Positiv påverkan: 12

		krishantering, se aspekt Mätbilar)						
Intern ledning och styrning avseende hållbarhet	Policyer, värdegrund och annan styrning och ledarskap som motverkar diskriminering, ojämlikhet m.m. och som ger förutsättningar för SSM:s hållbarhetsarbete. (<i>Direkt aspekt</i>)	En ev. ledning och styrning som inte skapar förutsättningar för hållbarhetsarbete (<i>Direkt aspekt</i>)	Myndighetsförordning (2007:515) Förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter AFS2001:1 Systematiskt arbetsmiljöarbete	Negativ påverkan: 3 Positiv påverkan: 3	Negativ påverkan: 0 Positiv påverkan: 3	Negativ påverkan: 1 Positiv påverkan: 1	Negativ påverkan: 1 Positiv påverkan: 2	Negativ påverkan: 5 Positiv påverkan: 12
Intern kompetensförsörjning avseende hållbarhet	Genom rekrytering och vidareutbildning se till att myndigheten har relevant kompetens inom hållbarhet. (<i>Direkt aspekt</i>) Intern kommunikation kan öka medarbetarens engagemang och kompetens i hållbarhetsfrågor. (<i>Direkt aspekt</i>)		Förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter AFS 2001:1 Systematiskt arbetsmiljöarbete Miljöbalk (1998:808)	Negativ påverkan: 0 Positiv påverkan: 3	Negativ påverkan: 0 Positiv påverkan: 3	Negativ påverkan: - Positiv påverkan: 1	Negativ påverkan: 0 Positiv påverkan: 2	Negativ påverkan: 0 Positiv påverkan: 12
Arbetsvillkor och arbetsmiljö	Genom bra arbetsvillkor och bra arbetsmiljö (fysisk och psykosocial) kan SSM skapa hållbara förutsättningar för medarbetarna (<i>Direkt aspekt</i>)	Ev. dåliga arbetsvillkor och arbetsmiljö (<i>Direkt aspekt</i>)	Myndighetsförordning (2007:515) Arbetsmiljölagen (1997:1160) Arbetsmiljöförordning (1977:1166) Arbetsmiljöverkets FS om arbetsmiljö, arbetsplatsens utformning, organisatorisk och social arbetsmiljö m.m. Arbetsstidslag (1982:673) Lag (1982:80) om anställningsskydd Lag (1994:260) om offentlig anställning	Negativ påverkan: 3 Positiv påverkan: 3	Negativ påverkan: 1 Positiv påverkan: 3	Negativ påverkan: - Positiv påverkan: 1	Negativ påverkan: 1 Positiv påverkan: 2	Negativ påverkan: 4 Positiv påverkan: 12

			Lag (2003:778) om skydd mot olyckor Lag (1991:1047) om sjuklön					
Jämställdhet och jämlikhet	Genom bra arbetsvillkor och bra arbetsmiljö, värdegrundsarbete m.m. kan jämställdhet och jämlikhet skapas inom SSM (<i>Direkt aspekt</i>)	Ev. arbetsvillkor, arbetsmiljö, värdegrundsarbete m.m. som skapar ojämlikhet. (<i>Direkt aspekt</i>)	Föräldradighetslag (1995:584)	Negativ påverkan: 3 Positiv påverkan: 3	Negativ påverkan: 0 Positiv påverkan: 3	Negativ påverkan: - Positiv påverkan: 1	Negativ påverkan: 1 Positiv påverkan: 2	Negativ påverkan: 4 Positiv påverkan: 12
Antikorruption	Genom värdegrundsarbete och intern ledning och styrning kan korruption inom SSM motarbetas (<i>Direkt aspekt</i>)	Ev. korruption i samband med forsknings-/konsultavtal, inköp och upphandling, utbetalningar, rekrytering, representation, tillståndsprovning m.m. (<i>Direkt aspekt</i>) Otillbörlig påverkan på tillsynsresultat. (<i>Direkt aspekt</i>)	Lag (1994:260) om offentlig anställning Anställningsförordning (1994:373) Förvaltningslag (2017:900) Brottsbalken (1962:700)	Negativ påverkan: 3 Positiv påverkan: 3	Negativ påverkan: 1 Positiv påverkan: 3	Negativ påverkan: - Positiv påverkan: 1	Negativ påverkan: 1 Positiv påverkan: 2	Negativ påverkan: 5 Positiv påverkan: 12
Tillgänglighet	Krav på tillgänglighet i samband med publicering av information eller hyreslokaler så att funktionsnedsatta inte blir åsidosatta. (<i>Direkt aspekt</i>)	Ev. publicering av information som inte tar hänsyn till tillgänglighetskrav. Ev. kontorslokaler som försvårar för funktionsnedsatta. (<i>Direkt aspekt</i>)	EU-direktivet (2016/2102) om tillgänglighet avseende offentliga myndigheters webbplatser och mobila applikationer Förordning (2001:526) om de statliga myndigheternas ansvar för genomförande av funktionshinderspolitiken	Negativ påverkan: 3 Positiv påverkan: 3	Negativ påverkan: 2 Positiv påverkan: 3	Negativ påverkan: 0 Positiv påverkan: 1	Negativ påverkan: 2 Positiv påverkan: 2	Negativ påverkan: 8 Positiv påverkan: 12
Inkludering	Medbestämmande i arbetet. Vid rekrytering se till att marginaliserade grupper inte exkluderas. Vid möjlighet ta emot praktikanter från	Ev. exkludering av marginaliserade grupper. (<i>Direkt aspekt</i>)	Lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet	Negativ påverkan: 3	Negativ påverkan: 1	Negativ påverkan: -	Negativ påverkan: 1	Negativ påverkan: 4

	marginaliserade grupper långt ifrån arbetsmarknaden. (<i>Direkt aspekt</i>)		Diskrimineringslag (2008:567) Anställningsförordning (1994:373) Lag (1986:163) om rätt till utbildning i svenska för invandrare	Positiv påverkan: 3	Positiv påverkan: 3	Positiv påverkan: 1	Positiv påverkan: 2	Positiv påverkan: 12
Energianvändning	Om SSM ställer krav på endast förnybara energikällor med så liten miljöpåverkan som möjligt får marknaden signaler om att hållbarhetsfrågor är viktiga. (<i>Indirekt aspekt</i>)	Graden av miljöpåverkan från energianvändning beror på energikälla (förnybar eller fossil) och om den är miljömärkt eller inte. Fossila bränslen ger bl.a. utsläpp av klimatpåverkande gaser. Förnybara källor är i allmänhet bättre men även de kan ge upphov till negativ påverkan på miljön som t.ex. påverkade livsmiljöer och spridningsvägar för växter och djur. 100 % förnybar el, värme och kyla för kontoren i Solna och Katrineholm. Total energianvändning 2019: 2 147 000 kWh. (<i>Direkt aspekt</i>) Riksmätplatsen och laboratorerna har vissa apparater, instrument som används mycket, men dessa drar inte mycket el. (<i>Direkt aspekt</i>) Lampor släcks automatiskt efter kontorstid samt viss närvarostyrd belysning (<i>Direkt aspekt</i>)	Förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter Förordning (2014:480) om myndigheters inköp av energieffektiva varor, tjänster och byggnader.	Negativ påverkan: 2 Positiv påverkan: 3	Negativ påverkan: 3 Positiv påverkan: 1	Negativ påverkan: 1 Positiv påverkan: 1	Negativ påverkan: 2 Positiv påverkan: 2	Negativ påverkan: 9 Positiv påverkan: 6
Reservkraft		Utsläpp av koldioxid m.m. Användning av fossilt bränsle. 2019: 75 liter diesel (<i>Direkt aspekt</i>)		Negativ påverkan: 3 Positiv påverkan: -	Negativ påverkan: 1 Positiv påverkan: -	Negativ påverkan: - Positiv påverkan: -	Negativ påverkan: 2 Positiv påverkan: -	Negativ påverkan: 5 Positiv påverkan: -

Avfallshantering	<p>En bra materialåtervinning kan minska utnyttjande av nya råvaror och minska energianvändning, deponering och utsläpp av giftiga ämnen.</p> <p>Följande fraktioner kan sorteras vid SSM:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Förpackningar av plast, metall, glas - Returburkar - Returpapper - Batterier, elektronik - Glödlampor, lysrör - Mjukplast, frigolit, trä, wellpapp, metall - Matavfall - Övrigt (till förbränning) (<i>Direkt aspekt</i>)	<p>Felaktig avfallshantering kan medföra utsläpp av giftiga ämnen. Avfallsförbränning medför koldioxidutsläpp. Avfall som inte går till materialåtervinning eller energiutvinning bidrar till ökad utvinning av naturresurser och högre energianvändning. (<i>Direkt aspekt</i>)</p> <p>SSM ger upphov till farligt avfall som t.ex. elektronikavfall, batterier, glödlampor och lysrör.</p>	<p>Avfallsförordningen (2011:927)</p> <p>Lokala föreskrifter för Solnas, Katrineholms och Göteborgs avfallshantering</p> <p>Förordning (2006:311) om transport av farligt gods</p> <p>MSB:s föreskrifter om transport av farligt gods</p>	<p>Negativ påverkan: 3</p> <p>Positiv påverkan: 2</p>	<p>Negativ påverkan: 2</p> <p>Positiv påverkan: 1</p>	<p>Negativ påverkan: -</p> <p>Positiv påverkan: 1</p>	<p>Negativ påverkan: 2</p> <p>Positiv påverkan: 2</p>	<p>Negativ påverkan: 8</p> <p>Positiv påverkan: 5</p>
Kemikalier och strålkällor	<p>Användningen kan bidra till ökad strålsäkerhet (se Bedriva mätverksamhet, miljöövervakning, mätuppdrag)</p>	<p>Kemikalieanvändning innebär resursförbrukning, utsläpp till vatten samt ger upphov till farligt avfall. (<i>Direkt aspekt</i>)</p> <p>En rad olika strålkällor används i laboratorierna och RMP, även ämnen med hög aktivitet. Användningen bedöms befogad då strålkällorna behövs för strålsäkerhets- och kalibreringsverksamheten. (<i>Direkt aspekt</i>)</p> <p>Ev. användning av kemikalier vid laboratorier och RMP som hör till s.k. utfasnings- eller prioriterade riskminskningsämnen. (<i>Direkt aspekt</i>)</p>	<p>AFS2014:43 Kemiska arbetsmiljörisiker</p> <p>Lagen (2003:778) om skydd mot olyckor</p> <p>Förordningen (2003:789) om skydd mot olyckor</p> <p>Avfallsförordningen (2011:927)</p>	<p>Negativ påverkan: 3</p> <p>Positiv påverkan: -</p>	<p>Negativ påverkan: 2</p> <p>Positiv påverkan: -</p>	<p>Negativ påverkan: 1</p> <p>Positiv påverkan: -</p>	<p>Negativ påverkan: 2</p> <p>Positiv påverkan: -</p>	<p>Negativ påverkan: 9</p> <p>Positiv påverkan: -</p>
Tjänsteresor		<p>Flyg- och biltrafik ger upphov till buller, partiklar samt utsläpp av koldioxid, kolväten, kväveoxider m.m. Dessutom används fossila</p>	<p>Förordning (2009:907) om</p>	<p>Negativ påverkan: 3</p>	<p>Negativ påverkan: 3</p>	<p>Negativ påverkan: 1</p>	<p>Negativ påverkan: 2</p>	<p>Negativ påverkan: 12</p>

		<p>bränslen och vägar tar naturmark i anspråk. Tågtrafik ger upphov till buller och elförbrukning. <i>(Direkt aspekt)</i></p> <p>Utsläpp av tjänsteresor år 2019: CO₂-utsläpp av långa⁴⁷ flygresor: ca 333 000 kg (ca 1700 st.) CO₂-utsläpp av korta³ flygresor: ca 32 000 kg (ca 650 st.) CO₂-utsläpp av bil: ca 20 000 kg (ca 360 st.) CO₂-utsläpp av tåg: 0 kg (ca 5100 st.)</p>	<p>miljöledning i statliga myndigheter</p> <p>Förordning (2020:486) om miljö- och trafiksäkerhetskrav för myndigheters bilar</p>	Positiv påverkan: -	Positiv påverkan: -	Positiv påverkan: -	Positiv påverkan: -	Positiv påverkan: -
Mätbilar		<p>Buller, partiklar, utsläpp av koldioxid, kolväten, kväveoxider m.m. från mät- och ledningsbilar inom beredskaps- och krishanteringsverksamheten. Användning av fossila bränslen (bensin, diesel). <i>(Direkt aspekt)</i></p> <p>SSM äger 4 lätta lastbilar (1 ledningsfordon, 3 mätbilar varav två i Umeå resp. i Malmö). Sammanlagd körsträcka ca 2000 mil/år, motsvarar CO₂-utsläpp på 300 kg/år.</p>	<p>Förordning (2020:486) om miljö- och trafiksäkerhetskrav för myndigheters bilar</p> <p>Förordning (2020:486) om miljö- och trafiksäkerhetskrav för myndigheters bilar</p>	Negativ påverkan: 3 Positiv påverkan: -	Negativ påverkan: 1 Positiv påverkan: -	Negativ påverkan: 1 Positiv påverkan: -	Negativ påverkan: 2 Positiv påverkan: -	Negativ påverkan: 6 Positiv påverkan: -
Kontorsinköp	<p>Inköp där SSM ställer krav på hållbarhet ger leverantörer signaler om att hållbarhetsfrågor är viktiga. Därmed kan marknaden påverkas i en positiv riktning avseende hållbarhet. <i>(Indirekt aspekt)</i></p>	<p>Inköp av kontors- och IT-utrustning innebär utsläpp i produktionsledet, förbrukning av naturresurser och s.k. konflikt-mineraler.</p> <p>Inköpen ger också upphov till transporter och avfall.</p> <p>Konsumtion av kaffe, te och frukt ger upphov till kemikalieanvändning och utsläpp m.m. i producentländerna. Transporter</p>	<p>Förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter.</p> <p>Förordning (2014:480) om myndigheters inköp av energieffektiva varor, tjänster och byggnader.</p>	Negativ påverkan: 3 Positiv påverkan: 3	Negativ påverkan: 2 Positiv påverkan: 2	Negativ påverkan: 1 Positiv påverkan: 1	Negativ påverkan: 2 Positiv påverkan: 2	Negativ påverkan: 9 Positiv påverkan: 9

⁴⁷ Långa flygresor är över 50 mil. Korta flygresor är under 50 mil.

		av varorna bidrar till buller, partiklar, utsläpp av klimatpåverkande gaser samt användning av fossila bränslen. Pappersutskrift ger upphov till kemikalie- och energianvändning i produktions- och användarfaserna. SSM har infört s.k. Follow print som minimerar utskriftspill. (Direkt aspekt ⁴⁸)						
Tjänsteupphandling	SSM kan ställa hållbarhetskrav i samband med upphandling av tjänster, vilket ger leverantörer signaler om att hållbarhetsfrågor är viktiga. Därmed kan marknaden påverkas i en positiv riktning avseende hållbarhet. (Främst indirekt aspekt) SSM kan också ha dialog om hållbarhet under avtalstiden. (Indirekt aspekt)	Konsultresors utsläpp. (Indirekt aspekt) Leverantörers ev. negativa påverkan på hållbarhet, t.ex. i samband med lokalvård och catering. (Indirekt aspekt)	LOU, Lag (2016:1145) om offentlig upphandling Förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter.	Negativ påverkan: 3 Positiv påverkan: 3	Negativ påverkan: 2 Positiv påverkan: 2	Negativ påverkan: 1 Positiv påverkan: 1	Negativ påverkan: 2 Positiv påverkan: 2	Negativ påverkan: 9 Positiv påverkan: 9
Hyra lokaler	SSM kan genom dialog om hållbarhet påverka fastighetsvärdens hållbarhetsarbete under avtalstiden. (Indirekt aspekt) SSM kan vid omförhandling eller vid ev. nytecknande av hyresavtal ställa hållbarhetskrav på fastighetsvärden. (Främst direkt aspekt)	Ev. utebliven dialog om hållbarhet med fastighetsvärdar. (Indirekt aspekt) (Fastighetsel, värme och kyla, se aspekt Energianvändning)	Förordning (2001:526) om de statliga myndigheternas ansvar för genomförande av funktionshinderspolitiken Förordning (2014:480) om myndigheters inköp av energieffektiva varor, tjänster och byggnader.	Negativ påverkan: 3 Positiv påverkan: 3	Negativ påverkan: 1 Positiv påverkan: 2	Negativ påverkan: 1 Positiv påverkan: 1	Negativ påverkan: 1 Positiv påverkan: 2	Negativ påverkan: 5 Positiv påverkan: 9

⁴⁸ Inköp kan vara såväl en direkt som en indirekt miljöaspekt. SSM kan genom sin kravställning styra inköpen, samtidigt som kravställningen indirekt påverkar marknaden.

3.1 Sammanställning av SSM:s betydande hållbarhetsaspekter

3.1.1 Betydande indirekta aspekter, med positiv påverkan avseende hållbarhet

Processen Utveckla regler

Processen Tillståndspröva

Processen Utöva tillsyn

Processen Samverka internationellt och utvecklingssamarbeta

Processen Bedriva mätverksamhet, miljöövervakning, mätuppdrag

Processen Kommunicera och påverka

Processen Upprätthålla beredskap och krishantera

Hyra lokaler

Kontorsinköp

3.1.2 Betydande indirekta aspekter, med positiv respektive negativ påverkan avseende hållbarhet

Tjänsteupphandling

3.1.3 Betydande direkta aspekter, med positiv påverkan avseende hållbarhet

Intern ledning och styrning avseende hållbarhet

Intern kompetensförsörjning avseende hållbarhet

Antikorruption

Arbetsvillkor och arbetsmiljö

Inkludering

Jämställdhet och jämlikhet

Hyra lokaler

3.1.4 Betydande direkta aspekter, med negativ påverkan avseende hållbarhet

Avfallshantering

Energianvändning

Kemikalier och strålkällor

Kontorsinköp

Tjänsteresor

3.1.5 Betydande direkta aspekter, med positiv respektive negativ påverkan avseende hållbarhet

Tillgänglighet

Bilaga 3. Författningskrav som berör hållbarhet

Författningskrav med tydlig koppling till hållbarhet

Det finns författningskrav som tydligt anknyter till hållbarhet och som berör myndighetens direkta påverkan på hållbarhet.

I de två förordningarna⁴⁹ om miljöledning respektive klimatanpassningsarbete i statliga myndigheter ställs krav på att myndigheterna ska miljöanpassa respektive ta hänsyn till klimatanpassning i sina upphandlingar i den mån det är möjligt. Författningskrav avseende miljöperspektivet blir tydligt när det gäller t.ex. laboratorieverksamheten där Miljöbalken och andra författningar reglerar utsläpp och avfallshantering m.m. Det sociala perspektivet av hållbarhet regleras bl.a. genom Arbetsmiljöverkets föreskrifter om arbetsmiljörisker.

Krav av betydelse för myndighetens webbplats och elektroniska system finns bland annat i lagen om tillgänglighet till digital offentlig service, som baseras på EU:s så kallade webbtillgänglighetsdirektiv. Till detta tillkommer en förordning om tillgänglighet till digital offentlig service och föreskrifter från Myndigheten för digital förvaltning.⁵⁰ De så kallade tillgänglighetskraven utgörs av fyra principer, om att digital service ska vara möjlig att uppfatta, hanterbar, begriplig och robust.⁵¹ Utöver detta finns en förordning om att statliga myndigheter har ett särskilt ansvar för att arbeta med tillgänglighet.⁵² Myndigheterna ska verka för att deras lokaler, verksamhet och information är tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.

Lagen för offentlig upphandling styr offentliga myndigheter för att en rad samhällsintressen ska tillvaratas, som till exempel att främja kostnadseffektivt användande av skattemedel, undanröja ageranden som begränsar konkurrens och se till att leverantörer med mest förmånliga villkor vinner. Samtidigt bidrar reglerna till att motverka korruption, genom att det bland annat ställs krav på transparens och insyn i upphandlingsprocessen.⁵³ I en förordning om myndigheters inköp⁵⁴ finns också krav på att myndigheter i sina förfrågningsunderlag om offentliga tjänstekontrakt över vissa tröskelvärden ska ställa energieffektivitetskrav på de varor som tjänsteleverantören köper in för att tillhandahålla tjänsten.

Det finns även andra författningskrav som direkt gäller det som myndigheten upphandlar eller tecknar avtal om. I en förordning, som vägleds av konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, ställs till exempel krav på att statliga myndigheter ska verka för att deras lokaler, verksamhet och information finns tillgängliga för personer med funktionsnedsättning.⁵⁵ När en myndighet ingår ett hyresavtal för en byggnad eller lokal finns det också krav avseende energihushållning och värmeisolering.⁵⁶ Krav på lokaler behöver också ta hänsyn till arbetsmiljö i enlighet med arbetsmiljölagen⁵⁷ och Arbetsmiljöverkets föreskrifter om bland annat arbetsplatsers utformning.⁵⁸

---

⁴⁹ Förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter samt Förordning (2018:1428) om myndigheters klimatanpassningsarbete

⁵⁰ <https://www.mfd.se/verktyg/lagar-och-regler-om-tillganglighet/information-och-kommunikation/tillganglig-digital-offentlig-service/>

⁵¹ Digital tillgänglighet för dig som offentlig aktör | DIGG

⁵² [Förordning \(2001:526\) om de statliga myndigheternas ansvar för genomförande av funktionshinderspolitiken](#)

⁵³ www.upphandlingsmyndigheten.se/regler-och-lagstiftning/om-regler-for-upphandling/

⁵⁴ Förordning (2014:480) om myndigheters inköp av energieffektiva varor, tjänster och byggnader.

⁵⁵ Förordning (2001:526) om de statliga myndigheternas ansvar för genomförande av funktionshinderspolitiken

⁵⁶ Förordning (2014:480) om myndigheters inköp av energieffektiva varor, tjänster och byggnader.

⁵⁷ Arbetsmiljölagen (1977:1160)

⁵⁸ AFS 2020:1 Arbetsplatsens utformning

Lista över väsentliga författningar som berör hållbarhet

- Arbetsmiljöförordning (1977:1166)
- Arbetsmiljölagen (1977:1160)
- Arbetsmiljöverkets författningssamling, AFS
- Arbetstidslagen (1982:673)
- Föräldraledighetslagen (1995:584)
- Avfallsförordning (2020:614) Kommittédirektiv 2020:614
- Diskrimineringslagen (2008:567)
- Förordning (2010:1075) om brandfarliga och explosiva varor
- Förordning (2018:1428) om myndigheters klimatanpassningsarbete
- Förordning (1984:14) om kärnteknisk verksamhet
- Förordning (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter
- Förordning (2020:486) om miljö- och trafiksäkerhetskrav för myndigheters bilar
- Förordning (2014:480) om myndigheters inköp av energieffektiva varor, tjänster och byggnader
- Förordning (2003:789) om skydd mot olyckor
- Förordning (2006:311) om transport av farligt gods
- Förordning (N2022:3) om upphävande av Naturvårdsverkets föreskrifter (NFS 2005:3) om transport av avfall
- Lag (1982:80) om anställningsskydd
- Lag (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor
- Lag (1984:3) om kärnteknisk verksamhet
- Lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet
- Lag (1994:260) om offentlig anställning
- Lag (1991:1047) om sjuklön
- Lag (2003:778) om skydd mot olyckor
- Lag (2006:263) om transport av farligt gods
- Lag (2016:1145) om offentlig upphandling
- MSBFS 2020:9 föreskrifter om transport av farligt gods på väg och i terräng (ADR-S 2021)
- Miljötillsynsförordning (2011:13)
- Miljöbalken (1998:808)
- Myndighetsförordning (2007:515)
- Semesterlag (1977:480)
- Socialförsäkringsbalk (2010:110)
- Strålskyddsförordning (2018:506)
- Strålskyddslagen (2018:396)
- SSMFS 2018:1 Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om grundläggande bestämmelser för tillståndspliktig verksamhet med joniserande strålning
- SSMFS 2018:2 Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om anmälningspliktiga verksamheter
- SSMFS 2018:3 Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om undantag från strålskyddslagen och om friklassning av material, byggnadsstrukturer och områden
- SSMFS 2018:4 Strålsäkerhetsmyndighetens föreskrifter om naturligt förekommande radioaktivt material och byggnadsmaterial